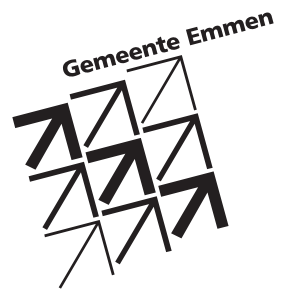

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

jaar	bijlagenr.	categorie/agendanr.
2009	RA09.0063	A 3a

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag 26 maart 2009 te 18.30 uur in de raadzaal

---

Voorzitter: de heer C. Bijl
Waarnemend voorzitter: de heer J.H. de Wildt
Griffier: de heer H.D. Werkman

Aanwezig bij de aanvang 38 leden, te weten de heren B.R. Arends, A Boer en H. Boers, mevrouw Y.J. Boxem-Klein, de heren D.J. Douwstra, J. Dijkgraaf, T. Eerenstein, J. Engberts, F. Ensink, T.H. Gerth, A.J. Goudriaan, W.W.W. Halm, B.J. Hoekstra en G.J. Horstman, de dames T. Houwing-Haisma en Z.S. Huising-Oldengarm, de heren H.J. Hulsegge, H. Huttinga en H. de Jonge, de dames Logtenberg-de Wolde, A.G. Louwes-Linnemann en M.J. Meulenbelt, de heren W.O. Meijer, W.L.H. Moinat, L. Oosting, L.T. Pekelsma en T.D. Reitsma, mevrouw S. Rougoor-Mahalbasic, de heren A.W.J. Schoo, H. Smit, P.D. Spreeuwers, J.H.G. Sulmann, J.H. Thole, R. van der Weide, J.H. de Wildt, B.D. Wilms en J.H. Wittendorp en mevrouw J. Zinnemers-Warmolts.

Later ter vergadering 1 lid, te weten de heer R.R. Ripassa.

Tevens aanwezig: de wethouders G. Evenhuis, J. Holman, H.G. Jumelet, J. Kuper, A.J. Sleeking en mevrouw M.H. Thalens-Kolker, alsmede de heer G. Marissen, locosecretaris.

A1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet de raadsleden, de leden van het college, de aanwezigen op de publieke tribune en de luisteraars naar Radio Emmen van harte welkom. Er is bericht van verhindering van de heer Ripassa wegens ziekte. Spreker wenst hem bij dezen beterschap. Verder wordt de gemeentesecretaris, die wegens ziekte deze week afwezig is, in deze vergadering vervangen door de heer Marissen. Ook de heer Mewe wordt bij dezen beterschap toegewenst. Hij kondigt aan dat de waarnemend voorzitter iets zal zeggen over de opnames die tijdens de vergadering worden gemaakt.

De waarnemend voorzitter lijkt het goed dat iedereen weet waarvoor de aanwezige twee camera's zijn bedoeld en waarvoor de beelden worden gebruikt. Welnu: de ene camera is voor het doorzenden naar de andere ruimte in het gemeentehuis waar bezoekers de vergadering kunnen volgen die niet in de raadzaal terecht kunnen – de andere camera maakt opnames voor

de eigen documentatie van de gemeente. Deze worden, naar hij heeft begrepen, straks ook gebruikt voor de website en met name in de aanloop naar de Europese verkiezingen.

De voorzitter stelt vervolgens de vaststelling van de agenda aan de orde.

De heer Moinat stelt voor punt B4 (opheffing gemeenschappelijke regeling EMCO-groep) van de agenda te halen, dus niet vanavond te behandelen. De reden is dat een goed, weloverwogen besluit moet kunnen worden genomen, en dat gaat absoluut niet zonder de beschikking te hebben over het rapport van de heer Mug, de blauwdruk en een overzicht van de gevolgen van de opheffing voor de werknemers en de financiële gevolgen. Het rapport wordt in april verwacht, aan de blauwdruk wordt vast en zeker hard gewerkt en de gevolgen zullen vast ook wel in kaart kunnen worden gebracht. Waarom nu de haast? Het komt er op neer dat nu medicijnen worden toegediend, terwijl morgen de diagnose wordt gesteld.

Het voorstel van de SP-fractie is het voorstel in

april of mei terug te laten komen in de raad.

De heer Schoo kan zich volledig aansluiten bij hetgeen de heer Moinat heeft gezegd.

De heer Douwstra laat weten dat dit ook voor de BGE-fractie geldt.

De heer Eerenstein zegt dat ook de VVD-fractie zich bij de SP-fractie kan aansluiten.

Mevrouw Louwes-Linnemann deelt mede dat de PvdA-fractie dit agendapunt graag vandaag wil behandelen.

De heer Ensink vermeldt dat ook de CDA-fractie prijs stelt op behandeling in deze raadsvergadering.

De voorzitter constateert dat er geen meerderheid voor het voorstel van de heer Moinat is. Stelt deze er prijs op dat dit bij handopsteken wordt vastgesteld?

De heer Moinat antwoordt dat de macht van het getal van de PvdA en het CDA duidelijk is.

De voorzitter denkt dat de behandeling in deze vergadering ook op prijs zal worden gesteld door de vele aanwezigen op de publieke tribune!

De heer Dijkgraaf wil een motie vreemd aan de orde van de dag indienen. Die motie heeft te maken met een onderwerp dat in de vorige raadsvergadering is besproken: de parkeerkelder op het Willinkplein. Hij heeft toen gezegd dat de GroenLinks-fractie verder onderzoek wilde doen naar de bankgarantie en de kredietwaardigheid van de aannemende partijen. Dit onderzoek is uitgevoerd, en de fractie is tot de conclusie gekomen dat kan wat in motie is opgenomen. Hij zal die vanavond graag aan de orde gesteld zien.

De heer Schoo kondigt aan dat hij bij de agendapunten B3 en B4 moties zal indienen. Hij heeft die moties reeds toegestuurd aan het college en alle fracties, zodat ze geen verrassing zullen zijn.

De voorzitter merkt op dat de moties passen bij agendapunten en dat derhalve hiervoor de agenda niet hoeft te worden gewijzigd. De vraag is wel of de raad kan instemmen met het aan de agenda toevoegen van de door de heer Dijkgraaf aangekondigde motie vreemd aan de orde van de dag.

De raad stemt hiermee in.

De voorzitter stelt vast dat de motie dan op de agenda wordt opgenomen onder B6.

De heer Douwstra zegt dat de BGE-fractie graag zal zien dat de agendapunten B3 en B4 het eerst worden behandeld.

De voorzitter constateert dat hiertegen geen bezwaar bestaat, zodat de punten B1 en B2 worden behandeld ná B3 en B4.

De heer Huttinga vraagt of het wellicht verstandig is de punten B3 en B4 integraal te behandelen.

De voorzitter informeert of de andere fracties dit een goed idee vinden.

De heer Ensink zegt dat in de CDA-fractie de beide agendapunten door twee woordvoerders zijn voorbereid. Integrale behandeling wordt dus een beetje lastig.

De heer Eerenstein laat weten dat de VVD-fractie de behandeling graag gescheiden wil houden. De zaken lopen al veel te veel door elkaar.

De heer Douwstra merkt op dat dit juist de reden is waarom de BGE-fractie de beide punten wél graag tezamen behandeld wil zien. De beide voorstellen zijn met elkaar verweven, dus aan een gezamenlijke behandeling is niet te ontkomen.

De heer Dijkgraaf vermeldt dat hij graag zal zien dat de beide agendapunten gezamenlijk worden behandeld.

Mevrouw Louwes-Linnemann vermeldt dat de PvdA-fractie de voorkeur geeft aan aparte behandeling.

De voorzitter stelt vast dat de meerderheid voor aparte behandeling is.

De raad stelt hierna de opgestelde en aangevulde agenda vast.

A2. Vragenhalfuur

Kledingcontainers

De heer Thole deelt mee dat de vraag van de CDA-fractie gaat over de kledingcontainers in de r.k. parochies in Emmen, Erica, Barger-Oosterveld en Nieuw-Schoonebeek. Er stond afgelopen maandag een stukje over in de krant,

maar de fractie was er al langer mee bezig; zij is er namelijk over benaderd door de r.k. kerk aan de Emmermeerstraat.

Links en rechts is in Emmermeer geïnformeerd of er bezwaren bestaan tegen de kledingcontainers, doch het tegendeel blijkt het geval; er is alomtevrede over. Ook de wijkvereniging Emmermeer heeft dit bevestigd. Spreker is vandaag nog gebeld door de heer Vos, en ook deze bleek uiterst tevreden over deze containers: altijd schoon, altijd keurig op tijd gelegeerd en er wordt goed regie over gevoerd. Tijdens een inspectieronde in Erica, Nieuw-Schoonebeek en Barger-Oosterveld is vastgesteld dat de bakken nauwelijks zijn te zien; ze staan 30 à 40 meter van de weg af. De kleding wordt gesorteerd – de zomerklleding gaat naar Afrika en de winterklleding naar Oost-Europa, de opbrengst gaat naar goede doelen. Kortom, allemaal pluspunten. De bakken staan er al bijna tien jaar en de CDA-fractie begrijpt eigenlijk niet waarom ze nu weg zouden moeten.

Een vraag is ook hoe het staat met de inzamelacties van verenigingen, zoals Stichting Help de Polen en de werkgroep Roemenië, en met incidentele kledinginzamelacties van scholen en kerken. Zijn zij nu illegaal bezig?

Wethouder Holman bevestigt dat de bakken er al enige jaren staan. Het probleem is dat er geen vergunning voor is. Hier is afgesproken dat men op basis van een vergunning kan verzamelen. Dat heeft de gemeente niet zelf bedacht, het is wettelijk vastgesteld. De kleding wordt beschouwd als een afvalproduct, valt derhalve onder de afvalstoffen en als zodanig ook onder de afvalstoffenheffing. Zoals gezegd, is er een vergunning nodig en dat is hier niet het geval. Men zou zich kunnen afvragen waarom het niet eerder is opgemerkt dat dit zo is. Het antwoord daarop is dat de laatste jaren de handhaving beter in de hand is gekomen. Dat heeft ertoe geleid dat op klachten, niet van de omwonenden want zij er inderdaad tevreden en ondervinden er ook geen overlast van, maar van andere twee verzamelaars met een vergunning waarmee al sinds jaar en dag, mede ondersteund door de raad, afspraken bestaan. Er dient dan ook te worden gehandhaafd.

Er is inmiddels een zienswijze ingediend die thans in behandeling is bij de commissie voor bezwaar en beroep. Spreker wil even afwachten waartoe die behandeling leidt. Het lijkt hem verstandig dit onderwerp op de commissieagenda te plaatsen als bekend is waartoe die behandeling heeft geleid, om te zien of het beleid moet worden aangepast dan wel of moet worden doorgegaan op de huidige voet. De weigering geldt tot 2010; daarna zouden er nieuwe moge-

lijkheden kunnen zijn, maar dan zal wel het beleid moeten worden aangepast.

De heer Thole vindt het een beetje raar dat de kleding als afval wordt bestempeld. De kleding wordt ingezameld en gesorteerd en gewoon weer gebruikt in arme landen. Hij is dan ook een beetje teleurgesteld over het antwoord van de wethouder. Het is allemaal prima voor elkaar wat de betrokken mensen doen. Hij heeft gehoord dat er in Erica 10.000 kg wordt ingezameld en in Schoonebeek 4.000 kg. Het zijn respectabele aantallen. Het zou jammer zijn als men zou moeten stoppen met deze mooie manier van noodprogramma's voor mensen van bijvoorbeeld de Stichting Help de Polen.

Wethouder Holman merkt op dat het hierbij gaat om eenmalige inzamelingen. De afspraak is gemaakt dat af en toe eens wordt afgeweken van de verordening, met name om deze stichting en de werkgroep Roemenië niet te belemmeren. De bakken waarover het nu gaat, zijn bedoeld voor een actie die het hele jaar duurt en daarmee kunnen eenmalige acties niet worden vergeleken. In de door de raad vastgestelde afvalstoffenverordening staat duidelijk hoe in Emmen wordt omgegaan met de kledinginzameling. Als de raad het anders wil, hoort spreker dit bij gelegenheid wel.

De heer Thole bespeurt wel ruimte voor nieuw beleid!

Wethouder Holman zegt dat de raad dit bepaalt.

De heer Halm informeert of er sprake is van nieuw beleid zodra er klachten zijn en dat er dan wordt gehandhaafd. Hij meent namelijk dat daar in de gemeente niet de prioriteit ligt.

Wethouder Holman meent dat het de BGE-fractie is die er steeds op wijst dat er beter moet worden gehandhaafd. Nu dat wordt gedaan, wordt het college dáárop weer afgerekend!

De heer Halm zegt dat dit absoluut niet de bedoeling is. Er zijn echter wel andere zaken die qua handhaving prioriteit hebben. De BGE-fractie is beslist voor handhaving, maar dan eerst voor de zware gevallen.

De heer Douwstra vraagt of het niet mogelijk is de betrokken verzamelaar gewoon een vergunning te geven.

Wethouder Holman antwoordt dat dit op dit

moment niet kan. Afgesproken is dat aan twee organisaties een vergunning wordt gegeven en daar kan hij niet op eigen houtje onderdoor gaan.

De voorzitter stelt vast dat daarvoor de verordening zou moeten worden veranderd.

Parkeergarage Willinkplein

De heer Schoo informeert wanneer de aannemer begint met de bouw van de parkeerkelder. Is dat nog steeds 1 april? Hij krijgt signalen dat de aannemer in financiële moeilijkheden zit. Is het college hierover iets bekend? Verder schijnen er problemen te zijn met het stutten van het gedeelte tegenover de winkels aan de andere kant van de Hondsrugweg en met een uitzet van kosten. Is dat waar?

Wethouder Holman antwoordt dat het college er nog steeds van uitgaat dat in de eerste week van april weer met de graafwerkzaamheden wordt begonnen. Over financiële moeilijkheden is hem niets bekend, evenmin als over andere problemen. Hij durft voor ongeveer 80% zeker te zeggen dat er geen problemen zijn.

Voormalig 'roze hotel'

De heer Van der Weide merkt op dat in het *Dagblad van het Noorden* deze week stond dat de eigenaar van het voormalige 'roze hotel' nieuwbouwplannen voor deze locatie heeft. Navraag bij de eigenaar heeft de BGE-fractie geleerd dat er al ruim twee jaar geleden plannen zijn ingediend. De gemeente was daarover in eerste aanleg enthousiast en nu blijkbaar plotse-ling niet meer. Tevens beweert de eigenaar dat de gemeente niet echt heeft meegewerkt. Hoe kijkt het college aan tegen de nieuwbouwplannen en de samenwerking tussen partijen? Ook wil de fractie graag weten waarom een en ander zo lang duurt. Vindt het college dat het een plan zou kunnen zijn dat als project naar voren wordt gehaald?

Wethouder Sleeking wil in het kort aangeven wat er rond het gebied van de Westertoren ge- beurd is.

De Westertoren is een aantal jaren geleden ver- kocht aan Canvast Makelaars, die juridisch eige- naar is en die de verdere ontwikkeling heeft ge- delegeerd aan het bedrijf Amigo. Twee jaar ge- leden is er een gesprek geweest met de heer Kanhaai, die op dat moment zeer enthousiast was over deze plek in het centrum en de ge- meente voorhield dat daar naar diens indruk appartementen in de prijs van rond de € 1 mil-

joen gerealiseerd zouden kunnen worden. Daar zijn toen wat vraagtekens bij gezet, gelet op de Emmense markt. Ook is de vraag gesteld of het niet zo zou kunnen zijn dat de heer Kanhaai iets te veel voor de Westertoren betaald had, maar dat betrof natuurlijk diens eigen afweging. Ver- volgens is er overleg op gang gekomen, niet alleen over deze plek, maar over de hele strook langs de Hondsrugweg tot en met de bibliotheek, aangezien er in dit gebied ook andere initiatieven een rol spelen en uiteraard moet worden gepro- beerd enige stedenbouwkundige samenhang in dit gebied te realiseren dan wel opnieuw tot stand te brengen. In de collegevergadering van 9 september 2008 is ingestemd met een door Ami- go overgelegd voorstel met stedenbouwkundige en financiële uitgangspunten. Het college ver- wachtte dat Amigo Projecten B.V. vervolgens met een concreet voorstel zou komen. Dat is tot op de dag van vandaag niet gebeurd.

Schuldhulp

De heer Gerth memoreert dat de CDA-fractie onlangs een werkbezoek heeft gebracht aan de afdeling schuldhulp van de gemeente. Behalve van het grote aantal nieuwe aanmeldingen is de fractie erg geschrokken van de lange wachttijd, die ondertussen is opgelopen tot vier maanden, en dat terwijl vroegtijdige hulp veel schade kan voorkomen. Hij neemt aan dat de wethouder hiervan op de hoogte is. Wat gaat deze eraan doen om de wachttijd te bekorten?

Wethouder Evenhuis antwoordt dat de wacht- tijd hem uiteraard bekend is. Enige tijd geleden heeft hij de afdeling schuldhulp gevraagd met een plan te komen en dat plan ligt er nu. Het is gemaakt vanwege de grote groei en de wachtlijst die het laatste half jaar flink is opgelopen. Van- daag heeft een finale bespreking over de forma- tieomvang plaatsgevonden, dit in verband met de problemen van de kredietcrisis en de wachtlijst. Tevens is gesproken over de vraag hoe in de komende vier à vijf jaar met de schuldhulp moet worden omgegaan. Als het goed is, komt een en ander dinsdag aanstaande in het college aan de orde, vervolgens in de commissie en daarna op 23 april in de raad; dan mag de raad er ja tegen zeggen als deze het met het plan eens is. In spre- kers optiek zullen dan de problemen op korte termijn zijn opgelost.

Het vragenhalfuur wordt hierna gesloten.

**A3. Notulen raadsvergadering van 26 fe-
bruari 2009
[Stuknr. RA09.0024]**

De heer Arends meldt een aantal opmerkingen van tekstuele aard te hebben. Wil de voorzitter dat hij deze nu noemt, of dat hij deze met de notuliste of de griffier afstemt.

De voorzitter begrijpt dat vertrouwen in bestaat dat de heer Arends de opmerkingen correct afstemt met de notuliste! De volgende keer zal wel blijken welke wijzigingen er zijn aangebracht.

De heer Moinat wijst erop dat op pagina 6 is aangegeven dat door de VVD-fractie een kanttekening is geplaatst bij agendapunt 7, doch dat die ook is geplaatst door de SP-fractie.

Met inachtneming de correctie van de SP-fractie wordt de vaststelling van de onder A3 vermelde notulen vervolgens aangehouden, gelet op de door de heer Arends aan te brengen wijzigingen.

A4. Vaststelling verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Emmen 2009, inclusief bijlagen 1 t/m V + bijlage RIS.3500 [Stuknr. RA09.0018]

A5. Grondexploitatie ten behoeve van project 'Klazienaveen-Noordwest' te Klazienaveen + bijlage RIS.3487 [Stuknr. RA09.0012]

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform de onder de nrs. A en A5 vermelde voorstellen van burgemeester en wethouders besloten.

A6. Aanleg De Zwet en brug over Runde in Het Rundedal [Stuknr. RA09.0019]

De heer Schoo zegt dat de DOP-fractie niet voor dit voorstel zal gaan liggen, maar de aanleg van deze brug wel een beetje een subsidair-technische zaak te vinden. Hij kan zich niet aan de indruk onttrekken dat er momenteel nogal wat vrachtwagens heen en weer gaan en dat het dorp Barger-Compascuum daarmee zwaar wordt belast.

Dit gezegd hebbend, stemt hij in met dit voorstel.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder nr. A6 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

De voorzitter vermeldt dat is afgesproken dat hij de vergadering tijdens de behandeling van de agendapunten B1 en B2 voorziet en de heer De

Wildt de punten B3 en B4. Door de wijziging in de agendering draagt spreker nu voor de punten B3 en B4 het voorzitterschap over aan de waarnemend voorzitter.

Bij voorrang wordt aan de orde gesteld:

B3. Kadernotitie 'Aan de slag met de vermaatschappelijking van de WSW (voorheen RA09.0017)

Bijlagen:

- **Aan de slag met de vermaatschappelijking van de WSW/-eindversie De koers naar 2012 met de WSW in Zuidoost-Drenthe (RIS.3498)**
- **Aan de slag met de vermaatschappelijking van de WSW/bijlage Samenvatting advies commissie-De Vries 'Werk naar vermogen'(RIS.3499)**
- **Ter inzage: 'Werk naar vermogen', advies van de commissie fundamentele herbezinning WSW (commissie-De Vries)**
- **Sheets vergadering d.d. 10-03-2009 (RIS.3540)**

[Stuknr. RA09.0030]

Mevrouw Louwes-Linnemann begint haar betoog met: geen schaamte meer te hoeven voelen op verjaardagfeestjes naar aanleiding van een negatief artikel in de krant over het bedrijf, de EMCO-groep, waar je als werknemer graag werkt, dát moet verleden tijd zijn! Er moet een nieuwe organisatie worden neergezet waarvoor werknemers weer hun trots durven te tonen, waar met plezier wordt gewerkt en waar positieve publiciteit van uitgaat. Dit is wat de PvdA-fractie en iedereen wil met het SW-bedrijf nieuwe stijl. De grote opkomst van medewerkers van de EMCO-groep tijdens de commissievergadering en nu wederom geeft het belang aan van de beslissingen die de raad vanavond over de WSW gaat nemen. De fractie is zich daarvan terdege bewust. Zij wil zich inzetten voor een sociaal en sterk SW-bedrijf.

Het stuk dat nu voorligt, is een kadernotitie. Het geeft geen concrete invulling aan een nieuw SW-bedrijf, het is een eerste aanzet, het kader waarbinnen concrete doelstellingen worden geformuleerd. De fractie dankt het college voor de snelheid waarmee de raad een aangepast voorstel heeft doen toekomen. De fractie stelt wel voor in het vierde punt van de samenvatting de zin tussen haakjes te verwijderen, en wel om twee redenen. De eerste is: de beide voorstellen die vandaag ter besluitvorming voorliggen, worden

met elkaar vervlochten, terwijl het toch los van elkaar te behandelen voorstellen zijn. De beoefde passage bevestigt de vermenging van de voorstellen. Dit lijkt de fractie ongewenst. Daarnaast geeft de passage 'te willen stoppen met het aansturingmodel via de GR' aan dat mogelijk een gemeenschappelijke regeling in de toekomst niet meer realiseerbaar is. De fractie gaat ervan uit dat deze optie als mogelijkheid bij de blauwdruk wordt gepresenteerd. De veranderingen die op stapel staan, moeten leiden tot nieuwe kansen, waarbij wordt uitgegaan van de talenten van mensen.

De wethouder heeft toegezegd dat de huidige arbeidsvoorwaarden van de SW-geïndiceerden gewaarborgd blijven en dat de CAO ook in het nieuwe SW-bedrijf van kracht blijft. SW-medewerkers hoeven dus niet bang te zijn voor hun baan; de wet beschermt hen.

Werkgarantie moet door de gemeente worden geboden, maar werkgarantie is nog geen werkplekgarantie. Werknemers in Zuidoost-Drenthe worden geconfronteerd met forse ontslagen. De huidige crisis zal er niet aan bijdragen dat er op korte termijn veel banen bij zullen komen. De PvdA-fractie verwacht dat juist in de sector waar de SW-medewerker het van moet hebben de groei van het aantal banen gering zal zijn. Kan de wethouder aangeven of hij voldoende werkplekken voorziet en gaat het college stimulerende maatregelen treffen voor zowel bedrijven als SW-geïndiceerden?

De PvdA-fractie stelt voor een wachtlijstverordening vast te stellen die het mogelijk maakt een betere doorstroming op de wachtlijst te bevorderen.

De fractie vindt het uitermate belangrijk dat er maatwerk wordt geleverd. Er moet gekeken worden naar de competenties en vaardigheden van de SW-medewerker. Op basis van de competenties en de vaardigheden dient er een passende plek te worden gezocht. Het moet niet zo zijn dat de SW-medewerker eenvoudig op een bepaalde plek wordt ingepast. Het maakt wat de fractie betreft dan niet uit of wordt gesproken over beschut binnen, beschut buiten, begeleid werken of detacheren. De invulling van het personeelsbeleid dient daarop gericht te zijn. Volgens de fractie moet het SW-bedrijf van Emmen hét arbeidsontwikkelingsbedrijf van Zuidoost-Drenthe zijn.

Het college stelt voor de bestuurlijke structuur te wijzigen, zodanig dat collegeleden zitting kunnen blijven nemen in het algemeen bestuur. De PvdA-fractie vindt dit onwenselijk. Zij is ook van mening dat het bestuur, of welke vorm dan ook, dient te bestaan uit professionals op het gebied van de WSW. Een slagvaardige organisa-

tie is de eerste prioriteit. In het licht hiervan lijkt de fractie een structuur zoals voor AREA is gekozen niet onlogisch. Het SW-bedrijf moet zich bezig gaan houden met zijn *core business* en zich niet meer wagen aan randverschijnselen, zoals aankoop van onroerend goed.

De rol van Accel binnen de EMCO staat wat de fractie betreft ter discussie. Maak gebruik van de onderdelen waarin Accel goed is en beëindig de activiteiten ten aanzien waarvan Accel heeft bewezen niet capabel te zijn!

Qwink wordt als mogelijkheid genoemd om de taken van Accel onder te brengen. De PvdA-fractie kan niet beoordelen of Qwink is toegerust voor deze taak. Waarom kiest het college zo duidelijk voor deze optie?

Er moeten met de EMCO meerjarige afspraken worden gemaakt over de dienstverlening, met doelstellingen betreffende kwaliteit, prijs en dienstverlening. De fractie is van mening dat als het gaat over beschut werken, het nieuwe SW-bedrijf geen marktpartij is. Beschut werken wordt altijd aan het SW-bedrijf gegund. Ten aanzien van andere onderdelen van arbeidsmarktbeleid kan het SW-bedrijf meedoen aan de aanbestedingen. Wil het college daarop zijn visie geven?

De voorstellen in de kadernota hebben vergaande gevolgen. Deze worden niet duidelijk in het stuk. De PvdA-fractie gaat ervan uit dat de blauwdruk hierover duidelijkheid verschaft. In de commissie is aangegeven wat voor de fractie van essentieel belang is. Zij wil in de blauwdruk de volgende zaken opgenomen zien:

- stimulerende maatregelen die aan werkgevers en SW-medewerkers worden geboden om detachering te bevorderen;
- een goed sociaal plan voor werknemers anders dan SW-medewerkers, waarbij in elk geval voldoende aandacht wordt besteed aan het dóórplaatsen naar ambtelijke functies binnen de gemeente of andere werkplekken;
- een wachtlijstverordening.

De fractie hoort graag van het college of dit haar zienswijze deelt.

De heer Schoo merkt op dat wethouder Kuper verleden week in het politiek café stelde dat Emmen de enige gemeente is waar de WMO, de WSW en de WWB niet onder één portefeuillehouder vallen en daarmee suggereerde dat dit eigenlijk wel zou moeten. Er is verleden jaar een portefeuillwisseling geweest. Men kan de oppositie misschien veel verwijten, maar de oppositie heeft de portefeuillevdeling en de wisseling niet geregeld. Met het instemmen met deze kadernotitie zou in ieder geval de WWB en

WSW onder één wethouder moeten gaan vallen. Hierbij de volgende vragen.

- Mocht de PvdA na 2010 weer in het college komen, is zij dan van mening dat de WMO, WSW en WWB onder één wethouder moeten vallen?
- Is de PvdA van mening dat de huidige portefeuillevdeling een van de oorzaken is van de problemen bij de EMCO?

Mevrouw Louwes-Linnemann vindt dit erg toekomstgericht. Volgens haar gaat dit ook niet over de kadernota. Zij voelt dan ook niet de behoefte hierop een reactie te geven.

De heer Reitsma constateert dat 2009 voor de WSW in perspectief tot het verleden een bijzonder jaar is. Het is dit jaar precies 60 jaar geleden dat de N.V. Arbeidsvreugd in Emmen de eerste door het rijk gesubsidieerde sociale werkplaats werd in Nederland. Het is 40 jaar geleden dat de Wet sociale werkvoorziening werd ingevoerd. Het is 20 jaar geleden dat de werkvoorziening onder verantwoordelijkheid van de gemeenten kwam met de zogeheten budgetfinanciering. En het is 10 jaar geleden dat de gemeenschappelijke regeling (GR) EMCO-groep werd opgericht. Kortom, er verschijnt iets, er verdwijnt iets, het hangt niet aan één los geval: “In ‘t voorleden ligt het heden – in het nu wat worden zal”, aldus Willem Bilderdijk.

Vandaag gaat de raad besluiten hoe de gemeente aan de slag gaat met de vermaatschappelijking van de WSW. De CDA-fractie wil op een aantal aspecten ingaan.

Het eerste aspect sluit een beetje aan bij de opmerking van de heer Schoo: de WSW wordt integraal onderdeel van het bredere terrein van het arbeidsmarktbeleid. De fractie is blij te kunnen constateren dat het WSW-beleid vanaf vandaag, misschien morgen, onder de verantwoordelijkheid komt van de portefeuillehouder sociale zaken. Zo hóórt het ook. Het pettenprobleem van de voorzitter van het algemeen bestuur van EMCO is hiermee van de baan. Dat werd tijd ook, want Emmen was zo’n beetje de enige gemeente waar deze scheiding nog niet het geval was. Hierover drie vragen aan de portefeuillehouder sociale zaken.

1. Heeft deze al bindende afspraken gemaakt met de partners binnen Qwink, i.c. de betrokken gemeenten en het UWV-werkbedrijf?
2. Wanneer wordt het gebouw van Qwink in gebruik genomen? En is Qwink dan operationeel?
3. Kan de wethouder al iets zeggen over hoe

de organisatiestructuur van het integraal arbeidsmarktbeleid er uit komt te zien?

Het tweede aspect betreft het stoppen met de gemeenschappelijke regeling EMCO-groep en niet met de gemeenschappelijke regeling als aansturingmodel, zoals terecht door mevrouw Louwes werd opgemerkt. De CDA-fractie hoort graag een antwoord op de vraag van mevrouw Louwes hoe de geciteerde passage tussen haakjes moet worden gelezen en of het niet verstandig is die weg te laten.

De burgemeester gaf verleden week dinsdag aan dat er een groot zakelijk probleem is, namelijk dat het tekort van EMCO in acht jaar is opgelopen van € 1,25 miljoen tot zo’n € 9 miljoen.

Daar staat met de SW een goed doel tegenover, maar het verschil met de rest van Nederland is te groot. De conclusie van de CDA-fractie is: uitsluitend om financieel en organisatorisch redenen bestaat de noodzaak de gemeenschappelijke regeling EMCO te beëindigen; dit onderwerp komt onder agendapunt B4 nog uitgebreid aan de orde. Het is overigens een gegeven dat de bemoeiwens van de raad met het SW-bedrijf omgekeerd evenredig is met de omvang van de gemeentelijke bijdrage.

De opheffing raakt wel degelijk ook deze kadernotitie. Het raakt nog dieper als je er het begrip vertrouwen bij betreft. Daar waar het in de meeste gemeenten vanzelfsprekend is dat het voor de WSW geschikte werk wordt toebedeeld oftewel inbesteed aan de eigen WSW-organisatie, is er met name verleden jaar in dit huis gezocht naar redenen om de aanbestedingsregels anders uit te leggen met betrekking tot het groen en de reïntegratietrajecten. Het bezoek aan Wedeka, afgelopen maandag, heeft deze merkwaardige gang van zaken nog eens bevestigd. Echter, vertrouwen is tweezijdig. Het moet gegeven, maar vooral ook verdiend worden, en in dit opzicht is er in Emmen nog een wereld te winnen. Het bezoek aan de flamboyante directie van Wedeka was leerzaam, soms een *eyeopener*, soms een vinger op de zere plek, maar vooral motiverend in relatie tot het vanavond te nemen besluit. Een compliment aan de heer Schoo, die het initiatief tot dit bezoek heeft genomen. Bij punt 5 van de samenvatting zet de CDA-fractie dikke vraagtekens. Daar staat dat de kerncompetenties van de EMCO blijven bestaan uit het bieden van beschut werk en arbeidsontwikkeling. De fractie denkt dat deze kerntaak nimmer rendabel, zelfs niet kostendekkend te krijgen is. Zij wil van het college graag weten wat hierbij de onderliggende gedachte is en of het dit verantwoord vindt.

De kadernotitie zelf vindt de fractie niet echt om over naar huis te schrijven. Ze bevat een hoog

theoretisch en abstractieniveau, ze is blijven steken in de actualiteit van augustus 2008 en ze is daarom niet altijd goed te relateren aan het heden. Het raadsvoorstel geeft weliswaar een aantal relevante aanvullingen, maar van de raad wordt gevraagd de kadernotitie vast te stellen. De vraag is: wát wordt dan precies vastgesteld? Een substantieel deel had moeten worden herschreven. Over een uurtje of zo zal een deel van de inhoud van deze notitie alweer worden herroepen, en dat doet geen recht aan het karakter van een kadernotitie en het belang van het onderwerp. De prangende vraag is: waarom is deze kadernotitie niet aangepast, zelfs niet met een addendum? En wanneer kan de raad de blauwdruk over de uitvoering en de koers van de WSW na 2012 tegemoet zien? En moet de raad die blauwdruk dan zien als beleidsplan? In dat geval wil de CDA-fractie graag refereren aan het beleidsplan voor Soweco in Almelo: boeiend, verfrissend, helder in termen van: wat is er aan de hand, wat willen we bereiken en hoe willen we dit bereiken?, en inclusief een organisatie-model dat als uitvoeringsstructuur klopt met wat hier wordt gevonden van een juiste aansturing, inclusief een gemeenschappelijke regeling. Het is jammer dat deze kadernotitie kennelijk door de tijd gedwongen samenvalt met het opheffingsbesluit inzake de gemeenschappelijke regeling EMCO-groep. Het leidt de aandacht af van waar het hier werkelijk om gaat. Vermaatschappelijking is een proces van veranderingen die noodzakelijk zijn om het mogelijk te maken dat de WSW gelijkwaardig en volwaardig kan deelnemen aan het bredere terrein van het arbeidsmarktbeleid. De regierol van de gemeente hoort hierin dominant te zijn. Dat vereist wat de WSW betreft heldere taal. De bestaande doelgroep hoort zich geen zorgen te hoeven maken over haar toekomst. De werkmoraal van de WSW'ers is vaak hoog, maar ze zijn doorgaans ook gevoelig voor onzekerheden. Deze kadernotitie geeft in elk geval lang niet op alle onzekerheden een antwoord; ze geeft hooguit een richting van denken aan. De blauwdruk, waar de fractie verlangend naar uit kijkt, hoort alle twijfels weg te nemen en moet dan ook niet voor meerdere uitleg vatbaar zijn.

De heer Schoo heeft dezelfde twee vragen aan de CDA fractie als aan de PvdA fractie.

- Mocht het CDA na 2010 weer in het college komen, is het dan van mening dat de WMO, WSW en WWB onder één wethouder moeten vallen?
- Is het CDA van mening dat de huidige

portefeuilleverdeling een van de oorzaken is van de problemen bij de EMCO?

De heer Reitsma kan het laatste natuurlijk niet bevestigen. Het is een kwestie van 'as', en dat was vroeger verbrande turf, in elk geval in Emmer-Compasuum.

In het eerste heeft de heer Schoo gelijk, al is het de vraag of de WMO er per se bij hoort. Spreker is evenwel begonnen met de opmerking blij te zijn dat er een scheiding is aangebracht tussen het aansturen van de uitvoeringsorganisatie en het WSW-beleid. Dit beleid hoort inderdaad bij het gebied van sociale zaken, waar ook het arbeidsmarktbeleid toe behoort.

De heer Schoo dankt de heer Reitsma voor deze reactie. In elk geval heeft hij van hem meer antwoord gekregen dan van mevrouw Louwes.

De heer Reitsma was op de vragen voorbereid!

De heer Arends vraagt of hij goed heeft begrepen dat de heer Reitsma vindt dat WMO, WWB, WSW en sociale zaken in één portefeuille moeten zitten.

De heer Reitsma heeft gezegd er de WMO niet helemaal in te kunnen plaatsen, maar wél de WWB en de WSW.

De heer Arends vindt het dan wel aardig even de coalitieonderhandelingen in herinnering te roepen. Hij meent dat de heer Reitsma daar niet direct bij betrokken was, maar in die onderhandelingen heeft het CDA er als eerste voor gepleit het WSW-bedrijf in diens eigen portefeuilles te houden. Spreker neemt aan dat het CDA een en ander als een leermoment beschouwt.

De heer Reitsma denkt dat de heer Arends hem niet helemaal goed begrijpt. Het WSW-bedrijf is wat anders dan het WSW-beleid. Uitvoering en beleid horen te worden gesplitst, zeg maar een soort AOIC op het gebied van het WSW-beleid.

De heer Arends merkt op dat dit destijds nog in één hand lag.

De heer Reitsma reageert met: ja, maar vanaf morgen is dat anders!

De heer Eerenstein vindt het leuk dat hij nu een kijkje heeft gekregen in de coalitieonderhandelingen. De VVD-fractie heeft zich verleden jaar,

toen de portefeuillevverdeling veranderd werd, trouwens afgevraagd waarom de portefeuille sociale zaken niet nadrukkelijk in beeld is gekomen. Het paste in haar beleving veel beter daarin het WSW-beleid onder te brengen.

De VVD-fractie heeft in de commissie al haar ongenoegen uitgesproken over de gang van zaken rond het onderhavige onderwerp. Zij zal zich daartoe nu hoofdzakelijk beperken.

De fractie heeft kennisgenomen van de aanpassing van het raadsvoorstel. Daarin wordt voorgesteld de gedateerde kadernotitie van 15 augustus 2008 vast te stellen. In grote lijnen kan zij zich vinden in de kadernotitie. Samenwerking met omliggende gemeenten lijkt haar een goede zaak voor het totale arbeidsmarktbeleid. Eveneens kan zij instemmen met het voorstel de WSW op termijn onderdeel te laten uitmaken van dit beleid.

Op de voorstellen van de commissie-De Vries is lang gewacht. Die voorstellen zijn opgetekend in een periode waarin de economie er anders voorstond dan nu. Bijvoorbeeld het plaatsen van de WSW'ers bij het reguliere bedrijfsleven in de praktijk weleens een stuk lastiger zou kunnen worden dan dit eventjes opschrijven in een notitie. De historie van de EMCO heeft geleerd dat dit een materie is die in tijden van economische groei al heel lastig is en dat dit ook in deze tijd zo zal blijken te zijn. De VVD-fractie is wel van mening dat er tijd en energie zullen moeten gestoken in het zodanig veranderen van de situatie voor het bedrijf en de werknemers dat er een levensvatbaar bedrijf ontstaat.

De fractie gaat ervan uit dat de raad bij de verdere uitwerking van het beleid op een andere manier betrokken wordt dan tot nu toe het geval is geweest. Het is meer dan een jaar geleden dat de raad met het college van gedachten heeft mogen wisselen over de toekomst van de EMCO. Er is alleen maar gesproken over de tegenvallende kwartaal- en jaarcijfers, wat het imago van het bedrijf geen goed heeft gedaan. Waar in het raadsvoorstel wordt gesproken over de afstemming met andere partijen, neemt de fractie daar kennis van, maar zij zet er wel grote vraagtekens bij, gelet op de manier waarop de raad tot nu toe bij het geheel betrokken is geweest.

Spreker gaat niet diep op de kadernotitie zelf. In grote lijnen kan de VVD-fractie zich daarin vinden, van mening zijnde dat er iets moet gebeuren om de negatieve spiraal waarin het bedrijf zich bevindt te doorbreken. Zij heeft dit reeds in een eerder stadium aangegeven. Waarom akkoord in grote lijnen? Om de doodeenvoudige reden dat

de fractie op dit moment de consequenties niet kan overzien en er zelfs op landelijk niveau nog de nodige beweging is. Zij komt daarop bij agendapunt B4 terug.

Spreker meent dat de houding van de CDA-fractie en haar kritiek op de gedateerde notitie is te karakteriseren als een herhaling van zetten, want een en ander is ook al aangegeven in de commissie. Niettemin kan de VVD-fractie dit wel onderschrijven.

De heer Douwstra merkt op dat in de commissie, waarin de voorstellen afzonderlijk zijn behandeld, de BGE-fractie haar bezwaren tegen de voorstellen kenbaar heeft gemaakt. Hoewel ook nu de twee onderwerpen afzonderlijk geagendeerd zijn, wil de fractie door de verwevenheid ervan beginnen met een algemeen verhaal, van toepassing zijnde op de beide voorstellen.

Het college en de stuurgroep hebben aangegeven dat het menens is. Daar was de fractie verheugd over, maar de vraag die de huidige voorstellen oproepen, is: hoe menens is het écht? Zij had bij 'menens' verwacht dat de huidige situatie in de nabije toekomst centraal zou staan, in plaats van toekomstvisies voor het jaar 2012 en de adviezen van de commissie-De Vries, adviezen waarvan nog niemand weet of ze echt opgevolgd gaan worden. Bij 'menens' zit de fractie niet te wachten op een kadernotitie van 33 pagina's waarin wordt toegewerkt naar het jaar 2012. Als nu geen behandeling zou plaatsvinden, maar over drie of zes maanden, wordt het eindmodel van 2012 dan niet gehaald? De BGE-fractie denkt dat het weinig uitmaakt. Zijn de olopemde tekorten veroorzaakt doordat te weinig visies op papier stonden? De fractie denkt van niet, maar zij wil de bevindingen van de heer Mug afwachten. Bij écht 'menens' had zij graag als eerste een goed onderbouwd opheffingsbesluit gezien, met tegelijkertijd duidelijkheid over wat ervoor terugkomt. Dát is wat de BGE-fractie onder 'menens' verstaat. Beide zaken ontbreken vandaag in de raadsvoorstellen. Bij écht 'menens' zou een analyse van de interim-directeur het eerste onderwerp van gesprek moeten zijn. Nu is het menens zonder ook maar enig inzicht te hebben in de werkelijke problemen en de oorzaken. Eenieder heeft wel vermoedens die worden gebruikt in de discussies, maar volgens sprekers fractie is dit niet verstandig en ook ongepast in de richting van de interim-directeur. De voorstellen getuigen in haar ogen dan ook niet van echte daadkracht; ze moeten de buitenwereld waarschijnlijk de indruk geven dat er sprake is van

daadkracht. Mogelijk spelen er nog andere, niet-rationele motieven mee; in de politiek noemt men dat vaak 'verborgen agenda's'. Opmerkelijk is dat wethouder Evenhuis de WWB-trajecten weghaalt bij de EMCO: verliespost rond € 1,5 miljoen. En plots is er paniek in de tent, komt er een stuurgroep in verband met de extra verliezen die dit voor de EMCO oplevert en zit dezelfde wethouder in het crisisteam. Dit is in de ogen van de fractie een zeer bijzondere invulling van het begrip 'crisismanagement'.

Tot zover het algemene deel.

De kadernotitie is een sympathiek stuk, met als strekking: het kan nog alle kanten uit, er zijn meerdere modellen mogelijk, we hebben het beste met de mensen voor en iedereen doet of telt mee! De BGE-fractie heeft echter geen idee wat nu eigenlijk wordt afgesproken. Volgens haar is dat niet de bedoeling bij een kadernotitie. Kadernotities zul je moeten kunnen controleren, en als je ze als fractie serieus neemt, zou je die ook moeten willen controleren.

In de gemeenschappelijke regeling staat hoe de raad wordt betrokken bij de gemeenschappelijke regeling EMCO en WSW, onder andere betreffende de begroting, de jaarrekening en de kwartaalrapportages. Nu de GR EMCO wordt opgeheven, moet het stuk duidelijk maken hoe de raad hierbij in de toekomst betrokken wordt, maar dat vindt de fractie helaas niet terug in de stukken. Spreker komt hierop terug bij agenda-punt B4.

Vaak spreken fracties in de raad de wens uit graag op hoofdlijnen hun rol te willen invullen. Dat standpunt deelt de BGE-fractie. Het college van B&W geeft regelmatig aan dat de raad zich niet met de uitvoering en details moet bemoeien. Het eindresultaat in dit dossier is dat het steeds vaker gaat over EMCO en WSW. In de beleving van de fractie lijkt kwantiteit steeds vaker vóór kwaliteit te gaan. Zij denkt dat de SW-medewerkers, inwoners van Emmen en de raadsleden zelf hiermee geen dienst wordt bewezen. De behandeling van een nieuwe kadernotitie is het uitgesproken moment om aan de ongenoegens van alle partijen inhoud te geven. Helaas is dat bij deze kadernotitie nog niet het geval. Volgens de BGE-fractie moeten er zo snel mogelijk nieuwe procedurele en inhoudelijke afspraken komen voor het tijdperk na de gemeenschappelijke regeling EMCO, een tijdperk dat zeer nabij is. In hoofdlijnen moet volgens haar het volgende duidelijk worden.

- Een speciale WSW-begroting: komt die er en, zo ja, wanneer? Of wordt de WSW-

begroting gewoon onderdeel van de gemeentelijke begroting en de begrotingscyclus?

- Hoe vindt de verantwoording betreffende de WSW plaats en wanneer?
- Hoe en hoe vaak wordt de raad jaarlijks geïnformeerd over de WSW?
- Welke inhoudelijke zaken zouden er, zoals in de stukken genoemd onder de punten 1, 2 en 3, eigenlijk vermeld moeten staan die er nu niet staan?

Om aan te geven dat het de BGE-fractie wél menens is, dient zij de volgende motie in:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen d.d.26 maart 2009,

constaterende:

- ***dat de verliezen van de EMCO vanaf 2005 fors zijn opgelopen;***
- ***dat de raad geen tot onvoldoende inzicht heeft in de oorzaken van deze oplopende verliezen;***
- ***dat de verliezen aanleiding zijn voor het college om ingrijpende maatregelen voor te stellen;***

overwegende:

dat fors oplopende tekorten en ingrijpende maatregelen vragen om het kunnen afleggen van politieke verantwoording hierover aan de inwoners van Emmen;

verzoekt het college:

- ***een extern onderzoek door een onafhankelijk bureau in te stellen naar de oorzaken van de oplopende tekorten van de EMCO vanaf 2005 en de raadsfracties in de gelegenheid te stellen hun onderzoeksvragen voor dit onderzoek aan te leveren vóór 1 mei 2009;***
- ***de resultaten van dit onderzoek vóór 1 oktober 2009 aan de raad te doen toekomen,***

en gaat over tot de orde van de dag.

(Deze motie wordt voorzien van nr. M1).

De heer Moinat brengt naar voren dat een deel van de kadernotitie de instemming van de SP-fractie krijgt. Er zitten echter gedeelten in waarmee zij het niet eens is. Ten aanzien van de vraag: wat betekent dit voor de mensen en wat zijn de financiële consequenties?, blijft dit stuk bijzonder vaag. Onder punt 6 op pagina 4 stelt

het college zelfs vooraf geen financiële consequenties te kunnen noemen. Verder geeft het aan dat het beleid gericht zal zijn op het komen tot weloverwogen keuzes. Dat is te hopen, want dit hoort altijd zo te zijn! Maar waarom krijgt de raad die mogelijkheid niet? Naar de mening van de fractie is het zeer gewenst, misschien zelfs noodzakelijk, het rapport van de heer Mug in de besluitvorming te betrekken, evenals enig inzicht te krijgen in de financiële en personele consequenties. Gelukkig heeft de wethouder in de commissie klip en klaar gesteld dat er niet getornd zal worden aan de rechten van de werknemers. Dit is nog niet genoeg, maar als dit tevens salaris- en werkplekgarantie inhoudt, komt het in de buurt.

In de commissie is door de fracties van BGE en GroenLinks gesproken over het instellen van een onderzoek. De SP-fractie pleit hier ook voor, mits het doel is van de hele situatie te leren en daarmee voordeel te doen. Zojuist heeft de BGE-fractie hieromtrent een motie ingediend.

Al met al een kadernotitie met mogelijkheden. Deze zal in de komende tijd echter zeker moeten worden bijgesteld, omdat nu een aantal belangrijke inzichten nog niet voorhanden is en er wellicht ook nog een aanpassing van de landelijke wetgeving komt.

De heer Huttinga stelt vast dat de kadernotitie 'Vermaatschappelijking van de WSW' en een notitie over de toekomst van de WSW voorliggen met een heleboel goede zaken. Echter, deels lijken deze in hun uiterste consequenties achterhaald te zijn of onvoldoende uitgewerkt. In de notitie speelt bijvoorbeeld de gemeenschappelijke regeling nog steeds een rol. Daardoor zijn de aanbevelingen voor een deel van hun waarde en hun inhoudelijke uitvoerbaarheid beroofd. In de afgelopen 15 jaar heeft spreker nog nooit een notitie hoeven vaststellen die voor driekwart af was. Zowel in de commissie als vanavond heeft de heer Reitsma een perfecte analyse gegeven van waar het aan mankeert. Moet de notitie dan vanavond wel worden vastgesteld? Of stelt de raad bijvoorbeeld alleen hoofdstuk 1 t/m 5 vast? Dat staat niet in het ontwerpbesluit. Wanneer de kadernotitie wordt vastgesteld volgens het ontwerpbesluit, impliceert dit bijvoorbeeld het handhaven van de gemeenschappelijke regeling EMCO, die steeds wordt genoemd.

Spreker kan namens de fractie van ChristenUnie meedelen dat de uitgangspunten betreffende de vermaatschappelijking in de notie door haar worden onderschreven. Het is dus hikken op

twee gedachten met dit verhaal. Daarom toch nog enige inhoudelijke opmerkingen.

Het is van belang dat zoveel mogelijk WSW-geïndiceerden in een zo regulier mogelijke omgeving arbeid verrichten. Dit kan volgens de fractie veel beter worden gerealiseerd wanneer de sociale werkvoorziening niet langer als een losstaande voorziening fungeert, maar onderdeel gaat uitmaken van het regionaal arbeidsmarktbeleid.

Overigens mist de fractie onder de visievorming in de notitie de externe gerichtheid. Veel wordt gezegd over interne zaken, zoals het Loket, interne contacten, communicatie etc., doch het ontbreekt aan het benoemen van een actieve houding richting de arbeidsmarkt: het opzoeken van werkgevers en netwerken en het onderhouden van de contacten daarmee.

De in hoofdstuk 3 genoemde bestuurlijke kaders kan de ChristenUnie-fractie in algemene zin onderschrijven. Individuele benadering en klantgerichte aanpak met behulp van arbeidsontwikkeling vergroten de kans op een geslaagd traject naar meer zelfstandig werken door de SW'ers, waardoor sneller aansluiting kan worden gevonden bij de reguliere arbeidsmarkt.

Vermaatschappelijking van de WSW is een goede zaak. De geïsoleerde aanpak van WSW'ers is niet meer van deze tijd, waarin participatie veel belangrijker is geworden.

Ten slotte wil spreker nog de nieuwe beloningsinstrumenten noemen, bijvoorbeeld de loonwaardebepaling, het persoonsgebonden budget en het persoonsvolgend budget. Deze dienen op een rechtzeker en rechtvaardige manier te worden opgezet en gehanteerd.

De heer Dijkgraaf zegt dat GroenLinks een moderne partij is die haar ogen niet sluit voor ontwikkelingen in de maatschappij. Was de maatschappij tientallen jaren geleden nog overzichtelijk, nu is dat absoluut niet meer het geval. De mens heeft zich aan te passen aan de huidige, steeds complexer wordende maatschappij. De WSW is ook zo'n complexe materie. Uitgangspunt voor de fractie is dat iedere Nederlander recht heeft op een zinvol bestaan en op participatie in de maatschappij, op welk niveau dan ook. Daarbij is het van groot belang dat er een zorgplicht is en dat solidariteit is geboden met hen die een zinvol bestaan en participatie niet zelfstandig kunnen verwezenlijken. Daar is de WSW voor bedoeld en dat dient uitgangspunt te blijven bij de regierol die de gemeente heeft. Het bedrijf dat de vermaatschappelijking moet ver-

wezenlijken, moet daartoe wel zijn toegerust. Er moeten leidinggevenden zijn die mensen kunnen coachen in hun groei en er moet een management zijn dat er voor zorgt dat het WSW-bedrijf een open bedrijf is dat midden in de maatschappij staat. Dat is nu absoluut niet het geval.

Het is niets voor niets dat de EMCO met grote financiële problemen kampt; je zult er maar moeten werken! Het roer moet dan ook voor een groot gedeelte om, teneinde te bereiken dat mensen die in het WSW-bedrijf werken of daaraan gelieerd zijn er trots op kunnen zijn er deel van uit te maken. De vermaatschappelijking mag er niet toe leiden dat er te veel marktwerking wordt ingevoerd; dat kan en mag niet in de GroenLinks-visie. Als het niet lukt mensen te laten doorstromen, moet er voor worden gezorgd dat zij kunnen werken in een beschutte omgeving. Daarmee heeft natuurlijk de gemeenschappelijke regeling te maken.

Op zich is er niets mis met het gegeven dat een nieuw WSW-bedrijf meer een leer-/werkproject wordt, maar dan moet er wel een aantal keiharde randvoorwaarden aan worden verbonden. Ook moeten betrokkenen gebruik kunnen maken van het zogenaamde persoonsgebonden budget begeleid werken. In feite is een dergelijk PGB een mogelijkheid voor de cliënt om zelf initiatief te nemen voor het organiseren van een begeleide werkplek. Indien een SW'er gebruik wenst te maken van diens PGB-recht, schakelt deze zelf een begeleidende organisatie in. De rechten, plichten, vergoedingen en procedurele bepalingen zijn vastgelegd in een verordening.

Een belangrijke voorwaarde is ook dat er niet voor de zogenaamde loonwaardebepaling wordt gekozen. Mensen die er niet voor kiezen arbeidsgehandicapt te zijn, mogen nooit gedwongen worden voor het minimumloon te gaan werken. Ook moeten mensen die in een andere WSW-constructie terecht komen, verzekerd zijn van hun huidige CAO-rechten. Dit geldt natuurlijk ook voor mensen die later instromen.

Alleen als dit soort zaken goed wordt vastgelegd, kan de vermaatschappelijking van de WSW een succes worden. Voor de GroenLinks-fractie zal de insteek bij de genoemde zaken iedere keer de vermaatschappelijking zijn. Als allerlei zaken goed worden geregeld, wordt er ook gezorgd voor een goed SW-bedrijf.

En wat het volgende college betreft: GroenLinks kan een wethouder leveren die zowel de WWB als de WSW in goede banen zal leiden!

De heer Schoo merkt op dat de DOP-fractie lang heeft nagedacht over de vraag of zij over deze kadernotitie een lang of een kort verhaal zou houden. Zij heeft besloten het kort te houden, maar het is toch ook weer langer geworden dan in eerste instantie was bedoeld.

Een woord vooraf. De fractie heeft negen schriftelijke vragen gesteld over de twee raadsvoorstellen die vandaag worden behandeld, en wel betreffende EMCO en WSW. Uit de beantwoording concludeert zij dat het concept voor de flexibele werkplekken op het gemeentehuis de kwaliteit van het werk van de ambtenaren behoorlijk begint aan te tasten. De antwoorden zijn gewoonweg een aanfluiting. Het kan ook zijn dat het bestuurlijke onwil is vragen correct te beantwoorden. In alle wijsheid heeft de DOP-fractie besloten de mogelijke beweegreden van het college nog maar niet te geloven, anders zou zij vandaag met een motie van wantrouwen moeten komen tegen het hele college.

Een van de hoogtepunten in de beantwoording betreft de vraag voor welke bedragen de gemeente de afgelopen jaren werk heeft uitbesteed aan de EMCO. Als antwoord kreeg zij geen overzicht, maar 50 pagina's uitdraai van alle facturen met de boodschap: zoek het maar uit! Er was niet eens een 'Japannertje' bij! Klanttevredenheidsonderzoeken over de kwaliteit van beantwoording van vragen worden helaas nog niet onder raadsleden gehouden.

Een ander hoogtepunt in de beantwoording betreft de managementletter. Vol trots vertelde de wethouder financiën in de commissievergadering dat alles rond de opheffing van de GR EMCO staat in de managementletter, maar bij navraag bleek de raad deze managementletter niet te mogen inzien omdat die geen onderdeel zou zijn van het besluit van vandaag.

Is dit wel een kadernotitie? Volgens de DOP-fractie níét, omdat er geen kaders worden gesteld die de raad kan controleren. Als het wél een kadernotitie is, is het merkwaardig dat drie gemeenten dezelfde kaders stellen ten aanzien van de WSW en tegelijkertijd aangeven meer hun eigen weg te willen gaan. Volgens de fractie sluit het een het ander uit, maar in Emmen blijktbaar niet.

Luisteren naar anderen. De cliëntenraad WSW heeft niet z'n zegje kunnen doen over dit stuk, terwijl de cliënten vanaf 2008 al het recht hebben om mee te praten. De vakbonden ABVA-KABO/FNV en CNV/Publieke Zaak hebben aangegeven dat zij het geen goed stuk vinden en waarom zij dit vinden. Ook een inspreker heeft

aangegeven dat dit geen goed stuk is en waarom deze dit vindt.

De analyse van de interim-directeur van de EMCO is over twee weken gereed, maar daar wil Emmen om onbekende redenen niet op wachten. De ondernemingsraad van de EMCO blijkt nog nergens bij te zijn betrokken.

Het college vat een en ander samen in het motto 'Samen doen in vertrouwen, vertrouwen in samedoen.' Je moet er maar opkomen en het lef hebben dit te blijven roepen!

Een groot risico. Volgens deze kadernotitie krijgt de EMCO of de opvolger van de EMCO niet meer vanzelfsprekend gemeentelijke opdrachten. Het bedrijf moet dit maar verdienen en meedoen in de aanbestedingen (bladzijden 21 en 22 kadernotitie). Als een groot deel van de werkzaamheden van het SW-bedrijf bestaat uit opdrachten van de gemeente, zoals dit de afgelopen jaren het geval was, is dit volgens de DOP-fractie een groot financieel risico voor het SW-bedrijf en dus ook voor de gemeente. De fractie heeft aan de gevolgen van het niet gunnen van de WWB-activiteiten kunnen zien wat dit kan betekenen. De vakbonden concluderen uit deze handelwijze dat het college het SW-bedrijf EMCO bewust kapot maakt en kapot heeft laten gaan.

Dit onderwerp verdient in de ogen van de DOP-fractie aparte aandacht. Daarom heeft zij een motie opgesteld waarin het college wordt gevraagd alle mogelijkheden om SW-medewerkers of SW-organisaties werk voor de gemeente te laten verrichten in een aparte notitie op een rij te zetten en de raad hierover te laten besluiten.

Bij het bezoek aan Wedeka van afgelopen maandag werd door de heer Mug verteld dat ten aanzien van dit onderwerp reeds een aantal zaken in beweging is gezet. De kadernotitie lijkt dus al achterhaald. Als je het stuk samenvat, kun je in ieder geval concluderen dat de Emmense visie op de WSW een totaal andere is dan de visie van de gemeenten die samenwerken met Wedeka. Tijdens het bezoek aan Wedeka is dit nog eens bevestigd. Van de financiële cijfers van Wedeka wordt in Emmen gedroomd! In de werkwijze van Wedeka is men in Emmen echter niet geïnteresseerd. Het is voor Emmen te hopen dat werkwijze en financieel resultaat niets met elkaar te maken hebben.

Hierbij wil spreker het maar laten, want te veel zeggen is te veel eer voor dit slechte stuk, degenen die het hebben geschreven en degenen die het stuk op de agenda hebben gezet.

In tweede termijn zal hij een motie van de DOP-fractie indienen.

Wethouder Jumelet wil eerst even terugkijken naar de commissievergadering van enige tijd geleden, waarin uitgebreid is gesproken over de twee stukken die vanavond voorliggen, dus ook over het onderwerp 'Aan de slag met de vermaatschappelijking van de WSW'. In dit stuk is iets bijgesteld, wat vooral is gebeurd naar aanleiding van de vraag van de raad of er niet een discrepantie zit tussen dit stuk en het stuk dat gaat over de opheffing van de gemeenschappelijke regeling. Constateerend dat dit zo was, heeft het college besloten in de besluitpunten in het raadsvoorstel een aanpassing door te voeren. De passage tussen haakjes, waarnaar mevrouw Louwes vroeg, is toegevoegd om de discrepantie op te heffen. Wat in de notitie staat, is op zich gedateerd, zoals ook al in de commissie is geconstateerd, doch er wordt nu niet meer gesproken over een aanpassing van de gemeenschappelijke regeling; in plaats daarvan wordt gesproken over het maken van beleid.

De heer Reitsma merkt op dat door mevrouw Louwes en hemzelf de passage is bedoeld waarin wordt gesteld dat thans de gemeenschappelijke regeling als aansturingsmodel expliciet wordt geëlimineerd. Deze passage houdt heel wat anders in dan stoppen met de gemeenschappelijke regeling EMCO-groep. Als de wethouder bedoelt dat de gemeenschappelijke regeling als aansturingsmodel ter ziele is en niet meer terugkomt, bestaan daar grote bezwaren tegen.

Wethouder Jumelet zal hierop straks terugkomen, aangezien dit punt verband houdt met andere opmerkingen die hij wil maken.

De heer Huttinga constateert dat de wethouder zei dat het besluit is aangepast, doch dat volgens de ChristenUnie-fractie de samenvatting is aangepast. Zo wordt het een janboel, want hierin staat onder meer: "De hoofdlijnen van de notitie zijn:", en vervolgens onder punt 4 iets geheel nieuws. Wat tussen haakjes is opgenomen, staat helemaal niet in de notitie, dus hoe kan dit als een hoofdlijn van de notitie worden gezien? Het is heel vreemd hoe dit gegaan is. Hij zou zich kunnen voorstellen dat dit soort zaken betere in de besluittekst had kunnen worden opgenomen.

Wethouder Jumelet gaat nu met zijn beantwoording door en zal hierover in de tussentijd nadenken.

Voor wat nu aan de orde is, is veel belangstelling van de medewerkers van het EMCO-bedrijf. Daaruit blijkt een grote betrokkenheid. De vorige keer is geconstateerd dat alle zaken die aan de orde zijn natuurlijk veel onrust teweegbrengen. Sprekers inzet is die onrust niet te laten voortduren, bijvoorbeeld over de rechtspositie van mensen, zeker van hen die een SW-indicatie hebben. Eerder heeft hij dan ook al gezegd dat het college pertinent niet wil tornen aan de CAO; dat kan überhaupt zelfs niet eens. Het is ook niet zo dat er hierna niets meer komt. Nadrukkelijk is gezegd dat over een en ander vooral met het oog op de toekomst nog moet worden gesproken, maar het college werpt verre van zich dat het de intentie heeft te knabbelen aan de rechten van mensen. Hij zegt dit nog maar eens om aan te geven dat het het college in deze zin menens is. Mevrouw Louwes had het over een sociaal en sterk bedrijf, welnu: dat staat het college ook voor ogen.

Over de tijd dat het onderhavige stuk er al ligt, valt inderdaad wel iets te zeggen. In het deel waarin is ingegaan op de aanleiding voor het voorstel is te zien dat 'we' te maken hebben met een in vergelijking met andere SW-bedrijven grote problematiek.

De heer Eerenstein stelt vast dat de wethouder spreekt in de wij-vorm en wil erop wijzen dat de VVD-fractie niet tot 'wij' wil worden gerekend als het gaat om de verantwoordelijkheid voor het stuk dat voorligt en de manier waarop hiermee om is gegaan. Het ligt er vanaf 15 augustus en de wethouder vindt dat de raad toch maar een geda-teerd stuk, dat niet helemaal de lading dekt, moet vaststellen. Spreker maakt er dan ook bezwaar tegen dat wordt gesproken over 'wij'.

Wethouder Jumelet merkt op dat in het stuk ook staat: "Het betekent dat deze kadernotitie de start is van een gefaseerde ontwikkeling waarin in een aantal jaren toegewerkt wordt naar het gewenste eindmodel." Zó moet het worden gezien. Er is dus nu nog geen sprake van een eindplaatje. Terecht is in de bijdragen vanuit de raad geconstateerd dat hier niet alleen maar eigen beleid wordt gemaakt, doch dat de gemeente mede afhankelijk is van de dingen die van rijkswege komen. Al diverse malen is erop gewezen dat werd gewacht op het advies van de commissie-De Vries. Het advies zou in juni komen,

maar is uiteindelijk in oktober verschenen. Vervolgens heeft het kabinet daarop een reactie gegeven en ten slotte heeft het tot niet méér geleid dan tot het houden van pilots. Dat geeft aan dat het een zware en ingewikkelde materie is. In de commissie is al het jaar 2012 genoemd, gezien de stappen die moeten worden gezet. Kijkend naar de economische ontwikkeling en de kredietcrisis, zie je ook dat de wereld heel anders is geworden. Dat het college erop uit is mensen van binnen naar buiten te plaatsen, is geschreven op een moment waarop dat voor de hand lag.

De heer Schoo heeft wat moeite met hetgeen de wethouder zegt. In het verleden, toen het in de wereld allemaal prima ging, ging het met de EMCO ook al niet goed. Nu sleept de wethouder er de crisis bij, maar die heeft niets te maken met de gang van zaken bij dit bedrijf. Misschien zal dat in de toekomst wél zo zijn, doch de problematiek waar het nu over gaat, hebben niets met de crisis te maken.

Wethouder Jumelet had het over de veranderende omgeving waarin een bedrijf als EMCO moet acteren. Hij constateert alleen maar dat datgene waarmee de gemeente nu te maken heeft, leidt tot andere beslissingen. In elk geval wijst het kabinet erop dat er wat aan de hand is. In het stuk staat ook duidelijk beschreven dat de mens centraal staat, dat kan niet vaak genoeg benadrukt worden. Bij de sociale werkvoorziening gaat het niet om een techniek of een wet, maar om mensen die een bepaalde afstand tot de arbeidsmarkt hebben vanwege een zekere beperking. Voor hen heeft de gemeente een zorgplicht. Als de mens centraal wordt gesteld, moet niet vanuit een regeling worden gedacht, zoals ook het kabinet van mening is, maar moet worden geprobeerd de schotten weg te halen en integraal arbeidsmarktbeleid te formuleren, zodanig dat het één en het ander met elkaar kan worden verbonden. Spreker heeft ook horen zeggen dat voorkomen moet worden dat mensen maatschappelijk worden geïsoleerd en een bepaalde stempel opgedrukt krijgen. Daarvoor een stap vooruit maken, is het college veel waard. Er kan worden gesproken over 'beschut binnen', 'leer/werk' of 'werk/leer', zoals het naar aanleiding van het bezoek aan Wedeka in Stadskanaal eveneens kan worden gezegd. Hij was blij dat hij bij dat bezoek was, want daardoor is een geheel andere houding ontstaan ten opzichte van een probleem, voor de oplossing waarvan wordt geprobeerd de sleutel te krijgen. Je ziet ook en-

thousiasme bij mensen ontstaan. In elk geval is het goed met elkaar eens stil te staan bij de problematiek om andere kansen en mogelijkheden te krijgen.

‘De start van een gefaseerde ontwikkeling’ geeft aan dat je ergens moet beginnen. Als het besluit tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling is genomen, zal de blauwdruk worden gemaakt. In de voorbereiding ervan zal eveneens aandacht worden geschonken aan stimulerende maatregelen, een sociaal plan en een wachtlijstverordening. Zowel het een als het ander moet worden gedaan en daarbij komt de raad in beeld. Van een vorige keer is geleerd dat de raad nadrukkelijk geïnformeerd dient te worden, bijvoorbeeld als het gaat om het liquidatieplan. Het AB heeft te dien aanzien de verantwoordelijkheid, dat moge duidelijk zijn, maar de raad heeft het recht hierover gehoord te worden. De raad heeft ook kennis kunnen nemen van de bedrijfsprofielen. Dat geeft aan dat het college laat zien wat er in beeld is en waarover wordt gesproken. Als de interim-directeur van EMCO, de heer Mug, advies geeft aan het AB, zal het AB dit zeker doorgeleiden naar het college, daarmee aangevend dat het gaat om samenspraak om uit te komen bij een levensvatbaar bedrijf, zoals de heer Eerenstein stelde. Dáár gaat het uiteindelijk om.

De vraag is gesteld: wat wordt nu vastgesteld? Welnu, de start van een gefaseerde ontwikkeling.

Met betrekking tot het plaatsen van mensen bij reguliere bedrijven is in de commissie gevraagd waarom de gemeente niet meedoet met een pilot om na te gaan hoe met het advies van de commissie-De Vries moet worden omgegaan, heeft spreker reeds aangegeven dat het AB hierover gaat. In gesprek met de directeur is duidelijk geworden dat dit op dit moment wat lastig is omdat er in het bedrijf veel dingen moeten gebeuren. Misschien is n et even op een verkeerd moment wat gevraagd, want de directeur heeft naar sprekers mening tot volle tevredenheid van een groot aantal van de hier aanwezige mensen gezegd dat het nu niet het juiste moment is om aan een pilot mee te doen. Daarvoor moet er een stabiele situatie zijn, teneinde heel heldere uitkomsten te krijgen, die ook van een pilotbedrijf worden verwacht.

Wat het betrekken van de raad bij zaken die aan de orde zijn betreft: je kunt in een proces altijd van elkaar leren. De intentie van het college is de raad ook te betrekken bij de blauwdruk, die moet aangeven hoe de toekomst wordt gezien.

Het zal echter niet zo zijn dat de EMCO iedere maand op de agenda staat, dat hierover elke drie maanden wordt gediscussieerd of dat bij de begroting en vervolgens weer bij de rekening steeds wordt gesproken over het bedrag dat moet worden bijgedragen, want dan is er steeds opnieuw sprake van een negatief moment. Het college wil graag een levensvatbaar bedrijf en in de toekomst een integraal arbeidsmarktbeleid. De contouren daarvoor zijn in grote lijnen opgeschreven in het onderhavige stuk. Naar aanleiding van de commissievergadering was de kop in de krant ‘Geen blanco cheque’ en die wensen B&W ook zeker niet, maar het wil wel duidelijk maken dat het hen ernst is en dat er stappen zullen moeten worden gezet om ergens anders te komen. Als je stil blijft staan, gebeurt dat niet, maar als je wilt weten of het ijs het houdt, moet je er eerst op gaan staan!

De heer Douwstra heeft gezegd dat de analyse van de heer Mug er nog niet is, en dat klopt. De datum 10 april is al een paar keer genoemd, de datum waarop naar verwachting ‘de openbaring van de heilige Mug’ zal komen.

De heer Eerenstein vraagt zich af of op deze wijze zorgvuldigheid wordt betracht jegens een interim-directeur die voor de wethouder zaken opknapt waarmee deze zelf de grootste moeite heeft. Volgens spreker hoor je niet op deze manier met mensen om te gaan.

De waarnemend voorzitter zegt dat een grapje niet verkeerd is, doch dat er grenzen zijn; daarin heeft de heer Eerenstein gelijk.

Wethouder Jumelet merkt op deze grap ook al aan de heer Mug zelf is gemeld.

De heer Eerenstein vindt de wethouder dan niet erg origineel!

Wethouder Jumelet meent dat de heer Eerenstein de grap nog niet eerder had gehoord! Deze mag de grap echter niet leuk vinden. Hij wilde er alleen maar mee zeggen dat de verwachtingen hooggespannen zijn ten aanzien van de analyse van de heer Mug. Is die aan het DB op 10 april gepresenteerd, dan volgt daarna nog het AB en uiteraard zal dit dan vragen of de analyse ook aan het college zal worden gemeld. Spreker wil iedereen alleen behoeden voor de gedachte dat de raad op 10 april iets over de analyse van de heer Mug hoort. Er zijn immers bestuurlijke lijnen.

Of er sprake is van daadkracht mag natuurlijk in twijfel worden getrokken. In elk geval is helder dat wat het college doet met passie doet voor de mensen om wie het gaat.

Zoals bekend, komt het beleid door de modernisering van de WSW terecht bij de gemeenten, evenals het geld ten behoeve van de mensen met een indicatie. In de blauwdruk zal worden aangegeven in welke vorm een en ander straks wordt georganiseerd; tenslotte is de raad de baas, zodat deze hierbij ook heel nauw betrokken zal worden.

Aan een onderzoek, zoals voorgesteld door de BGE-fractie en eerder al door de DOP-fractie, heeft spreker geen behoefte. De accountantsrapporten geven aan dat alles in orde is.

De opmerking die de heer Moinat over de kadernotitie heeft gemaakt, geeft aan dat er met elkaar een zaak te doen is. Al eerder is aangegeven dat goed is geluisterd naar diens opmerking over het verschil dat tussen de ene en de andere notitie zit.

De heer Huttinga heeft gezegd dat de notitie achterhaald en gedateerd is, maar toch wel goede zaken bevat.

De heer Huttinga is van mening dat de wethouder niet goed heeft geluisterd.

Wethouder Jumelet maakte slechts een grapje!

De heer Huttinga zegt dat de wethouder met diens grapjes moet oppassen. Deze had het over 'de heilige Mug' op 10 april, maar dat is wel de Goede Vrijdag. Daarom vindt hij het extra lastig zo'n grapje aan te horen.

Wethouder Jumelet acht het belangrijk vast te stellen dat integraal arbeidsmarktbeleid nadrukkelijk aan de orde is. Het zal een opgave zijn goed te acteren ten aanzien van de externe gerichtheid naar de arbeidsmarkt, juist de samenwerking zoekende met het bedrijfsleven. Er zijn eveneens opmerkingen gemaakt over de loonwaardebepaling en de rechtszekere vorm die kan worden gehanteerd. Het is naar de toekomst toe van belang te benoemen dat deze zaken uitgezocht moeten gaan worden. Ook het rijksbeleid zal duidelijk moeten worden, dit in relatie tot het advies van de commissie-De Vries. Over solidair zijn heeft de heer Dijkgraaf een opmerking gemaakt. Spreker voelt wat dit betreft helemaal met de heer Dijkgraaf mee. Dit onderwerp vraagt zorgvuldigheid en solidariteit. Je kunt je dan ook eens afvragen in welke mate je

markwerking in de zorg en de sociale werkvoorziening moet willen. Tegelijkertijd kan worden geconstateerd dat het de mensen die in dit soort sectoren werken scherp houdt. Vanzelfsprekend aan het SW-bedrijf gunnen levert misschien ook wel problemen op, in de zin van omvang van de organisatie, het runnen van het bedrijf etc.

Marktwerking hoeft op zich niet altijd verkeerd te zijn, maar je moet heel goed bekijken hoe een basis is te geven aan activiteiten, waarbij je dan ook een bedrijfsprofiel voor ogen moet hebben. Zoals hiervóór al gezegd, is de CAO leidend; daar mag geen misverstand over bestaan.

De heer Schoo heeft gememoreerd dat bij de modernisering van de WSW een cliëntenraad in oprichting is gegaan. Die raad bestaat inmiddels; het was een plezierige bijeenkomst waarin die raad op het schild is gehesen. De cliëntenraad is zich nu aan het inwerken. Natuurlijk zal deze ook worden betrokken bij het uitrollen van de vermaatschappelijking van de WSW. Je moet het één niet laten omdat het andere nog wacht.

Spreker heeft zich gestoord aan de opmerking dat de vakbonden negatief zijn, alsof er een soort complottheorie zou zijn, in de zin van: we laten willens en wetens alles maar voorbijgaan! Hij vindt dit jammer, want denkt dat juist wordt geprobeerd het probleem op te lossen door een andere invulling. Het gaat daarbij om een gezamenlijke opgave, dus ook vakbonden en anderen zullen hierbij nadrukkelijk worden betrokken. Het is de raad die het beleid maakt en met de OR zal worden gesproken met de OR over zaken die het bedrijf direct raken, zeker als het gaat om het liquidatieplan dat door het AB wordt opgesteld naar aanleiding van de opheffing van de gemeenschappelijke regeling.

De heer Schoo vraagt aan de wethouder nu eens klip en klaar aan te geven waarom het college niet wil wachten op het rapport van de heer Mug. Door diverse fracties is ernaar gevraagd, maar er wordt steeds omheen gepraat. Spreker snapt dit niet.

De heer Douwstra heeft eenzelfde vraag. Wat gaat er nu gierend uit de klauwen lopen als een en ander fatsoenlijk wordt afgehandeld wanneer de rapportage van de heer Mug bekend is? Voorts de opmerking dat het zo moge zijn dat de wethouder zich ergert aan de inbreng van de vakbonden, maar spreker gaat ervan uit dat het college de inbreng van de vakbonden wel degelijk serieus neemt.

Wethouder Jumelet heeft aangegeven dat het op de korte termijn gaat om het keren van het financieel probleem. Daarom heeft het bestuur van de EMCO ook gekozen voor een interim-directeur. Deze heeft een duidelijke taakomschrijving. Er komt een analyse die, zoals gezegd, op 10 april aan het DB zal worden voorgelegd. Vervolgens zal de vraag zijn wat er allemaal moet gebeuren en zal een aantal stappen moeten worden gezet. Op de langere termijn moet een visie worden ontwikkeld voor de WSW en het beleid ter zake van de gemeente. De reden waarom dit stuk nu voorligt, is heel simpel: het college wil het een met het ander laten sporen. Als de kaders zijn bepaald en die in de lijn liggen van het landelijk beleid, kan ook worden aangegeven hoe de toekomst in kan worden gegaan. De blauwdruk zal ook niet alleen door de gemeente worden gemaakt; het college wil daarbij graag de analyse van de interim-directie en de mening daarover van het AB meenemen. Spreker ziet niet in waarom het een op het ander moet wachten. Het advies van de heer Mug zal niet anders zijn dan wat in de notitie is neergelegd, want het heeft tevens te maken met wat in het kabinet is besloten en met de modernisering van de WSW. Natuurlijk wordt de bijdrage van vakbonden gewaardeerd, want ieders inbreng wordt serieus genomen, alleen mag het college het niet eens zijn met de interpretatie.

De heer Huttinga herinnert eraan dat de wethouder nog zou nadenken over de interruptie van de heer Reitsma en hemzelf. Daarop is volgens hem nog geen reactie gekomen.

Wethouder Jumelet vermeldt dat bij de presentatie van de heer Van Geffen is geprobeerd aan te geven dat er vier besturingsmodellen zijn, welke modellen ook zijn meegestuurd met de stukken ter voorbereiding van deze behandeling. Eveneens is uitgesproken dat de meest voor de hand liggende de modellen 2 en 4 zijn, en daarbij gaat het niet om de GR. Het ligt dus niet voor de hand die uit te sluiten.

De heer Huttinga is van mening dat op deze manier toch een fout besluit wordt genomen. Er wordt immers niet verwezen naar de toelichting die is gegeven ter ondersteuning van de wethouder, maar naar de tekst van de kadernotitie. Het besluit dat de raad vanavond geacht wordt te nemen, staat volgens hem op die manier op losse schroeven.

Wethouder Jumelet zal er nog eens over nadenken.

Wethouder Evenhuis wil graag enige opmerkingen maken naar aanleiding van vragen die in zijn richting zijn gesteld.

Door de heer Reitsma is een vraag gesteld over Qwink. Dit systeem is momenteel aan het ontstaan. Er is in dit opzicht samenwerking met Borger-Odoorn en Coevorden, alsook met het UWV en het CWI, die gezamenlijk in het Qwink-gebouw komen. Er is een flinke discussie over de ketenaanpak en het integreren ervan. Samenwerking vindt onder andere plaats in het nieuwe mobiliteitscentrum, dat al een tijdje redelijk succesvol functioneert. Er is voorts gevraagd om het organiseren van een informatiebijeenkomst over Qwink. Hij wil dat doen en het college stelt zich voor die in mei te houden. Dan kan inzicht worden gegeven in de gehele ontwikkeling en de aanpak van Qwink. Het gebouw zal op 28 augustus klaar zijn, waarna er naar verwachting nog zes weken nodig zijn om iedereen daar te plaatsen en ook het Werkplein op een goede wijze integraal in te richten, inclusief alles wat met de WSW te maken heeft.

Over het integrale arbeidsmarktbeleid kan worden gezegd dat een club is gevormd waarin de drie colleges van Zuidoost-Drenthe zitting hebben: Coevorden met twee wethouders, Emmen met een en Borger-Odoorn met een. Zij hebben in het ene geval een brede portefeuille, soms een smalle wat sociale zaken betreft en een brede betreffende economische zaken. Het wordt van belang gevonden dat integraliteit niet alleen in sociale zaken plaatsvindt, maar ook in onderwijs en economische zaken. De desbetreffende groep is met een beleidsplan bezig, dat parallel loopt met het onderhavige onderwerp, voor een integraal arbeidsmarktbeleid. Een van de werkgroepen die hierin participeert, is 03, de werkgroep onderwijs, overheid en bedrijfsleven. Wil je naar buiten toe, dan heb je daarbij het bedrijfsleven absoluut nodig. Tevens zit het MKB in deze groep, alsook VNO-NCW, de FNV, CWI, UWV en nog enige organisaties. Het is dus een brede groep die het integrale arbeidsmarktbeleid vorm gaat geven. Straks zal zijn te zien dat er rond het Qwink-gebouw een aantal integratiebureaus zal ontstaan, bureaus die een link leggen tussen mensen die zich daar aanmelden en het bedrijfsleven. Inmiddels hebben zich buiten dit gebouw al enige bedrijven gevestigd, bijvoorbeeld rechts vóór het spoor een bedrijfje van werkcoaches. Het is belangrijk dat in dit gebied de integraliteit

van het arbeidsmarktbeleid wordt georganiseerd. Wat dit betreft zal het een en ander parallel lopen met de uitwerking van 'van binnen naar buiten'. Tussen nu en 2012 moet dat goed georganiseerd worden. Er zit een bepaalde overgangperiode in, om te komen van een brede bestaande WSW-organisatie naar een smallere. De contacten met het bedrijfsleven zullen moeten worden georganiseerd. Een punt van kritiek dat spreker weleens in de richting van de EMCO-groep heeft geuit, is dat ze te weinig contacten in het bedrijfsleven heeft om goede conventanten te sluiten over het 'van binnen naar buiten' te gaan. Hij is coördinerend wethouder participatie, en dat gaat breder dan alleen de WWB. Met het sluiten van goede conventanten is men inmiddels bezig. Een van de eerste betreft het traject voor de nieuwe ontwikkeling van de die-rentuin. Als daar een verdubbeling van de werkgelegenheid plaatsvindt en daar qua toelevering in de komende periode 4.000 manjaren werk is, moet hiervoor een goed convenant worden gesloten. Dit is bijna rond.

Spreker wil ook nog even terugkomen op het WWB-verhaal. Laat hij daar glashelder in zijn: er is een collegiaal besluit genomen, er is een aanbesteding geweest en de EMCO had een volstrekt onvoldoende offerte. Principieel werd geweigerd de uitstroom in beeld te brengen. Bij de beoordeling door een objectieve commissie valt zodoende het bedrijf buiten de boot, anders had men vanuit beleidsmatige overwegingen een andere offerte moeten indienen. Andere bedrijven en organisaties scoren aanzienlijk beter, maar als je van een tekort van f 1 miljoen in vijf/zes jaar naar een tekort van € 9 miljoen gaat, is er met de bedrijfsvoering iets aan de hand en moet er wat gebeuren. Daarover gaat het hier vanavond.

Mevrouw Louwes-Linnemann verzoekt om een schorsing voor overleg.

De waarnemend voorzitter voldoet aan dit verzoek en schorst de vergadering.

Schorsing.

De waarnemend voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan degene die om de schorsing heeft gevraagd.

Mevrouw Louwes-Linnemann zal meteen met de tweede termijn beginnen.

Dank voor de beantwoording door het college van de vragen. Nu nog het volgende.

Door de PvdA-fractie is met betrekking tot de bestuursstructuur van het toekomstige SW-bedrijf gesteld dat het daarin zitting hebben van wethouders niet wenselijk is. Daarop is nog niet gereageerd.

Voorts de vraag of de fractie het goed heeft begrepen dat beschut werken altijd aan het SW-bedrijf wordt gegund en dat voor de rest wordt aanbesteed.

Ook zou de fractie nog graag bevestigd willen horen of de wethouder daadwerkelijk de in haar bijdrage genoemde punten zal meenemen bij de vormgeving van de blauwdruk. Deze punten zijn:

- het nemen van stimulerende maatregelen om de detachering van SW-medewerkers te bevorderen,
- het opstellen van een goed sociaal plan voor anderen dan SW-medewerkers, waarbij aandacht wordt besteed aan doorplaatsing naar ambtelijke functies en andere werkplekken en
- het opstellen van een wachtlijstverordening.

Er zijn heel veel woorden gebruikt over het stuk van de heer Mug dat op 10 april zal worden gepresenteerd. In de optiek van de PvdA-fractie gaat het nu over de toekomstige vermaatschappelijking van de WSW en niet direct over de bedrijfsvoering bij de EMCO, waarmee de heer Mug zal komen. De fractie stelt zich voor dat het hele stuk hierbij wordt meegenomen en denkt dat het niet zo aan de orde daar nu heel lang bij stil te staan.

De heer Reitsma zegt eveneens dank voor de uitgebreide beantwoording, met name voor die van wethouder Evenhuis. Geweldig! Daar is alles een stuk duidelijker van geworden. En wat de presentatie over Qwink betreft: het is belangrijk daarin goed inzicht in te verkrijgen. Kortom, de antwoorden waren heel duidelijk, dank daarvoor.

Inderdaad is een aantal keren het advies van de heer Mug genoemd. De CDA-fractie vindt ook dat het één los van het ander moet worden gezien. Spreker heeft begrepen dat de heer Mug dit eveneens doet. Het een heeft natuurlijk wel met het ander te maken, maar in het advies zal ook een begrotingswijziging worden opgenomen. Naar hij heeft begrepen, krijgt de raad volgens de gemeenschappelijke regeling bij die eerste begrotingswijziging, die het bedrag van € 8 of

€ 9 miljoen hopelijk aanzienlijk zal verlagen, de kans om diens gevoelens te laten blijken.

‘De mens centraal’ is door diverse fracties genoemd. Hij denkt dat iedereen het hierover wel eens zal zijn, en dan niet alleen ‘de mens centraal’, want ook de WSW’ers en alle anderen die bij de EMCO werken hebben recht op een behandeling die past bij hun status.

De CDA-fractie wacht af wat er verder uit de behandeling komt en zal ook nog iets gaan vinden van de moties van de fracties van BGE en DOP.

De heer Eerenstein merkt op dat hij van de eerste termijn van wethouder Jumelet eerlijk gezegd niet onder de indruk is. Het was een brief van woorden die weinig nieuwe gezichtspunten heeft opgeleverd, weinig zegt over de vraag waarom dit besluit op dit moment moet worden genomen en hoe verder wordt gegaan. De wethouder zei van het voorgaande proces te hebben geleerd dat de raad bij een en ander beter moet worden betrokken, maar deze heeft hiervan nog geen blijk gegeven. De raad wéét al dat het een zware en ingewikkelde materie is, dat hoeft vanavond niet nogmaals met heel veel woorden te worden gezegd. En dat de mens centraal staat, is een open deur. Als mensen geïndiceerd zijn, krijgen ze een speciale behandeling; daaraan wordt hier door niemand getornd. Dit telkens herhalen, geeft de VVD-fractie geen goed gevoel. Als de wethouder dan ook nog zegt dat de raad het gevoel moet hebben gehoord te zijn, stelt de fractie dat de raad méér dan dat gevoel te hebben. Het is belangrijk dat de raad serieus wordt genomen en dat er goed naar de raad wordt geluisterd. Tot op dit moment kan spreker de wethouder daarop niet betrappen.

Op het rapport van de commissie-De Vries moest lang worden gewacht. Dat heeft deels gezorgd voor de vertraging. Het is echter vreemd dat de raad, het hoogste orgaan in de gemeente, wordt gevraagd een gedateerd rapport vast te stellen waarin dingen staan die niet meer *up to date* zijn. In hoeverre wordt de materie dan serieus genomen?

Spreker is het met de heer Reitsma eens dat het verhaal van wethouder Evenhuis een verademing was. Daarin werd in elk geval duidelijk gesteld wat het beleid was en waaraan wordt gewerkt, zonder omhaal van veel woorden, precies *to the point*. Dat dit voor sommige mensen soms hard kan zijn, bijvoorbeeld als het gaat om een aanbestedingstraject, moet maar op de koop toe worden genomen.

Eerder is al gezegd dat je, als je aan de slag wilt met vermaatschappelijking van de WSW, ook een andere houding dient aan te nemen ten opzichte van het bedrijf. Spreker heeft het dan niet over individuele werknemers, maar over het bedrijf als zodanig. Zijns inziens is het passend dat je het bedrijf aanspreekt op hoe het functioneert. In het nieuwe beleid past ook dat daarbij de nodige prikkels worden uitgedeeld, alleen al om het bedrijf in totaliteit op scherp te stellen, maar eveneens om de kosten beheersbaarder te maken. Iedereen wil toe naar een levensvatbaar bedrijf, en dat houdt ook in dat de tekorten die er nu zijn volgens de VVD-fractie niet tot in lengte van jaren mogen voortduren.

Spreker is het met wethouder Evenhuis eens, tot de laatste zin. Daarvoor zit de raad hier vanavond. Als je een beleid wilt voeren dat een aantal jaren mag duren voordat het eindplaatje wordt bereikt < dan gaat het om 2012 >, is het voor de VVD-fractie onbegrijpelijk dat het college aanstuurt op aanneming van het stuk dat nu voorligt en vervolgens zegt dat de raad alle informatie krijgt over hoe verder wordt gegaan. De fractie vindt dat de raad nú die informatie moet krijgen.

De fractie kan op hoofdlijnen akkoord gaan met de kadernotitie, maar zoals het er nu bij staat, kan zij niet akkoord gaan met het voorliggende stuk.

De heer Douwstra stelt vast dat de heer Eerenstein reeds is ingegaan op de beantwoording van de vragen door wethouder Jumelet. Om de simpele vraag wat er zo gierend uit de klauwen zou lopen als niet vanavond een besluit wordt genomen en dit in een andere volgorde genomen zou worden, heeft de wethouder er zeker een aantal meters extra heen gelopen. Eigenlijk raadsbreed wordt gevonden dat er ingrijpende besluiten moeten worden genomen. Dat alleen al rechtvaardigt naar de mening van de BGE-fractie een onderzoek. Dit is een onderdeel van het afleggen van politieke verantwoording aan de burgers en mogelijk kan de politiek er lering uit trekken voor de toekomst. Als dit dossier nog geen onderzoek rechtvaardigt, wat moet er in deze gemeente dan nog uit de hand lopen om wél een onderzoek in te stellen? Daarom heeft de fractie haar motie ingediend, niet om te kijken of de getallen van de accountants juist opgeteld en afgetrokken zijn, maar om vast te stellen wat er mis is in de bedrijfsvoering. Daar hamert de fractie al jarenlang op, want dáárop moet worden ingegrepen. Waarop zij het

onderzoek graag gericht wil zien, is: hoe heeft de gemeente Emmen steeds politiek-bestuurlijk gezien gehandeld ten aanzien van de EMCO?

De heer Dijkgraaf vindt het jammer dat in de BGE-motie het college wordt verzocht door een onafhankelijk bureau een onderzoek te laten instellen en dat niet aan de raad wordt gevraagd bijvoorbeeld de rekenkamercommissie een onderzoek te laten instellen. Waarom heeft de BGE-fractie gekozen voor een extern onderzoek?

De heer Douwstra antwoordt dat de keuze van zijn fractie is een onderzoek volstrekt los van de gemeente te laten plaatsvinden, dus door een extern bureau. Op de vraag of de rekenkamercommissie dan niet onafhankelijk is, is het antwoord: natuurlijk! De heer Dijkgraaf zal echter ook hebben gezien dat een onderdeel van de motie is dat de raadsfracties in de gelegenheid worden gesteld tot 1 mei onderzoeksvragen in te dienen. Wordt hiertoe besloten, dan komt er mogelijk een aantal vragen dat in het onderzoek beantwoord moet worden, terwijl de rekenkamercommissie zelf de vraagstelling bepaalt. Daar voelt de fractie in dit geval niet voor. Voor het overige meent hij te hebben opgevangen dat de wethouder zei met de OR overleg te hebben gehad. Als dat juist is, is de vraag: wanneer en met welke OR is dat dan geweest?

De heer Moinat zegt dat de SP-fractie het er volkomen mee eens is dat er iets moet gebeuren, maar ook vindt dat wel duidelijk moet zijn wát er gaat gebeuren. De notitie is nog niet af; dat kan ook nog niet, want het college heeft eveneens het verslag van de heer Mug nodig en inzicht in de financiële en personele gevolgen. Net als het college mist de fractie die informatie. De raad is het aan de samenleving van Emmen verplicht een weloverwogen besluit te nemen. Dat gaat helaas niet op basis van dit stuk en de momenteel bekende gegevens. Het stuk en het advies van de heer Mug los van elkaar zien, kán helemaal niet, want het gaat om informatie en advies over de EMCO en het hele reilen en zeilen daar. Die moet je kunnen beoordelen en kunnen meenemen in het hele verhaal.

Mevrouw Louwes-Linnemann begrijpt niet dat de heer Moinat geen koers voor de WSW kan uitzetten zonder te weten hoe de bedrijfsvoering invulling zal krijgen. Kan hij dit uitleggen?

De heer Moinat stelt, net zoals in de commissie, dat je gebruik moet maken van alle informatie die er is. Bij deze behandeling kan dat niet, terwijl dat over een of twee maanden wél kan.

Mevrouw Louwes-Linnemann merkt op dat de koers die ten aanzien van de WSW wordt gevolgd toch niet afhankelijk is van een rapport dat over de bedrijfsvoering gaat. De koers wordt pas gestalte gegeven op het moment van de opstelling van de blauwdruk. Nu wordt slechts een eerste lijn uitgezet.

De heer Moinat heeft het niet alleen over het rapport van de heer Mug, maar ook over een overzicht van alle consequenties, zowel op het personele vlak als op het financiële vlak. Over de financiële consequenties wordt helemaal niets gezegd. Natuurlijk kun je een koers uitzetten, maar wat heb je aan een koers die mogelijk de volgende maand weer moet worden bijgesteld? Als je nu al weet dat het met een uitgezette koers fout gaat, moet je die nu niet uitzetten; dan moet je dit de volgende maand doen als de nodige informatie er wél is.

Mevrouw Louwes-Linnemann kan de gedachtegang van de heer Moinat niet volgen. Volgens haar gaat het nu alleen om het vaststellen van de kadernotitie, een notitie waarin wordt aangegeven wat in de toekomst met de WSW wordt gewenst. Daarbij gaat het niet om financiën of de bedrijfsvoering. Maar goed, dit heen en weer gepraat heeft niet zoveel zin.

De heer Moinat vindt het niet erg dat mevrouw Louwes hem niet kan volgen. Het belangrijke verschil is dat bij de PvdA-fractie de koers pas in de toekomst wordt bepaald en bij de SP-fractie al direct.

Vervolgens nog een reactie op opmerkingen van de wethouder Jumelet.

De wethouder stelt de mens centraal, heel goed en terecht, maar het is de fractie niet helemaal duidelijk wat de wethouder hierbij precies voor ogen staat; het staat ook niet in de notitie. Dit zou meer op de voorgrond moeten komen. In diens betoog gaf de wethouder ook aan dat de raad wordt gehoord over het liquidatieplan. Echter, als de raad het gaandeweg het traject ergens niet mee eens is, is de opheffing al een gepasseerd station. Daar gaat de wethouder heel gemakkelijk omheen.

De heer Arends merkt op dat het nu gaat over agendapunt B3, het andere over agendapunt B4. Dat loopt hier steeds door elkaar. Waarover nu wordt gesproken, is de kadernotitie inzake de vermaatschappelijking van de WSW. De vraag is: wat wil deze gemeente en deze gemeenteraad in het kader van nationale wetgeving en de verplichtingen betreffende de WSW? Dat dit steeds door elkaar loopt, maakt de hele discussie heel erg vreemd en scheef.

De heer Moinat is het hiermee geheel eens. Inderdaad loopt het allemaal dwars door elkaar heen, maar dit ligt aan het college dat dit voorstel hier heeft neergelegd. De opmerking dat je op het ijs moet gaan staan als je wilt weten of het houdt, klinkt leuk, doch na één nachtje vorst kun je zelf bedenken dat het nog niet houdt en hoeft je geen nat pak te halen. De wethouder zei ook iets als 'marktwerking houdt je scherp' en 'misschien heeft de directe gunning wel mede geleid tot de problemen'. Spreker vraagt zich af of dit zo is en of die niet meer ligt aan de aansturing en de controle vanuit de gemeente.

De heer Huttinga wil nog slechts op enkele puntjes ingaan. Hetgeen wethouder Evenhuis namens het college naar voren bracht, is inderdaad duidelijk. Het ware mooi en goed geweest als het punt externe gerichtheid, waarop de wethouder ook stevig hamerde veel nadrukkelijker in de notitie was opgenomen. Dat is een van de zaken waarom je naar vermaatschappelijking toe gaat. Waarmee de ChristenUnie-fractie blijft zitten, is dat de notitie tamelijk onvolkomen is en eigenlijk niet door de raad is vast te stellen. De fractie denkt dat die het beleid in de komende jaren gewoon niet kan trekken, want geen duidelijke kaders stelt. Op een gemankeerd kader zit de fractie eigenlijk niet te wachten. Wat haar betreft, hadden een paar hoofdstukken herschreven moeten worden en had er op een paar punten meer duidelijkheid moeten komen; dan had de notitie naar haar mening vanavond kunnen worden vastgesteld. De BGE-motie vindt zij nu nog niet op haar plaats. De heer Douwstra gaf aan 10 april ook best wel een belangrijke datum te vinden en de ChristenUnie-fractie wil daarop eveneens wachten. Anders doe je misschien wel dingen die je niet nodig hebt. De aangekondigde DOP-motie richt zich op 'inbesteding'. Dat is evenwel juist iets waar de

ChristenUnie-fractie van denkt dat daar met de vermaatschappelijking niet naartoe moet worden gegaan. In dit opzicht moet er juist meer ruimte komen. Wethouder Evenhuis gaf een duidelijk voorbeeld. Spreker zelf heeft gisteren in een gesprek met een WSW'er een duidelijk voorbeeld gehoord van waar het is misgegaan. Het is dan ook goed dat het SW-bedrijf zich zó ontwikkelt dat het op een goede wijze bij een aanbesteding mee kan doen. En dan is deze motie te krap gesteld.

De heer Dijkgraaf heeft in zijn eerste termijn geprobeerd duidelijk te maken hoe de Groen-Links-fractie contouren wil geven aan de vermaatschappelijking van de WSW. Zij wil een aantal kaders neerzetten om daartoe op een bepaald moment te komen. Daarbij zijn begrippen genoemd als 'de mens centraal', 'arbeidsbeleid', 'gefaseerde start en opbouw' en 'bedrijven opzoeken'. De bijdrage van wethouder Jumelet horende, blijft dit een beetje hangen. Spreker heeft geen verhaal gehoord waarvan hij denkt: hier gáán we met ons allen voor, er zijn goede kaders gesteld en we gaan er voor zorgen dat er in 2012 een SW-organisatie staat waarmee in de toekomst verder kan worden gegaan! Dit heeft te maken met de kadernotitie zelf. Het is inderdaad een gedateerd stuk.

De wethouder zei op een bepaald moment dat er al een lijn is gelegd, doch de interim-directeur komt nog met een analyse. Men kan zeggen dat dit te maken heeft met de bedrijfsvoering, maar volgens spreker heeft die ook alles te maken met de kant die je op wilt met een SW-bedrijf. Het gaat niet slechts om een klein stukje, maar om het totaal. Hij is heel benieuwd naar de analyse en het advies aan het AB van de EMCO. Daarover wil hij graag iets horen.

Kortom, hij is niet zodanig gesterkt dat hij kan zeggen dat deze kadernotitie vandaag moet worden geaccordeerd.

De heer Schoo wil nog op twee punten ingaan, maar eerst een opmerking vooraf maken. In de pauze heeft hij gesproken met een vertegenwoordiger van de OR van de EMCO, en deze heeft gezegd dat alles wat er nu is te horen voor hem nieuw is. De wethouder zei met de OR te hebben gesproken, maar blijkbaar niet over de zaken die nu aan de orde zijn gekomen. Hoe zit dit?

De DOP-fractie mist iets in het stuk. Met de nieuwe wet, die vanaf 2008 is ingegaan, zou er een duidelijke scheiding komen tussen de regie

en de uitvoering. De raad heeft de regie en het college gaat over de uitvoering. Dit onderscheid wordt gemist in het onderhavige stuk. De vraag is: kan worden aangegeven wanneer hierover duidelijkheid voor de raad komt?

Dan het begrip 'beschut werken'. Er wordt gesproken over binnen werken en over plaatsing van WSW'ers bij reguliere bedrijven. Inhoud aan beide begrippen wordt in het stuk echter niet gegeven. Dat geeft de DOP-fractie het gevoel: er is beschut binnen en er is onbeschut buiten. Is het niet zo dat in beide gevallen sprake is van aangepaste arbeidsomstandigheden, waarbij volledig rekening wordt gehouden met de handcap van een persoon? Kan de wethouder de fractie hierover enigszins geruststellen?

De motie over het gunnen van werk door de gemeente aan SW-organisaties is aan iedereen tijdig toegezonden. Tijdens de pauze heeft spreker even overleg gehad met de PvdA-fractie en toen bleek dat zij deze motie wel wil steunen, mits er een paar kleine aanpassingen in zouden worden aangebracht. Dit heeft geleid tot een aangepaste motie.

De aangepaste motie, in de plaats komend van de oorspronkelijke motie M2, luidt als volgt:

De gemeenteraad van Emmen, in vergadering bijeen op 26 maart 2009,

gehoord de beraadslaging over raadsvoorstel RA09.0031, B3: opheffen GR EMCO;

constaterende:

dat in de kadernotitie 'Aan de slag met de vermaatschappelijking van de WSW' terloops staat dat het voorkeurspartnerschap voor de EMCO of de opvolger van de EMCO verdwijnt en de opdrachten verdiend moeten worden (pagina 21 en 22 van de kadernotitie);

overwegende:

dat de financiële gevolgen voor de gemeente op dit uitgangspunt op dit moment niet voor de gemeenteraad inzichtelijk zijn;

verzoekt het college:

- ***een nota gemeenschappelijke aanbesteding van de WSW op te stellen met daarin een aantal mogelijkheden voor de manier waarop de gemeente Emmen kan omgaan met het direct of indirect verstrekken van opdrachten aan WSW-medewerkers respectievelijk aan WSW-organisaties;***

- ***in de nota aan te geven welke gemeenschappelijke opdrachten in aanmerking komen voor uitvoering door SW-medewerkers en SW-organisaties;***
- ***bij de keuzemogelijkheden de voor- en de nadelen aan te geven en tevens de financiële gevolgen en de risico's;***
- ***de nota gemeenschappelijke aanbesteding WSW aan de raad ter vaststellen voor te leggen,***

en gaat over tot de orde van de dag.

Voor alle duidelijkheid: in de overwegingen is een zin geschrappt, omdat op dit moment onduidelijk is hoe de nieuwe SW-organisatie er uit zal komen te zien: N.V., B.V., gemeentelijke dienst of een combinatie hiervan. Tevens is het verzoek aan het college aangepast.

Ten slotte deelt spreker mee dat de DOP-fractie de BGE-motie M1 steunt.

Wethouder Jumelet merkt op dat punt 4 van de samenvatting inderdaad niet is terug te vinden in het stuk zelf. Hij is er derhalve voor dat punt 4 in de samenvatting wordt geschrappt.

Mevrouw Louwes heeft gememoreerd nog geen reactie te hebben gekregen op bepaalde opmerkingen. De burgemeester zal zo dadelijk iets zeggen over de bestuursstructuur en de voor- en nadelen van het daarin opnemen van een vertegenwoordiging van het college, die door de PvdA-fractie niet wordt gewenst.

Over 'beschut binnen altijd naar de EMCO' zal nog moeten worden gesproken in het kader van bedrijfsprofielen. In het plaatje dat nu voorligt, gaat het college ervan uit dat dit typisch iets voor de EMCO is. Het is ook moeilijk hieraan elders gestalte te geven, met andere woorden: je hebt hiervoor een SW-bedrijf nodig. En als de heer Schoo vraagt wat precies wordt verstaan onder 'beschut binnen', kan worden gezegd dat profielen aangeven wat mensen kunnen en welke beperkingen zij hebben. Het is aan het bedrijf zelf aan te geven waar iemand goed tot z'n recht komt. Spreker zelf heeft het gehad over 'de mens centraal' terwijl in het stuk wordt gesproken over 'de klant centraal', maar hij denkt dat het vooral belangrijk is dat mensen aan het werk kunnen en kunnen participeren. Het gaat bij de modernisering van de WSW ook om de participatiewet.

Mevrouw Louwes-Linnemann informeert of de wethouder hiermee bedoelt dat werk 'beschut

binnen' altijd gegund gaat worden aan het SW-bedrijf.

Wethouder Jumelet lijkt het het meest logisch dat dit inderdaad wordt gedaan. Dit is ook opgeschreven. Het ligt voor de hand hiervoor de sociale werkvoorziening te gebruiken. Het zou raar zijn te veronderstellen dat mensen met een bepaalde handicap kunnen worden gedetacheerd. Over het overleg met de OR zal hij graag duidelijkheid verschaffen. Toen werd begonnen met het zoeken naar een nieuwe directeur is uiteraard iedereen geïnformeerd, ook de toenmalige OR. Als de vraag is of met de OR expliciet is gesproken over dit stuk, moet het antwoord ontkennend zijn. Het is ook niet aan het college om met de OR te spreken, want in dat orgaan gaat het om geheel andere zaken. Het EMCO-bestuur is echter wel degelijk met de OR in gesprek over ontwikkelingen waarmee het bedrijf te maken heeft. Het is zeker niet zo dat de OR geen informatie is verstrekt. Het zal daarbij niet expliciet over het onderhavige onderwerp zijn gegaan zijn, maar natuurlijk wel over ontwikkelingen en de besluitvorming in de betrokken gemeenten. Spreker weet dat het bestuur van EMCO ook gesprekken met het georganiseerd overleg heeft over ontwikkelingen.

Het college gaat ervan uit dat er rond 15 april een begrotingswijziging komt, waarover de heer Reitsma het had. In een van de brieven die het college aan de raad heeft gestuurd, is aangegeven dat de raad zal worden gevraagd diens gevoelens daarover weer te geven als de begroting aan de orde is.

De heer Dijkgraaf heeft gezegd dat er een lijn is gelegd, doch spreker heeft opgemerkt dat wat nu voorligt in lijn is met hetgeen er in 'Den Haag' allemaal over de WSW wordt geschreven.

Daarmee heeft ook de heer Mug te maken. Verder mag worden aangenomen dat er geen stilte is tussen de directie, EMCO-bestuur en het college. Het zou heel vreemd zijn te veronderstellen dat datgene wat straks komt voor te liggen, afwijkt van zaken die landelijk aan de orde zijn en waaruit regelgeving zal voortvloeien.

Gevraagd is om meer duidelijkheid over: hoe nu verder? Spreker had dit vanavond het liefst willen kunnen aangeven, maar daarvoor is méér nodig. Er is niet voor niets een bestuurlijke stuurgroep met vier vertegenwoordigers uit het college in het leven geroepen. Nog niet precies bekend is waar uiteindelijk uit wordt gekomen. Het zal te gelegener tijd met de raad worden gedeeld als de blauwdruk, die voor april is aan-

gekondigd, er is. Wanneer de blauwdruk is vastgesteld en ook de gemeenschappelijke regeling is opgeheven, zal het college bij de raad terugkomen.

De heer Huttinga zegt dat dit laatste het punt is waar de ChristenUnie-fractie op vastloopt. De gemeenschappelijke regeling wordt in het kaderstellend besluit dat de raad vanavond geacht wordt te nemen, genoemd en wordt publiekrechtelijk via een aanwijzingbesluit vastgesteld. Dat zou dan straks weer om zeep worden geholpen. Dat kan toch niet bij een kadernotitie! Daarmee heeft de fractie dan ook moeite.

Mevrouw Louwes-Linnemann herinnert aan de vraag of de wethouder stimulerende maatregelen voor werkgevers en werknemers, een goed sociaal plan en een wachtlijstverordening daadwerkelijk gaat uitwerken in de blauwdruk. Zij wil dit graag alsnog horen.

De heer Eerenstein merkt op dat dit nu juist punten zijn die moeten worden behandeld bij agendapunt B4.

Mevrouw Louwes-Linnemann repliceert dat de blauwdruk wordt genoemd in de kadernota!

De heer Eerenstein reageert met: maar de verdere uitwerking komt bij B4 aan de orde!

Mevrouw Louwes-Linnemann meent dat nu wordt gesproken over de toekomstige richtingen aanzien van het SW-bedrijf.

De heer Eerenstein heeft de indruk dat mevrouw Louwes en hij het over hetzelfde hebben.

De waarnemend voorzitter vindt dat het wel erg in dezelfde richting klinkt!

Wethouder Jumelet meent in eerste termijn al te hebben gezegd dat hetgeen waarnaar mevrouw Louwes vraagt wordt meegenomen bij de blauwdruk. Een deel ligt natuurlijk bij het bestuur van de EMCO; dit betreft dan het liquidatieplan.

In tweede termijn heeft hij verzuimd te reageren op de ingediende motie M1. Over het onderzoek, waar in deze motie om wordt gevraagd, heeft hij al wél iets gezegd, namelijk hieraan geen behoefte te hebben. Verder verzoekt hij de waarnemend voorzitter een schorsing toe te staan alvorens hij reageert op motie M2.

De heer Eerenstein heeft in eerste termijn niets gezegd over de moties en dat wil hij alsnog doen.

Ten aanzien van de DOP-motie M2 is de vraag of die niet op gespannen voet staat met het aanbestedingsbeleid betreffende het groenonderhoud. Als nu wordt besloten dit aanbestedingsbeleid overboord te gooien, is de raad echt met ad hoc-beleid bezig en wordt er op lange termijn niet gewerkt aan de vermaatschappelijking van de WSW. Graag de mening van de wethouder hierover.

Wethouder Jumelet heeft op dit moment geen mening en wil graag eerst een schorsing.

De heer Dijkgraaf herinnert eraan de wethouder ook nog te hebben gevraagd of er 10 april een complete analyse van de interim-directeur zal liggen of niet. Het lijkt goed hierover helderheid te verkrijgen.

Wethouder Jumelet zegt dat het EMCO-bestuur met de interim-directeur heeft afgesproken dat er op 10 april een rapport zal worden neergelegd bij het DB. Daarover zal in de week erna worden gesproken met het AB. Vervolgens zal het rapport bij de gemeente komen.

De heer Dijkgraaf constateert dat de wethouder het had over de routing, doch dat dit niet is wat hij vroeg. De vraag was: ligt er op 10 april een complete analyse? Die is immers belangrijk voor het vervolg.

Wethouder Jumelet merkt op dat in de raad al eens is gevraagd of het ongecensureerde rapport voor zal liggen. Daarop heeft geantwoord dat er maar één rapport zal voorliggen, en wel dat wat aan het AB wordt aangeboden. In de opdracht tot het maken van een analyse zijn drie zaken genoemd. Als die analyse er is, zal die worden beoordeeld.

Burgemeester Bijl gaat in op de vraag van mevrouw Louwes naar de toekomstige betrokkenheid van wethouders. Hij wil daarop zelf maar meteen antwoord geven, want als zij snel roepen er niet bij betrokken te willen zijn, blijft hijzelf als enig collegelid over!

Mevrouw Louwes heeft in haar eerste bijdrage terecht gezegd geen voorschot te willen nemen op de besluitvorming, en dat is precies ook het antwoord op haar vraag wat de positie is van leden van het college. Wordt er gekozen voor een gemeentelijke dienst, dan is het onvermijdelijk dat die onder de integrale verantwoordelijkheid van het college valt. Wordt gekozen voor

een GR < spreker verwijst hierbij even naar de nota 'Verbonden partijen' >, dan dreigen collegeleden daarvoor in beeld te komen. Wordt het een AREA-achtige oplossing, dan is op basis van dezelfde nota de voorkeur van het college duidelijk. Uit de lijn die wordt gekozen, volgt vrij automatisch de betrokkenheid van het college.

De waarnemend voorzitter wil alvorens de vergadering te schorsen, opmerken dat er rond 21.30 uur een pauze was gepland, dus dat een schorsing op dit moment goed uitkomt. Hij informeert hoelang de wethouder nodig denkt te hebben.

Wethouder Jumelet antwoordt misschien wel een uur nodig te hebben, maar te hopen het overleg dat hij wenst tot een kwartier te kunnen beperken!

De waarnemend voorzitter geeft aan dat tijdens deze schorsing ook de gebruikelijke snack beschikbaar is. Deze wordt niet in de raadzaal geserveerd, maar bij de keuken op deze etage. De vergadering is geschorst.

Schorsing.

De waarnemend voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan dat wethouder die om de schorsing heeft verzocht.

Wethouder Jumelet zegt dat het college zich even heeft gebogen over de motie M1. Het college verzoekt deze motie aan te houden, omdat het denkt dat het belangrijk is deze mee te nemen bij de bespreking over de blauwdruk. Wat de kadernotitie zelf betreft: het college wil graag met de andere gemeenten overleggen en bij de blauwdruk de kadernotitie actualiseren. Dat moment is een goed moment om er nog even bij stil te staan en een aanpassing door te voeren.

De heer Eerenstein merkt op: als de kadernotitie wordt geactualiseerd, wat voor zin heeft het dan deze nu vast te stellen? Zijns inziens geen enkele!

Wethouder Jumelet laat weten dat het college het op prijs stelt op de aangegeven wijze met de motie en de kadernotitie om te gaan.

De waarnemend voorzitter stelt voor de goede orde vast: aanhouding van de motie na de vaststelling van de nu voorliggende kadernotitie.

De heer Douwstra meent dat aanhouding van de

motie in feite het intrekken ervan betekent.

De waarnemend voorzitter stelt vast dat de motie bij de actualisering van de kadernotitie alsnog aan de orde kan komen.

Wethouder Jumelet verbond het aanhouden van de motie aan de blauwdruk. Als de blauwdruk er is, kan meteen ook worden gesproken over de actualisering van de kadernotitie.

De waarnemend voorzitter neemt aan dat het een en het ander elkaar dan wel zal ontmoeten.

De heer Douwstra is het volstrekt met de heer Eerenstein eens. Op deze wijze heeft het inderdaad geen enkele zin vanavond de kadernotitie vast te stellen. De BGE-fractie was dat trouwens sowieso niet van plan. De heer Huttinga heeft ook al opgemerkt dat het huiswerk over moet. Dat is slechts in zeer beperkte mate gebeurd. Het voorstel is samen met een gewijzigde notitie te komen bij de blauwdruk. Met een dergelijke motie komt de fractie vanavond ook nog.

De heer Arends begrijpt uit de woorden van de wethouder dat het moet worden gezien in het licht van het besluit dat de andere gemeenten gaan nemen. Hij zou zich kunnen voorstellen dat het voorstel dat de wethouder doet, gelet op de discussie van vanavond, een voorstel is dat recht doet aan de beraadslaging en dat daarmee wordt geluisterd naar de gemeenteraad. Hij staat er niet onwelwillend tegenover dat de lijn wordt gevolgd die de wethouder heeft aangegeven.

De heer Reitsma zegt dat het bij hem een beetje knarst. Is de gemeenteraad van Emmen nu de enige die commentaar heeft op de kadernotitie? Als de raad deze nu vaststelt, waar hij op zich wel voorstander van is, zouden Borger-Odoorn of Coevorden dan nog kunnen zeggen: maar zó doen we het niet, we willen de notitie eerst geactualiseerd hebben! Wat dan?

Burgemeester Bijl heeft als voorzitter van de stuurgroep, waarin ook de twee andere colleges vertegenwoordigd zijn, niet de verwachting dat door de desbetreffende raden een andere richting zal worden uitgegaan. Hem dunkt dat het goed is onder ogen te zien dat alle drie de gemeenten in dit proces zitten.

Net als de wethouder wil hij erop aandringen het besluit te nemen zoals het voorligt. Er is goed geluisterd naar de verschillende bijdragen; bijvoorbeeld de heer Huttinga heeft helder aangegeven dat punt 4 van de samenvatting niet als een hoofdlijn in de notitie kan worden gehand-

haafd en dat punt heeft het college er nu uitgehaald.

Er is sprake van een dynamisch proces. Reeds gezegd is dat het college over niet al te lange tijd bij de raad terugkomt met een blauwdruk. Dan zal ook nader antwoord worden gegeven op een aantal vragen. Er moet nu echter wel een stap worden gezet in het hele proces.

Kortom, de notitie kan wat het college betreft worden vastgesteld. Daarnaast is de suggestie gedaan motie M1 aan te houden totdat met de blauwdruk wordt voorgelegd. Dan zal zijn te zien welk model naar voren is gekomen en wat voor betekenis de motie daarvoor zou kunnen hebben.

De heer Reitsma kan het met deze uitleg volledig eens zijn. Derhalve kan de kadernotitie wat de CDA-fractie betreft worden vastgesteld.

De heer Eerenstein zegt dat het college zich in de ogen van de VVD-fractie een brevet van onvermogen geeft als op deze wijze met de kadernotitie wordt omgegaan. Reeds in de commissievergadering hebben meerdere fracties erop aangedrongen dat de kadernotitie zou worden geactualiseerd. Nu, bij de finale besluitvorming, komt opeens als een konijn uit de hoge hoed dat een en ander wordt meegenomen bij de besluitvorming over de blauwdruk, alsof dit een eer is. De VVD-fractie kan dit absoluut niet accepteren.

De heer Douwstra begrijpt dat het verzoek is motie M1 aan te houden.

De heer Eerenstein had het over de kadernotitie.

De heer Douwstra heeft het nu over het bijstellen van de kadernotitie, waarmee de BGE-fractie het geheel eens is, zodat zij die notitie vanavond ook niet wil vaststellen. Het gaat haar om het vervolg. Er is vanavond een motie ingediend en zelfs een gewijzigde motie die, naar hij heeft begrepen, ook zou worden ondersteund door de PvdA-fractie, die nu een ander lijn gaat volgen. Hij begrijpt het allemaal niet.

De heer Arends is het een raadsel waarop de heer Douwstra het baseert dat de PvdA-fractie een andere lijn is gaan volgen. Het college is na een schorsing met een voorstel gekomen en met dat voorstel kan de fractie meegaan. De motie die zij bereid was mede te ondersteunen, wordt door het college meegenomen bij de uitwerking van de blauwdruk. Prima, daar zit geen licht tussen.

De heer Douwstra dankt voor deze toelichting. Hij zat even mis, maar hij hoort ook nog graag de reactie van de indiener van de motie.

De heer Schoo begrijpt het allemaal niet meer. De motie die hij heeft ingediend, is vroegtijdig naar alle fracties gestuurd, zodat iedereen er tot in den treure kennis van heeft kunnen nemen. Tijdens de schorsing is hij benaderd door de fractievoorzitter van de PvdA, die hem liet weten de motie te kunnen steunen als daarin enige aanpassingen zouden worden doorgevoerd. Hij heeft daaraan voldaan. Vervolgens vroeg wethouder Jumelet een schorsing aan, die kennelijk nattigheid voelde.

Waar het spreker om gaat, is dat hetgeen in de motie staat in de blauwdruk dient te worden opgenomen. Hij begrijpt niet dat deze motie niet gewoon kan worden aangenomen en kan worden meegenomen in de blauwdruk, en dat in plaats daarvan wordt gezegd: laat de motie maar boven de markt hangen! Dat heeft eenvoudig geen zin. Hij wil weten hoe de partijen hierop reageren.

De heer Arends merkt op dat de kern van dit debat is dat er over en weer stellingen worden betrokken en argumenten worden uitgewisseld. Daar luister je naar, dat is democratie in optima forma. Je mag dus met de motie van de DOP-fractie worden meegegaan als daarin het een en ander wordt gewijzigd. Als vervolgens ook het college zinnige argumenten geeft, is het toch raar te zeggen: hier zit ik als een zoutpilaar of als een rotsblok, ik beweeg niet meer! Of zeg je: horende wat er gezegd is, neem ik dit mee?! Dat geldt niet alleen voor dit verhaal, maar in het algemeen. Als de reactie van de PvdA-fractie op een bepaalde manier wordt uitgelegd, laat spreker dit maar aan anderen, maar zij wil in elk geval luisteren naar en meebewegen met wat er gezegd wordt over cruciale vraagpunten. Als die ruimte er in de raad niet is, houdt alles op.

De heer Schoo vindt dit een mooi betoog. Echter, wethouder Jumelet begin te steigeren. Het is niet te snappen dat wat in de motie staat ...

De heer Arends zegt dat als de heer Schoo gewoon diens punt wil maken, deze de motie maar in stemming moet laten brengen. Als de heer Schoo niet mee wil bewegen in het debat dat hier plaatsvindt, is dat aan hém. Datgene wat de heer Schoo wil bereiken ...

De heer Schoo merkt op dat de heer Arends kan praten zoals deze wil, doch dat het een feit is dat de motie is ingediend. Hij heeft vanavond van wethouder Jumelet een wazig verhaal gehoord,

totaal geen concrete zaken. Een en ander is niet goed overgekomen en hij wil zaken eenvoudigweg vastgelegd hebben. De motie kan gewoon worden meegenomen bij de blauwdruk, waarmee men bezig is. Hij is wat dit betreft niet van zijn standpunt af te brengen.

De heer Arends werpt tegen dat het college juist heeft aangegeven dat de motie zal worden meegenomen bij de blauwdruk. Als die gereed is, kan daarop worden gereageerd.

De heer Schoo heeft er niet genoeg vertrouwen in dat hij rustig achterover kan leunen in het vertrouwen dat het voorgestelde via de motie wordt meegenomen. Daarom wil hij graag een meerderheid voor de motie.

De heer Arends denkt dat duidelijk mag zijn dat de PvdA-fractie het volste vertrouwen heeft in het college. Misschien is dat wel het grote verschil tussen de fracties van DOP en PvdA.

De heer Dijkgraaf heeft met de hele gang van zaken veel moeite mee en begint er steeds meer moeite mee te krijgen. Zijns inziens ligt er een halfslachtig voorstel en komt er nog een halfslachtig voorstel bovenop. Bij halfslachtig en halfslachtig krijgt je kwartslachtig. Hij vraagt zich echt af hoe dit uitgelegd moet worden aan de mensen die hiermee te maken hebben. Volgens hem moet je gewoon heel duidelijk zijn en moet het voorstel maar gewoon in stemming worden gebracht. Dan ziet men wel wie er voor of tegen is. Later komt de raad wel over de blauwdruk te spreken. Als hij de heer Schoo zou zijn, zou hij de motie gewoon handhaven. Dan gaat duidelijkheid ontstaan.

De waarnemend voorzitter denkt dat inderdaad de enige oplossing is het voorstel van het college in stemming te brengen.

De heer Arends verzoekt om een schorsing voor overleg.

De waarnemend voorzitter schort de vergadering overeenkomstig dit verzoek.

Schorsing.

De waarnemend voorzitter heropent de vergadering en geeft het woord aan degene die om de schorsing heeft verzocht.

De heer Arends deelt mede dat de PvdA-fractie met de strekking van de DOP-motie op zich geen enkel probleem heeft. Zij heeft evenwel

ook geluisterd wat door het college is gezegd, namelijk dat de motie wordt meegenomen bij de verdere uitwerking van de blauwdruk. Dat is een koers die niet ongebruikelijk is. In feite zegt het college min of meer de motie over te nemen. De fractie stelt zich voor dat daarmee akkoord wordt gegaan, want heeft het gevoel dat wat wordt beoogd en in de tweede termijn ook nog is aangescherpt door de heer Huttinga zal worden bewerkstelligd. Daar gaat de PvdA-fractie in mee, zodat zij geen behoefte heeft aan een stemming over de motie. Als die er toch komt, zal zij niet met de motie meegaan.

De heer Eerenstein vraagt uit welke antwoorden de heer Arends heeft kunnen concluderen dat het college deze motie overneemt.

De heer Arends merkt op dat een motie een gevoel weergeeft en een verzoek is, geen opdracht. Als het college zegt de motie mee te nemen bij de uitwerking van de blauwdruk, zegt het daarmee in zijn ogen min of meer dat de motie wordt overgenomen. Wat wil men nog meer bereiken dan dat, ook gehoord hebbende de verstandige woorden van de heer Huttinga? Kortom, het college geeft gehoor aan hetgeen de heer Schoo graag wil bereiken.

De heer Eerenstein zou toch graag horen of de heer Jumelet het standpunt van de heer Arends bevestigt en aangeeft de motie over te nemen.

De heer Douwstra constateert dat dit de tweede maal is dat de heer Eerenstein hem de woorden uit de mond haalt! Hij had precies dezelfde opmerking willen maken.

De heer Schoo meent geen woord Spaans te hebben gesproken. Zijn vraag aan het college is of het de motie wil overnemen. Hij heeft van alles voorbij horen komen, maar níét dat de motie wordt overgenomen. Zolang hij dit niet hoort, blijft de motie overeind.

Burgemeester Bijl memoreert dat na de schorsing is aangegeven dat het college zich kan voorstellen dat de motie wordt betrokken bij de behandeling van de blauwdruk. Ook is aangegeven dat het college echter niet kan overzien wat de inhoud van de motie precies voor de diverse modellen betekent. Derhalve is het lastig de motie op dit moment volmondig over te nemen. Als het college aan een fractie vraagt de motie aan te houden, doet het dat niet met de bedoeling om daarvan een vlieger te vouwen en die vervolgens over het balkon te gooien. Het doet dat omdat het serieus wil bekijken wat de motie precies

betekent. Aan de heer Schoo kan worden gezegd dat serieus naar de motie zal worden gekeken wanneer de verdere uitwerking wordt voorbereid.

De heer Schoo vindt dit onvoldoende antwoord. Hij wil horen dat de motie wordt overgenomen, anders verzoekt hij deze in stemming te brengen.

Burgemeester Bijl merkt op dat dit de heer Schoo vrij staat.

De waarnemend voorzitter stelt vervolgens de besluitvorming over het collegevoorstel B3 aan de orde, inclusief het vervallen van punt 4 van de samenvatting, wat ook doorwerkt op pagina 3 waar hetzelfde punt 4 wordt vermeld

De heer Huttinga legt de volgende stemverklaring af.

De ChristenUnie-fractie vindt dat de raad een eigenstandige verantwoordelijkheid heeft; die kan de raad niet worden ontnomen. Dat de raden van Coevorden en Borger-Odoorn de notitie wellicht al hebben overgenomen zorgt er niet voor dat deze raad dat ook moet doen. Als iemand in het kanaal springt, spring je er ook niet automatisch achteraan! Daar mag je zelf over nadenken.

De heer Douwstra merkt op dat er wél achteraan wordt gesprongen om iemand te redden!

De heer Huttinga moet daarin de heer Douwstra gelijk geven; het was geen goed voorbeeld! Een gewijzigde notitie die er mogelijk komt vaststellen, zou de fractie veel beter passen. Overigens is het fijn dat het college erover denkt een aanpassing aan te brengen, want dat is hard nodig. Jammer genoeg is daarmee het vaststellen van de voorliggende notitie gereduceerd tot een soort tactisch spel; dat was zojuist goed te zien. Voor de ChristenUnie-fractie is onvoldoende duidelijk geworden waarom nu déze notitie moet worden vastgesteld. Zij zal dan ook tegenstemmen.

De heer Eerenstein sluit zich korthedshalve aan bij de woorden van de heer Huttinga.

De heer Schoo zegt dat ook hij tegen zal stemmen. Duidelijk is reeds geworden dat hij dit een slecht stuk vindt.

De heer Dijkgraaf sluit zich aan bij de woorden van de heer Huttinga.

De heer Moinat doet dat eveneens.
De heer Douwstra doet dat ook.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens met 26 ten 12 stemmen conform het onder nr. B3 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten, met de aantekening dat de leden van de fracties van ChristenUnie, DOP, GroenLinks, SP en BGE en de aanwezige leden van de VVD-fractie geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

De waarnemend voorzitter legt hierna de BGE-motie (M1) ter besluitvorming voor.

De heer Douwstra zegt dat zijn fractie, net als andere, haar oor ook weleens te luisteren legt. Dat heeft tot gevolg dat de BGE-fractie de motie aanhoudt totdat er meer zicht is op het geheel, waaronder de blauwdruk. Als er dan nog behoefte is aan terugblikken door middel van een onderzoek naar het politiek-bestuurlijk handelen in de loop der jaren, komt de fractie er wel opnieuw mee.

Aangehouden zijnde, maakt deze motie geen onderdeel van de besluitvorming uit.

De waarnemend voorzitter legt ten slotte de DOP-fractie (M2) ter besluitvorming voor.

De heer Schoo wenst de motie zoals aangepast in stemming gebracht te zien.

De heer Eerenstein deelt mee dat de VVD-fractie niet met de motie meegaat, van mening zijnde dat deze op gespannen voet staat met de uitgangspunten waarmee zij het wél eens is. Zij heeft tegen de kadernotitie gestemd, maar een groot aantal uitgangspunten kan zij steunen. De motie is ad hoc-beleid, dus inconsistent en zal daarom niet door de fractie worden gesteund.

De heer Dijkgraaf zal wél voor de motie stemmen, van mening zijnde dat een dergelijke opzet juist past binnen de vermaatschappelijking van de WSW.

Zonder hoofdelijke stemming wordt motie B2 met 31 tegen 7 stemmen verworpen, met de aantekening dat de leden van de fracties van DOP, GroenLinks, SP en BGE geacht willen worden voor te hebben gestemd.

De heer Douwstra wil een ordevoorstel doen. Er is nu geruime tijd over agendapunt B3 gesproken en B4 vergt wellicht niet evenveel tijd. Echter, gelet op de klok stelt hij voor de agendapunten B1 en B2 te verplaatsen naar de avond waarop de commissie samenleving vervalt. Dat

zou voor iedereen wat lucht scheppen.

De heer Arends geeft in overweging de gedragslijn van de raad, neergelegd in het Reglement van orde, te volgen, namelijk dat wanneer op de avond waarop er regulier wordt vergaderd, wordt besloten de vergadering niet voort te zetten, op de avond erna verder wordt gegaan.

De waarnemend voorzitter wijst erop dat het reglement anders luidt, doch dat het aan de raad is een andere beslissing te nemen.

De heer Dijkgraaf merkt op dat 7 april niet kan, omdat er dan een andere bijeenkomst is belegd waarvoor ook een aantal raadsleden is uitgenodigd. Die datum kan dus niet.

De waarnemend voorzitter begrijpt dat de heer Dijkgraaf daar bezwaar tegen heeft. 'Kan niet' gaat spreker wat te ver.

Overleg binnen het college leert dat er geen bezwaar bestaat tegen enig uitstel van de behandeling van de nota van uitgangspunten 'Bestemmingsplan Buitengebied' (B1) en dat de wens bestaat de behandeling van het actieplan jeugd-beleid (B2) zo snel mogelijk te behandelen. Dit pleit er voor binnen korte tijd de raadsvergadering voort te zetten.

De heer Eerenstein stelt voor de agenda vanavond gewoon af te handelen. Er zitten bijvoorbeeld mensen op de tribune die op de behandeling van het jeugdbeleid hebben gewacht. Als nu wordt besloten die te verdagen, denkt hij dat de raad niet goed bezig is.

De heer Arends steunt het voorstel van de heer Eerenstein. Als toch wordt besloten vanavond niet verder te gaan, stelt hij voor morgen verder te gaan. Dat lijkt hem billijk in het kader van de taakopvatting van de raad.

De waarnemend voorzitter begrijpt dat de heer Arends voorstelt vanavond door te gaan tot een redelijk tijdstip en dan morgenavond de volledige agenda af te werken. De vraag is evenwel wat een redelijk tijdstip is. De geluiden uit de raad horende, stelt hij vast dat wordt geopteerd voor: gewoon doorgaan en zien hoever vanavond is te komen.

De heer Dijkgraaf wil, om een klein beetje te helpen, zijn motie in de volgende raadsvergadering opnieuw indienen.

De waarnemend voorzitter stelt vervolgens aan de orde:

B4. Opheffing gemeenschappelijke regeling EMCO-groep (voorheen RA09.0016)

Ter inzage:

- 1. Brief van het college (08.40658) aan de raad van 5 december 2008 inzake modernisering WSW en EMCO-groep + bijlagen RIS.3498 en RIS.3499**
- 2. Gemeenschappelijke regeling EMCO-groep (RIS.3496)**
- 3. Ambtelijke notitie van 2 februari 2009 ‘Stappenplan opheffing c.q. liquidatie gemeenschappelijke regeling’ (RIS.3497)**

Mevrouw Louwes-Linnemann merkt op dat er iets ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling gebeurt vanwege de veranderingen in de aansturing en de uitvoering van de sociale werkvoorziening. Naar de mening van de PvdA-fractie is dat onvermijdelijk. Het opheffen van de gemeenschappelijke regeling heeft vergaande consequenties. Een besluit nemen waarvan de consequenties niet helder zijn, is moeilijk, want de fractie wil graag met de grootste zorgvuldigheid weloverwogen besluiten nemen. In de commissie heeft zij het voorstel gedaan nu een principebesluit te nemen, maar dat is helaas niet mogelijk. Er zal moeten worden opgeheven alvorens er vervolgstappen kunnen worden gezet. Het college heeft op het verzoek van de commissie het liquidatieplan aangepast. Het liquidatieplan niet eerder vaststellen dan nadat de raden en de colleges zijn gehoord en driemaandelijks rapporteren is volgens de PvdA-fractie een goed uitgangspunt.

De gemeenschappelijke regeling wordt opgeheven op de dag waarop de raad zijn instemming geeft. De opheffing betekent uiteraard niet dat het bedrijf wordt opgeheven, maar de juridische structuur. Het algemeen bestuur kan dan aan de slag met het in werking zetten van het liquidatieplan. De fractie verneemt graag van het college wie er verantwoordelijk is voor de voortgang na de afhandeling van het liquidatieplan. Zij verzoekt het college nog in 2009 met een vervolgvorstel te komen waarin de juridische structuur, de financiële consequenties, maatregelen ter bevordering van detachering van medewerkers dan wel het geven van een andere werkplek aan medewerkers, een sociaal plan en een wachtlijstverordening zijn opgenomen.

De PvdA-fractie betreurt het dat het opheffen van de gemeenschappelijke regeling de nodige consequenties heeft voor de ambtelijke medewerkers. Hoe gaat het college in deze periode

van opheffing tot aan de nieuwe structuur met deze medewerkers om? Het lijkt de fractie goed op zeer korte termijn te starten met het in werking stellen van stimulerende maatregelen voor het personeel. Zij denkt dan aan het openstellen van vacatures binnen de diverse gemeenten. Overleg over de stimulerende maatregelen met de ondernemingsraad maakt hiervan uiteraard onderdeel uit. Tevens gaat zij ervan uit dat de bestuursgroep voorziet in een goed sociaal plan. De wethouder heeft toegezegd dat het opheffen van de gemeenschappelijke regeling geen consequenties zal hebben voor de medewerkers met een WSW-indicatie en dat alle medewerkers anders dan WSW-geïndiceerden zullen worden meegenomen in het liquidatieplan en derhalve ook een beroep zullen kunnen doen op het sociaal plan. Kan het college dit bevestigen?

De heer Ensink wil even teruggaan naar het begin van deze gemeenschappelijke regeling. De huidige regeling, die het wettelijk kader vormt voor de EMCO-groep, stamt uit het einde van de vorige eeuw en was het gevolg van de provinciale herindeling in 1998. De voormalige gemeente Schoonebeek vormde samen met Coevorden, Dalen, Oosterhesselen, Zweeloo en Sleen het WSW-bedrijf Marklanden en de ‘oude’ gemeente Emmen had het WSW-bedrijf Wica. Spreker herinnert zich als oud-raadslid van de gemeente Schoonebeek talrijke discussies over het feit dat er alweer een nieuwe directeur bij De Marklanden diende te worden aangesteld. Ook toen ging het al regelmatig over de vraag: wat mag de bijdrage van de gemeente zijn aan de exploitatie van het WSW-bedrijf? Gezien de huidige discussie over het functioneren van de EMCO-groep is hij haast geneigd te zeggen: de geschiedenis herhaalt zich, er is niets nieuws onder de zon! Zo gemakkelijk wil de CDA-fractie er zich echter niet van af maken.

Afgelopen maandag waren de raad en het college op bezoek bij Wedeka, op voorstel van de heer Schoo. De directie van dit bedrijf heeft een uitvoerige presentatie gegeven over hoe Wedeka is georganiseerd, hoe de betrokkenheid van de deelnemende gemeenten gestalte wordt gegeven en wat de werkwijze/filosofie van bestuur en directie van Wedeka is. Uitvoerig zijn de verschillen tussen Wedeka en EMCO toegelicht. Er was één in het oog springend verschil, dat door de heer Mug omstandig en uitvoerig heeft toegelicht, namelijk dat de in de Wedeka alle deelnemende gemeenten gelijkwaardig zijn. Het gaat dan om de gemeenten Stadskanaal, Menterwolde, Borger-Odoorn, Veendam en Vlagtwedde. In de EMCO-groep nemen de gemeenten Emmen, Coevorden en Borger-Odoorn deel. Dat geeft

volgens de CDA-fractie enige onbalans. Verder werd opgemerkt dat de vergaderingen van zowel het dagelijks als het algemeen bestuur van Wedeka aanzienlijk korter duren dan bij de EMCO-groep.

Nu het raadsvoorstel. In de commissie is reeds aangegeven dat de CDA-fractie de overwegingen van het college deelt, en wel betreffende de dreiging van steeds hogere bijdragen van de gemeente Emmen en de modernisering van de WSW, zoals besproken bij agendapunt B3. De fractie is bereid mee te werken aan onderhavig voorstel. Met regelmaat heeft zij aangegeven een goede samenwerking tussen de drie Zuidoost-Drentse gemeenten van harte te ondersteunen. Daarom weegt voor haar zwaar dat dit voorstel een gezamenlijk voorstel van de drie deelnemende gemeenten is.

In de commissie is ook aangegeven dat de CDA-fractie van mening is dat de raad in het vervolgproces een volwaardige plaats dient te krijgen. Het nu aan de orde zijnde gewijzigde voorstel is, met name waar het gaat om lid 2b. en c., van het ontwerpbesluit een flinke verbetering ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel.

De CDA-fractie hecht er zeer aan op te merken dat de positie van de WSW-geïndiceerden niet ter discussie staat; de gemeente heeft een zorgplicht. Voor het ambtelijk personeel dient er een goed sociaal plan te komen. In hoofdstuk 5 van het preadvies wordt hiervoor een aantal uitgangspunten geformuleerd.

De heer Halm merkt op dat de heer Ensink zei dat de heer Mug heeft gesproken over een onbalans. Wat wordt hiermee bedoeld?

De heer Ensink antwoordt dat de heer Mug een uitvoerige beschouwing heeft gegeven over omvang, aantal inwoners en afvaardiging bij de gemeenten binnen Wedeka. Gaat het om de EMCO-groep, dan is Emmen verreweg de grootste gemeente, terwijl het bestuur paritair is samengesteld.

De heer Halm memoreert dat de heer Mug duidelijk heeft aangegeven dat dit niet uitmaakt als alles geregeld is.

De heer Ensink denkt dat het aanbeveling verdient de analyse van de heer Mug af te wachten en daarna verder te discussiëren.

De heer Schoo zegt dat de oplopende tekorten bij de EMCO in de afgelopen jaren zijn ontstaan onder verantwoordelijkheid van twee CDA-wethouders. Zijn vraag is derhalve: hoe vindt de CDA-fractie dat de twee verantwoordelijke

CDA-wethouders in de afgelopen jaren ten aanzien van EMCO hebben gepresteerd? Of vindt genoemde fractie dat alleen de EMCO-medewerkers schuld hebben en dat er bij hen iets moet veranderen?

De heer Ensink is niet zo goed in bestuursrecht, maar meent dat het nog altijd zo is dat het dagelijks en het algemeen bestuur gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het EMCO-gebeuren. Volgens hem weet de heer Schoo dat als geen ander!

De heer Schoo zegt dat in zijn tijd als AB-lid altijd werd verteld dat de EMCO ten aanzien van het meerjarenperspectief prima op koers lag. Er zijn door de directie nog speciale bijeenkomsten gehouden om dit aan het personeel te vertellen. Of de verhalen die hem werden verteld klopten of niet, wethouder Jumelet heeft er in één jaar tijd een behoorlijk potje van gemaakt. De CDA-fractie zal daarbij ook wel een beeld hebben! Het opheffen van de GR EMCO kan toch niet worden gezien als resultaat van prima functionerende CDA-wethouders!

De heer Ensink herhaalt wat hij zojuist heeft gezegd, namelijk dat de GR een dagelijks en een algemeen bestuur heeft en dat zij verantwoordelijk zijn voor het besturen van de EMCO.

De heer Eerenstein constateert dat het thans gaat om een gewijzigd besluit tot opheffing van de EMCO-groep. In de commissie heeft hij aangegeven dat de VVD-fractie van mening is dat de behandeling van dit dossier niet zorgvuldig is geweest. In maart 2008 is gesproken over de veranderingen in de WSW en ruim een jaar na dato ligt er plompverloren een voorstel op tafel om over te gaan tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling. In het ontwerpbesluit bij het oude voorstel werd met geen woord gerept over de rol van de raad in het traject daarop volgend. In de commissie zijn allerlei mooie woorden gesproken, maar dit getuigt niet van zorgvuldigheid jegens de raad. Nu wordt dit in het nieuwe voorstel enigszins bijgesteld; daarin wordt de raad alsnog een rol toebedeeld, anders dan alleen het beschikbaar stellen van geld. Dit is voor de VVD-fractie echter niet voldoende. Bij het akkoord gaan met dit voorstel tekent de raad nog steeds een blanco cheque, en dat kan nooit de bedoeling zijn.

Los van de financiën heeft de fractie ook nog steeds problemen met het feit dat er geen enkel zicht is op hoe verder wordt omgegaan met het personeel, in de volle breedte. De gevolgen zijn niet helder en die wil de fractie wel in beeld

hebben voordat zij een verstrekkend besluit als dit neemt. In het voorstel wordt weliswaar gesteld dat het verstandig zou zijn een voorziening te treffen om de kosten op te vangen, maar verder daarover geen enkele duidelijkheid, laat staan dat iets wordt gezegd over de hoogte van het bedrag. Waar moet de raad dan aan denken? De VVD-fractie vindt dit niet de juiste manier van werken. Voordat zij het besluit tot opheffing neemt, wil zij weten wat de personele en de financiële consequenties zijn. Het lijkt haar zeer wenselijk dat de raad kennis kan nemen van de bevindingen van de interim-manager, de heer Mug, en die bij de verdere besluitvorming kan betrekken. Al diverse malen is vanavond gezegd dat deze diens plannen presenteert aan het DB en het AB. Hierbij de vraag of het mogelijk is die presentatie ook aan de raad te geven, uiteraard nadat het DB en het AB zijn ingelicht. Zodoende kan de raad het verhaal van de heer Mug in de vervolprocessen meenemen. In april zal de blauwdruk op tafel liggen. De raad zal daarover een beter besluit kunnen nemen als ook deze informatie erbij kan worden betrokken. Overigens: de volgende week is het al april! Anders zou de raad straks bij de behandeling van de Kadernota weer verrast worden, en daar heeft de VVD-fractie geen trek in. In het voorstel is te lezen dat de raad straks om de drie maanden een rapportage krijgt over de voortgang. Welnu, dat valt weer mooi samen met de Kadernota. Als het voorgestelde besluit straks wordt genomen, is de fractie er in elk geval voorstandster van dat een en ander los van de Kadernota wordt behandeld; anders raakt het weer ondergesneeuwd en wordt geen recht gedaan aan de toekomst van dit bedrijf.

De VVD-fractie is in principe niet tegen een andere organisatievorm voor de EMCO. Wél vindt zij de besluitvorming hierover op dit moment, met de kennis die er nu is, te vroeg. Bovendien biedt het opheffen van de gemeenschappelijke regeling geen enkele garantie dat de zaken bij de EMCO zich ten goede zullen keren. Daarvoor is méér nodig dan alleen een opheffingsbesluit. De fractie denkt dat het noodzakelijk is tot een veel meer bedrijfsmatige aanpak te komen, met inachtneming van de specifieke kenmerken van het bedrijf en diens werknemers. Daarover wil zij graag met het college in discussie, inclusief de aanbevelingen van de huidige interim-directeur.

Zoals het college zal begrijpen, kan de VVD-fractie op dit moment niet akkoord gaan met dit voorstel.

De heer Douwstra zegt in de wijziging van het raadsvoorstel en het voorgestelde besluit nog

steeds niet te zien dat er is voldaan aan het door het college zelf genoemde voorwaarden, genoemd onder punt a. in de ambtelijke notitie, om het definitieve opheffingsbesluit te kunnen nemen. De vraag die bij de BGE-fractie leeft, is dan ook: waarom geeft het college eerst aan aan welke voorwaarden moet worden voldaan om een definitief opheffingsbesluit te kunnen nemen en geeft het vervolgens niet aan op welke wijze aan deze voorwaarden wordt voldaan? Het college vraagt nu als het ware: zou de gemeenteraad in dit geval willen zondigen? Daar kun je dan weer van alles van vinden, maar de fractie vindt dit geen voorstel dat het college in het openbaar aan de raad kan voorleggen. Zou het eens willen nadenken over de vraag welk signaal het hiermee aan de raad en aan de buitenwereld afgeeft? De afspraken zoals die na het besluit tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling gelden, staan vermeld in artikel 47 van die regeling. Het gewijzigde raadsvoorstel bevat niet meer of minder de afspraken die gelden volgens artikel 47. De enige toevoeging is dat aan de raad elke drie maanden over de voortgang wordt gerapporteerd. Volgens de BGE-fractie worden de kosten van liquidatie niet hoger of lager naar gelang de gevoelens die de raad kenbaar maakt. Van de liquidatiekosten zou je op dit moment zeker het maximumbedrag moeten kunnen kennen, wil je een verantwoord besluit kunnen nemen.

Bij de fractie komt een *déjà vu*-gevoel naar boven en wel in relatie tot de besluitvorming die afgelopen december plaatsvond over het project dierenpark/centrum/theater. Toen was de accountant vooraf ook niet om informatie gevraagd; dat zou later wel komen, was de boodschap. Eerst ingrijpende en onomkeerbare besluiten nemen en dan later over alle gevolgen nadenken en advies vragen, lijkt in Emmen regel te worden, in plaats van uitzondering. Nood breekt wet en blijktbaar is de nood bij het college steeds groter aan het worden. Het mag dit procedureel of inhoudelijk geneuzel noemen, de fractie blijft de volgorde waarin wordt gehandeld een onjuiste vinden.

In de commissie bleek een raadsbrede steun voor het opheffen van de gemeenschappelijke regeling EMCO, mits dit op een verantwoorde manier zou gebeuren en de garantie aanwezig is dat de huidige problemen écht worden opgelost. Het college wil vooraf echter niet aan de twee voorwaarden voldoen of laten zien hoe daaraan zal worden voldaan. Dat is een gemiste kans. Daarbij de kritiek van vakbondszijde en de uitlatingen van de heer Mug tijdens het werkbezoek aan Wedeka gevoegd, kan de raad naar de mening van de fractie nu niet het voorgestelde besluit nemen.

Zij concludeert ook dat naarmate het aantal collegeleden dat zich met dit onderwerp bezighoudt toeneemt, de kwaliteit van zowel de procedure als de inhoud van de stukken er niet beter op wordt. Het verzoek van de fractie aan het college is hierover eens na te denken.

De heer Moinat heeft eerder vanavond al gezegd dat de SP-fractie helemaal geen voorstander is van het vandaag behandelen van dit voorstel. Zorgvuldigheid behoort te allen tijde voorop te staan, zeker bij het nemen van ingrijpende besluiten van dit kaliber. Natuurlijk zal er ingegrepen moeten worden en niet met halve maatregelen, zo heeft hij in de commissie gezegd en dat blijft zo. Misschien is het wel het beste de GR op te heffen. In zoverre is er geen verschil van mening tussen het college en de SP-fractie. Een verschil is er wél als het college stelt dat alle gevolgen van het genomen besluit geregeld worden door het AB en vervolgens nergens aangeeft wat die gevolgen zullen zijn. Het college geeft aan dat de voorgestelde beëindiging van de GR tijd zal kosten. Daarmee zegt het zelf dat, om het proces zorgvuldig te kunnen inzetten, er eerst goed onderzoek gedaan moet worden naar de personele en organisatorische gevolgen. De fractie vindt dit de omgekeerde wereld. Kom eerst met een onderzoek en dan met de resultaten. Daarna kan er worden gesproken over de eventuele opheffing van de GR. Ten slotte wordt de SP-fractie helemaal kriegel als het college stelt: "Duidelijk is wel dat bij een dergelijk omvangrijke operatie investeringen nodig zijn." De wijziging die in dezen is aangebracht ten opzichte van de vorige versie is een verbetering, maar schiet nog steeds te kort. De fractie hoeft geen raming tot op twee cijfers achter de komma, maar wil wel graag weten welke richting het uit gaat. Zoals het er nu voorstaat, vraagt het college een blanco cheque. Die is er niet en die krijgt het college ook niet. Het zal duidelijk zijn: er zijn zo veel onduidelijkheden en vooral onzekerheden dat het onverantwoord zou zijn als zou worden ingestemd met dit voorstel, en dat zal de SP-fractie dus ook niet doen.

De waarnemend voorzitter stelt vast dat de heer Wittendorp inmiddels de vergadering heeft verlaten.

De heer Huttinga wil eerst een paar inleidende opmerkingen maken. Er ligt een belangrijke zaak voor, alsook een besluit met verstrekkende gevolgen. Het gaat nota bene om een zeer belangrijke gemeentelijke taak: de uitvoering van de sociale werkvoorzie-

ning en de toekomst van honderden SW- en tientallen ambtelijke medewerkers. Maar wat een rommelige manier van informatieverstrekking aan de raad en wat een inhoudelijke onduidelijkheid! De notulen van commissievergaderingen teruglezend, bekruipt de ChristenUnie-fractie het gevoel dat er koste wat het kost een besluit moet komen omdat het nu erg urgent is en omdat het zo met de andere colleges is afgesproken. Waar is de eigen verantwoordelijkheid van de raad gebleven?

Deze raad heeft maar één keer de gelegenheid om de gemeenschappelijke regeling EMCO op te heffen. Welke directie van welke onderneming neemt een cruciaal besluit zonder voldoende geïnformeerd te zijn over de consequenties? Moet de raad van Emmen dat dan wel? De ambtelijke notitie over de opheffing geeft nota bene een geheel andere richting van denken aan. Het voelt voor de fractie op dit moment een beetje als bowlen op sokken met een veel te zware bal op een baan waarop baan en kegels slecht zichtbaar zijn door te zwakke verlichting: je kunt lelijk uitglijden of je vertillen en je weet niet goed waar het heen gaat en wat de uitkomst zal zijn.

In de commissie bestuur, middelen en economie memoreerde spreker al dat de raad de afgelopen maanden over diverse zware agendazaken besluiten heeft genomen die veel beter waren onderbouwd, veel beter waren uitgelicht en waren voorzien van duidelijke informatie. Waarom nu en hier niet? Moet de raad het doen met de toezegging dat het goed komt? Dat wordt toch al jaren gedacht bij dit dossier! De ChristenUnie-fractie houdt een *unheimisch* gevoel. Graag zou zij willen dat het college dat gevoel bij haar vanavond wegneemt.

Samengevat dus: waarom nu en waarom zó? Dat het op de huidige manier niet verder kan met de gemeenschappelijke regeling EMCO is voor de fractie ook wel duidelijk. Al jaren vindt zij deze gemeenschappelijke regeling een bestuurlijk gedrocht. In december 2007 heeft de fractie dit hier weer eens herhaald toen de EMCO aan de orde was. Het is als het ware telkens op afstand waarnemen en vervolgens met gepaste vreugde of pijn de jaarlijks oplopende financiële bijdrage leveren. De SW-werknemers zijn het meer dan waard, wordt hier dan keurig gezegd, maar voor de rest kan het zo niet langer. Er is nu een enorme urgentie om te handelen, zo zegt het college. Die urgentie is dan vooral financieel ingegeven. Wat kan morgen allemaal voor goeds worden gedaan wat nu niet kan? Het college geeft aan nog heel 2009 nodig te hebben voor het uitwerken van de toekomstige opzet. Bovendien moet het algemeen bestuur van de EMCO de nodige

tijd krijgen om een liquidatiebesluit voor te bereiden. Als dat de onderbouwing is, kan de stuurgroep aan de colleges toch ook voorstellen de gemeenschappelijke regeling tijdelijk aan te passen en de bestuursstructuur te wijzigen, opdat vooralsnog adequaat ingrijpen beter mogelijk wordt. Tegelijk wordt dan de tijd gecreëerd om de nodige informatie te verzamelen, waardoor de raad wél tot een afgewogen besluit kan komen, althans: méér dan nu het geval is.

Tijdens het politiek café, eind verleden week, kwam wethouder Kuper met het aangepaste voorstel tot opheffing, waaruit deze voorlas. Op grond van hetgeen spreker in die setting meekreeg, leek hem een behoorlijke verbetering te zijn aangebracht in het voorgestelde besluit. Hij is er echter meer en meer aan gaan twijfelen. Is dit niet slechts een cosmetische verbetering? De ChristenUnie-fractie vindt nog steeds dat het raadsvoorstel vaag blijft over de personele, financiële en organisatorische consequenties. Immers, het voorgestelde besluit is ten opzichte van het vorige slechts uitgebreid met een soort motie richting het algemeen bestuur van de EMCO, een verzoek aan het AB. Overigens is de besluittekst onder punt 2 enigszins merkwaardig in het raadsvoorstel terechtgekomen. Het lijkt nu alsof de driemaandelijke rapportage aan de raad ook een voorwaarde vormt voor de uitvoering van het liquidatieplan. Men kijke maar eens naar de samenvatting op de pagina's 1 en 4!

De ChristenUnie-fractie doet het dringende beroep op het college méér duidelijkheid te verschaffen of, wanneer dat onmogelijk is, in elk geval de argumenten die moeten aangeven dat het alleen op déze manier kan en moet vanavond open en transparant met de raad te delen. Dan kan de fractie in elk geval beter tot een oordeel komen dan nu het geval is.

De heer Arends stelt vast dat de heer Huttinga heeft aangegeven waarom deze denkt dat dit niet de juiste manier is om te komen tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling en zegt dat de financiële consequenties beter in beeld moeten worden gebracht. Hoe denkt de heer Huttinga dat dit zou kunnen?

De heer Huttinga antwoordt: door net als bij het bedrijfsleven een liquidatieplan te schrijven met toevoeging van een balans alvorens een rechtspersoon op te heffen.

De heer Arends meent dat dit ook wordt gevraagd.

De heer Huttinga zegt dat dit ook wel gebeurt, maar achteraf. Er wordt nu een besluit genomen,

dat is maar één keer mogelijk en daar kan niet op worden teruggekomen. Hoogstens kan de GR over een jaar weer opnieuw worden ingericht.

De heer Arends informeert wie dan het liquidatieplan moet opstellen.

De heer Huttinga antwoordt dat dit het algemeen bestuur moet doen. Maar waarom zou de raad en het college niet aan het AB kunnen aangegeven dat zij van zins zijn de GR op te heffen en het verzoek kunnen doen een liquidatieplan voor te bereiden? Daar kan later evenwel nog op worden teruggekomen. Nú kan dat niet.

De heer Arends begrijpt dat de heer Huttinga zegt dat eerst een advies moet worden gevraagd en daarna pas een besluit moet worden genomen.

De heer Huttinga bevestigt dit.

De heer Arends informeert of het niet zo is dat de gemeenschappelijke regeling het juist andersom voorschrijft.

De heer Huttinga zegt dat dit in zijn ogen een absurde gang van zaken zou zijn. Als het zo in de statuten staat, is dat heel fout opgeschreven. Hij kan zich geen rechtspersoon voorstellen waarin deze volgorde wordt gevolgd.

De heer Arends merkt op: wél in deze rechtspersoon. De gemeenschappelijke regeling EMCO is door de raad vastgesteld op 8 februari 1999. In artikel 47 staat klip en klaar: "De regeling kan worden opgeheven bij datum strekkende besluiten van de raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de deelnemende gemeenten. In geval van opheffing van de regeling regelt het algemeen bestuur onder goedkeuring van Gedeputeerde Staten de financiële gevolgen, alsmede de overige gevolgen daarvan bij een liquidatieplan. De bepalingen van de regeling blijven daarbij zoveel mogelijk van kracht."

De heer Huttinga ziet hierin geen volgorde. Er kan wel een bepaalde volgorde in worden gelezen, maar die staat er niet expliciet. Het is absoluut niet zo dat de gezamenlijke raden niet aan de gemeenschappelijke regeling zouden kunnen vragen een stuk voor te bereiden waarop zij zich kunnen baseren. Nu wordt gevraagd een besluit te nemen op grond van alleen ideeën die er leven.

De heer Arends wijst erop dat dit de weg is die alle gemeenschappelijke regelingen doorlopen.

De heer Huttinga herhaalt dat deze raad een eigenstandige verantwoordelijkheid heeft.

De heer Arends zegt dat de raad die in dezen níét heeft. De eigenstandige verantwoordelijkheid betreft de vraag of de raad een gemeenschappelijke regeling wil opheffen of niet. Dat is de enige eigenstandige verantwoordelijkheid die een gemeenteraad heeft. Gebeurt dit, dan ontvalt de rechtsgrond aan de gemeenschappelijke regeling en gaat zij in liquidatie. Vervolgens is er een verantwoordelijkheid van het betrokken orgaan.

De heer Huttinga begrijpt dit, maar wat belemmert de gemeente dit eerst beter voor te bereiden? Dat hoeft toch helemaal niet zo veel tijd te kosten!

De heer Arends merkt op dat één partner dit kan willen, doch dat het de twee andere partners nog altijd vrijstaat dit niet te willen.

De heer Huttinga beaamt dit. Niettemin heeft de gemeente Emmen het recht het wél te willen.

De heer Arends stelt vast dat het ophoudt als andere organen het níét willen.

De heer Huttinga lijkt het vreemd dat een partner die op grond van argumenten niet wil daar niet voor uitkomt.

De heer Arends vindt dat de heer Huttinga daar op zich geen ongelijk in heeft. Echter, de gemeenschappelijke regeling schrijft de weg voor die nu wordt gevolgd.

De heer Huttinga snapt dit, maar vindt dat iets op een andere manier kan worden voorbereid voordat er een besluit wordt genomen.

De heer Arends denkt: in dit geval dus niet!

De heer Huttinga zegt dat de juridische ambtenaar die dit stuk mede heeft voorbereid in diens notitie zelf schrijft dat er eerst duidelijkheid voor de raad moet zijn in financiële, administratieve en personele zin.

De heer Arends lijkt dit nu juist een onderdeel van het bedrijfseconomische vraagstuk, geen onderdeel van het juridische vraagstuk. Die gaat over wat anders.

De heer Huttinga vraagt zich af waarom er dan een juridisch advies achter dit stuk ligt.

De heer Arends weet dat niet; hij gaat niet over

de ambtenaren in dit huis.

De heer Huttinga baseert zich op de aangeleverde stukken.

De heer Schoo luistert misschien weleens met een half oor, maar hoort het altijd wel goed. Hij heeft de PvdA-fractie in de commissie toch echt horen zeggen dat een definitief opheffingsbesluit alleen kan worden genomen als vooraf alle consequenties in kaart zijn gebracht. Het staat de PvdA-fractie uiteraard vrij een draai te maken, want daar gaat hij niet over.

De heer Douwstra heeft een vraag aan de heer Arends, en wel op hetzelfde vlak als de heer Huttinga aangaf. Sprekers vraag is: wat moet ik met een notitie waarin duidelijk vermeld staat dat de financiële, personele, administratieve en organisatorische consequenties helder moeten zijn voordat het besluit tot opheffing kan worden genomen? Dan is er toch sprake van geen goed voorstel dat aan de raad wordt gedaan!

De heer Arends gaat niet over de notities die in dit huis worden geschreven, dus die vraag moet niet aan hem worden gericht, maar aan het college.

En wat de reactie van de heer Schoo betreft: je kunt in de raad zitting nemen als een zoutpilaar, als iemand die niet in beweegt en die nergens meer naar luistert! Sommige partijen doen dat. Dat is hun goed recht; het is soms je positie als je niet wordt geroepen tot het dragen van verantwoordelijkheid. Wat de heer Schoo heeft gememoreerd, heeft de PvdA-fractie inderdaad gezegd, maar na bestudering van de achterliggende stukken is geconstateerd dat de gemeenschappelijke regeling op dit punt helder is. Daar kun je van alles over roepen, maar het raadsbesluit van 8 februari 1999 ligt er nu eenmaal.

De heer Schoo brengt onder de aandacht dat de DOP de enige partij was die niet voor de oprichting van de EMCO was.

De heer Arends zegt dat de DOP-fractie wat dit betreft dan weer is vrij gepleit van haar verantwoordelijkheid.

De heer Eerenstein luistert met enige verbazing naar de uitleg van de heer Arends. De PvdA-fractie heeft in de commissie gezegd de opheffing van de GR in principe goed te keuren, maar alleen als alle gevolgen hiervan voor de gemeente duidelijk zijn en de raad zo nodig nog kan bijsturen. Toen was al tekst en uitleg gegeven door de heer Oosterhof, de juridisch medewer-

ker. Met andere woorden: van bestudering achteraf is volgens spreker geen sprake. De PvdA-fractie wist precies wat de consequenties zouden zijn.

De heer Arends merkt op dat de fractie die inderdaad had kunnen weten. Zij heeft er daarna echter nog eens de stukken op nageslagen en is tot de conclusie gekomen dat daarin wordt bevestigd wat de heer Oosterhof heeft meegedeeld. Gehoord wat er gezegd is en gelezen hebbend wat er geschreven staat, kun je dat natuurlijk nog eens goed op je laten inwerken. Daar is toch niets mis mee!

De heer Eerenstein wil daarover op dit moment geen oordeel uitspreken.

De heer Arends zegt dat de politiek in de gemeenteraad van Emmen blijkbaar zodanig is dat je nooit mag luisteren naar wat er gezegd wordt en nooit meer mag terugkomen op hetgeen je in de eerste termijn in de commissie hebt gezegd. Als dat de politiek in Emmen is, dan ...

De heer Eerenstein constateert dat de heer Arends dit riedeltje bij het vorige agendapunt al heeft afgedraaid. Het zou goed zijn dat de heer Arends, die het altijd heeft over consequent en consistent beleid, daar nu ook echt voor staat. Dat ziet spreker op dit moment niet gebeuren. Hij ziet dat de heer Arends nu een terugtrekkende beweging maakt.

De heer Arends vindt dit volstreekte nonsens. Hij heeft de stukken er nog eens op nageslagen en geluisterd naar hetgeen hier is gezegd. Welnu, dan mag je toch de conclusie komen dat je fout zat! Is dat een schande? Zijn anderen daar te groot voor?

De heer Eerenstein is daar niet te groot voor. Echter, de heer Arends verwijt heel vaak andere partijen draaigedrag, maar als deze zelf draait, is het een kwestie van goed luisteren. Spreker wenst de heer Arends nog veel goed luisteren toe!

De heer Arends wenst dit op zijn beurt de heer Eerenstein toe. Wat de PvdA-fractie doet, is geen draaien, dat is heel wat anders; daarover wil hij de heer Eerenstein best eens het een en ander vertellen. Het gaat nu om luisteren en daarnaar handelen. Als de heer Eerenstein de verantwoordelijkheid te groot vindt, zij dat zo; de PvdA-fractie voelt zich er absoluut niet te groot voor.

De heer Dijkgraaf merkt op dat in elk geval niet

kan worden gezegd dat er vanavond niets gebeurt!

Als het gaat om toegeven dat je af en toe de verkeerde besluiten neemt, kan worden gezegd dat GroenLinks de enige is die dat regelmatig zegt. Deze hele discussie doet hem een beetje denken aan het debat in de Tweede Kamer, gisteren en vandaag, erop neerkomend: dit is wat we besloten hebben, jullie mogen wat zeggen, maar we veranderen niets!

De fractie van GroenLinks is voor een zo spoedig mogelijke opheffing van de huidige gemeenschappelijke regeling. Daarmee wordt een situatie gecreëerd waarin met een schone lei kan worden begonnen. Dat is heel goed. Wel is het van belang een afweging te maken ten aanzien van het tijdstip waarop de regeling moet worden opgeheven. Duidelijk is geworden dat er nog veel onduidelijkheden zijn over de gevolgen van de opheffing. Dit was onder andere te horen van de vakbond en de commissie. De fractie is dan ook voorstandster van uitstel van de opheffing. Als spreker in het voorstel leest dat het opstellen van de blauwdruk in maart/april 2009 plaatsvindt, dat de implementatie van de blauwdruk in mei tot en met november 2009 zal geschieden en dat tussen de fases 2 en 3 besluitvorming gaat plaatsvinden over de blauwdruk, vraagt hij zich af hoe dit kan. Volgens hem is er niets op tegen te wachten tot de blauwdruk er is. Dan zal er ook een goed besluit kunnen worden genomen. De GroenLinks-fractie vindt dat een principebesluit over de opheffing zou kunnen worden genomen en kan worden geëffectueerd op het moment waarop het AB van de EMCO en de gemeenteraden een analyse van de gevolgen van de opheffing hebben gemaakt. Ook in dit geval geldt wat de GroenLinks-fractie vaker zegt: zorgvuldigheid gaat boven onzekere snelheid! De opdracht aan de interim-directeur kan hiertoe een essentiële bijdrage leveren.

Spreker zou van het college nog eens kort en krachtig willen horen waarom de raad op dit moment een besluit moet nemen.

En richting de heer Schoo: als je iemand kan verwijten wat er allemaal gebeurd is, is dat niet de wethouder, maar het algemeen bestuur van EMCO.

De heer Ensink zegt dat in de commissie nogal is gediscussieerd over het begrip principebesluit. Hij heeft toen van de jurist van de gemeente begrepen dat de regeling niet bij principebesluit kan worden opgeheven. Anders gezegd: een beetje opheffen kán niet.

De heer Dijkgraaf meent dat een beetje zwanger ook niet bestaat. Volgens hem kun je wel

zeggen: we heffen de regeling in principe op, maar we gaan eerst eens uitvoerig bedenken wat de consequenties kunnen zijn en we gaan daarna daadwerkelijk het besluit nemen! Naar zijn mening kan dat gemakkelijk.

De heer Ensink vraagt of de heer Dijkgraaf het met hem eens is dat formeel een principebesluit in dezen niet kan.

De heer Dijkgraaf is geen jurist. Het enige dat hij probeert te doen, is er voor te zorgen dat er uiteindelijk een goed besluit wordt genomen.

De heer Schoo constateert dat wat vandaag wordt voorgesteld een onomkeerbaar besluit is! Een organisatieadviseur vertelde hem het volgende: als er grote problemen zijn, wordt er te vaak gedacht dat een nieuwe organisatie- of een juridische structuur de oplossing is voor alle problemen, terwijl veel van de problemen niets te maken hebben met de structuur, maar meestal met de cultuur en de zittende directie. Een N.V., een B.V. of een gemeenschappelijke regeling lossen dus niet automatisch de problemen op. De bedoelde adviseur vertelde spreker ook dat je geen oude schoenen moet weggooiden voordat je nieuwe hebt. En deze vertelde hem eveneens waarom: voor de motivatie van de mensen die het uiteindelijke werk moeten doen, is het belangrijk dat zij eerst duidelijkheid krijgen over hun toekomst, opdat het gemotiveerde medewerkers blijven die zich inzetten voor het bedrijf en zich niet alleen maar bezighouden met hun onzekere toekomst. Deze twee wijsheden zijn dus niet van spreker zelf, maar van de organisatieadviseur. En uit het voorstel dat nu voorligt, is op te maken dat deze organisatieadviseur niet in dienst is bij de gemeente Emmen. De DOP-fractie zou het college willen aanraden eens kritisch te kijken naar de vraag door wie men zich laat adviseren en door wie niet.

Afgelopen maandag heeft de heer Mug aangegeven dat het opheffen van de gemeenschappelijke regeling niets oplost en misschien zelfs nog wel tot meer kosten en problemen zal leiden. Hij heeft dit als een waarschuwing opgevat.

Dit voorstel zou eigenlijk op de automatische piloot van de raad worden afgehandeld. Geen enkel raadslid kan akkoord gaan met een ingrijpend voorstel, waarvan de kosten en andere consequenties niet bekend zijn. Het maakt hierbij niet uit of het over de EMCO gaat of over een ander onderwerp. De wijzigingen in het raadsvoorstel veranderen hier niets aan. Na het besluit tot opheffing heeft de raad niets meer te bepalen,

wat de gevolgen ook zullen zijn. De wijzigingen in het voorstel zijn gewoon een sigaar uit eigen doos, omdat wat voorgesteld wordt al zo geregeld is in de gemeenschappelijke regeling EMCO.

Het personeel heeft niets te vrezen, zo is uit de mond van het college te horen. De wethouder financiën, die het jaren heeft gehad over de warme deken voor het EMCO-personeel en die dacht met het afschaffen van onder andere de rook- en de appeltjespauzes de problemen van de EMCO op te lossen, stelde in de commissievergadering in een emotievol betoog dat niemand zich zand in de ogen moet laten strooien. Dit advies van de wethouder wil de DOP-fractie graag opvolgen door een motie in te dienen. Woorden als 'zorgplicht, werkgarantie en CAO blijven van toepassing' zijn de fractie te vaag. Gezien de debatten in de commissievergaderingen, gaat zij ervan uit dat SW-medewerkers uit de gemeente Emmen niets te vrezen hebben en dat deze motie alleen maar voorstemmers zal kennen. Zo niet, dan hebben de SW-medewerkers dus wél iets te vrezen en wordt hen dus wél zand in de ogen gestrooid.

Voor de ambtelijke personeelsleden ligt het iets minder eenvoudig. Om ontslagen onder hen en om de kosten voor de gemeente Emmen tot een minimum te beperken, dient de fractie hierover eveneens een motie in.

Tot slot: de gemeenschappelijke regeling wordt opgeheven, het personeel heeft niets te vrezen en alle problemen worden opgelost. Soms zijn voorstellen te mooi om waar te zijn! Hoe het met zulke voorstellen afloopt, kan men zich afvragen. Welnu, vaak blijkt na verloop van tijd dat het ook allemaal geen waarheid is geworden. Spreker zal de beide moties in tweede termijn toelichten.

Wethouder Kuper stelt vast dat het inmiddels bijna 23.30 uur is. Hij herinnert zich een debat aan het begin van zijn carrière als wethouder dat tot 01.30 uur duurde. Naar aanleiding daarvan merkte hij op: "Als ik nu naar huis ga, ligt mijn vrouw met haar rug naar mij toe!" Toen werd nog gelachen, nu blijkt niet. Hoe dan ook, hij zal op zo'n eenvoudig mogelijke manier reageren, want hij heeft het idee dat de discussie weliswaar gaat over belangrijke zaken, maar dat de kern enigszins wordt vergeten.

Een vorige keer heeft hij al gememoreerd dat, toen het bericht kwam dat de verwachting was dat het meerjarenperspectief van de EMCO richting € 8 à € 9 miljoen negatief gaat, unaniem is

gezegd dat het zo niet langer kan. Dat punt is gemarkeerd door te beginnen met de aanstelling door het bestuur van een interim-manager om het bedrijf op orde te brengen.

Het college heeft ook gezegd samen de bestuurlijke stuurgroep de kar te zullen gaan trekken en dat als eerste zou worden overgegaan tot opheffing van de gemeenschappelijke regeling EMCO. Spreker heeft in de raad herhaaldelijk gehoord dat fracties erg veel moeite hadden met het pettenprobleem bij de EMCO; met name de heer Schoo heeft daarop regelmatig gewezen. Spreker zelf heeft ook heel vaak geworsteld met zijn drie petten: de pet als wethouder, de pet als DB-lid en de pet als AB-lid. Zodoende zal hij, eerlijk gezegd, op bepaalde momenten met meel in de mond hebben gesproken.

Nogmaals, op een bepaald moment was er voor het college een heel belangrijk markeringspunt, waarop het heeft gezegd: het is nu stoppen! Dat had het ook veel eerder kunnen doen, maar ook de raad had in een eerdere fase kunnen zeggen: het is mooi geweest, we pikken het niet langer! Het college heeft dit nu gedaan, doch de raad moet zich goed realiseren dat deze de bevoegdheden heeft neergelegd bij het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en dat de Wet op de gemeenschappelijke regeling op een zeker moment vraagt om een opheffingsbesluit. Er is nog één levend fossiel: de CEVAN, een regeling die inmiddels ongeveer 20 jaar bestaat en waarvan de burgemeester al jaren voorzitter is. Deze regeling is al 15 jaar in liquidatie! Men kan zeggen: dat zij zo, maar het is natuurlijk pure onzin. Het college heeft in onderhavig geval drie sporen uitgezet. Het ene is het inschakelen van een interim-manager met de opdracht aan te geven hoe deze denkt de organisatie weer in de greep te kunnen brengen. Het tweede spoor is: het bestuur geeft de interim-manager de opdracht de sanering door te voeren. Geen misverstand hierover: die zal plaatsvinden! Hoewel gevaarlijk, wil spreker enige cijfers geven. Bij Wedeka zitten 100 ambtenaren op 2.000 SW'ers. Bij SOWEKO geldt een N.V.-structuur met een raad van commissarissen, niet bestaande uit wethouders of uit raadsleden, maar uit mensen uit het reguliere bedrijfsleven en kent eveneens 100 ambtenaren op 2.000 SW'ers. Kortom, dat er op een bepaald moment een sanering gaat plaatsvinden, is zo zeker als wat. Het zal beginnen met kleine dingen, van GSM-telefoontjes tot andere dingen, maar het zal gebeuren. Dit laat onverlet dat het bestuur de plicht heeft een goed sociaal plan te maken voor de ambtenaren van het

schap. Het voordeel voor de WSW-mensen is dat zij wettelijk worden beschermd door de WSW, welke wet heel simpel zegt: u hebt als gemeente een zorgplicht. Met andere woorden: de CAO is volledig gegarandeerd.

Het derde spoor omvat de gewenste nieuwe vorm. Zoals reeds gezegd, heeft de raad vele malen aangegeven de huidige GR EMCO een bestuurlijk wangedrocht te vinden. In het komende jaar zal de inhoudelijke discussie worden gevoerd over de beleidsmatige kant, oftewel: hoe wil de gemeente Emmen omgaan met de WSW-doelgroep binnen het arbeidsveld dat 'de onderkant van de samenleving' wordt genoemd.

De heer Eerenstein vraagt of de wethouder eens wil aangeven welke partijen en welke mensen zo dikwijls hebben gezegd dat de GR EMCO een bestuurlijk gedrocht is. Hij is daar zeer benieuwd naar.

Wethouder Kuper kan hierop het volgende zeggen. De gemeente Emmen heeft in het AB raadsleden zitten en in het bestuur wethouders. De gemeente Borger-Odoorn heeft, afgezien van het feit dat zij op dit moment volgens een bijzondere status in de gemeenschappelijke regeling opereert < zij voerde bijvoorbeeld al jaren een eigen wachtgeldbeleid, zoals in de nieuwe wet is opgenomen > nog wél een raadsafvaardiging in het algemeen bestuur. De gemeente Coevorden heeft wethouders in het DB en ook wethouders in het AB. Als er sprake is van een zeggenschapsverhouding van 80 – 14 – 6, zal zijn te begrijpen dat dit geen wenselijk perspectief voor de toekomst is, ook met het oog op het dubbele pettenprobleem. Ook door raadsleden is regelmatig gezegd dat het lastig is met dubbele petten naar het bedrijf te kijken. Er is ook niet voor niets in de nota 'Verbonden Partijen' gezegd dat het ten aanzien van de toekomstige structuur heel raadzaam is dat de raad de rol van kadersteller en de rol van controleur goed kan uitvoeren, dus dat raadsleden niet langer de pet van bestuurslid in een gemeenschappelijke regeling op moeten hebben. Voor wethouders zijn er andere mogelijkheden < zie SOWEKO! >, maar daarover zal later nog wel worden gesproken.

De heer Eerenstein herinnert aan zijn vraag eens aan te geven welke fracties hebben gezegd dat de GR EMCO een bestuurlijk gedrocht is. De wethouder geeft een hele verhandeling, maar de vraag wordt niet beantwoord. Het zijn misschien bespiegelingen in het AB of het DB geweest,

maar hij kan zich niet herinneren dat dit hier bij de behandeling van de verschillende rapportages aan de orde is gekomen.

De heer Huttinga heeft zelf gesproken over een ‘bestuurlijk gedrocht’, ook in 2007. Dit heeft alles te maken met de dubbele petten, met het moeilijk verantwoording kunnen afleggen, met het op een te grote afstand staan van de raad. Het is gewoon niet werkbaar, terwijl er heel veel geld en veel belangrijke zaken in omgaan.

De heer Arends merkt op dat het ook met enige regelmatig is gezegd in het seniorenconvent, alsook aan het begin van deze raadsperiode toen de posten in de vertegenwoordigende lichamen aan raadsleden moesten worden toebedeeld.

De heer Eerenstein constateert dat dit punt niet relevant is voor de opheffing.

Wethouder Kuper wil vervolgens even stilstaan bij de opmerking over een blanco cheque. Hij heeft reeds gezegd dat het college volgens de Wet op de gemeenschappelijke regelingen niet anders kan dan aan de raad voor te stellen de regeling op te heffen en dat daarna het AB aan de slag gaat met het in beeld brengen van de financiële consequenties, het opstellen van een liquidatieplan, enzovoort. Er is toen terecht commentaar gegeven op de omstandigheid dat het helemaal niet bekend waar het op uit komt. Kijkend naar datgene wat nu in dit stuk is opgenomen, vindt spreker dat het college wel degelijk heeft geluisterd naar hetgeen in de commissie is gezegd. Daarin worden de verantwoordelijkheden van het AB volledig intact gelaten, maar wordt wel nadrukkelijk gevraagd om een rapportage over tussenstanden, het liquidatieplan en de effecten van de voorgestelde maatregel. De raad is in de gemeente het hoogste orgaan en kan, als de uitkomsten niet bevallen, het AB altijd nog terugfluiten.

In reactie op iets wat mevrouw Louwes zei, kan worden beaamd dat in hoofdstuk 5 al maatregelen staan om voor ambtenaren het vacuüm zo klein mogelijk te laten zijn, zoals *outplacement* en vertrekpremie. Spreker dunkt dat daarmee de vragen hierover zijn opgelost. Zodoende wordt ook tegemoetgekomen aan de onzekerheid voor het personeel in brede zin.

Spreker meent thans niets meer te hoeven toevoegen aan hetgeen in eerste termijn is ingebracht.

De heer Douwstra heeft toch nog wel een vraag aan de wethouder. Hij heeft die al genoemd in eerste termijn, maar zal deze nu iets anders stellen. Moeten de passages in het voorstel betreffende het besluit tot opheffing, zoals over duidelijkheid over de administratieve organisatie, de personele en de financiële consequenties, helemaal niet worden gelezen?

Burgemeester Bijl wil even ingaan op meer algemeen-procedurele zaken.

Er ligt het een en ander voor de raad ter inzage dat bij de besluitvorming van het college een rol hebben gespeeld. Het college heeft er op basis van de tekst van de gemeenschappelijke regeling uiteindelijk voor gekozen dit ontwerpbesluit aan de raad voor te leggen. Het argument dat de heer Schoo noemde, onzekerheid, is heel belangrijk. Men stelle zich eens voor dat eerst een proces in wordt gegaan om na te gaan wat opheffing betekent en hoe het anders moet – dan ben je een heel eind verder voordat je helderheid hebt en je het opheffingsproces formeel kunt opstarten. Spreker heeft vanavond niemand horen zeggen dat er niets hoeft te gebeuren, integendeel; iedereen zegt dat dit moet, eigenlijk ook drastisch. In de krant is te zien dat de bonden beginnen te lonken naar de gemeente, maar zoals in de commissie al is gezegd, gaat de gemeente helemaal niet over de CAO of de rechtspositie van de mensen van de EMCO; dat is een zaak van het algemeen bestuur van de EMCO. Hij bepleit nu naar iedereen maar duidelijk te zijn, want een korte schrik is beter dan een lang misverstand. Hij zegt dus: maak helder dat deze gemeenschappelijke regeling wordt opgeheven, aan mensen die een SW-aanstelling hebben dat zij gewoon werk blijven houden en dat de CAO blijft gelden en aan de ambtelijke medewerkers dat er een sociaal plan komt. Echter, zo'n plan kan niet de stuurgroep maken, dat moet het algemeen bestuur van de EMCO doen. Dat moet een liquidatieplan en een sociaal plan maken, natuurlijk in samenspraak met de drie colleges, en moet de formele positie krijgen om te kunnen handelen. Voor de OR van EMCO is de gesprekspartner niet de gemeente Emmen. Wethouder Jumelet zei eerder te hebben gesproken met de OR, doch dat was niet als wethouder, maar als voorzitter van EMCO. Er lopen allerlei dingen door elkaar en daar moet een einde aan komen. Er moeten heldere posities worden geschetst. Dat neemt niet weg dat het college oog heeft voor de belangen van de raad en de gemeente. Er zal tot een soort rechtsmodel worden

gekomen waardoor via een formeel besluit het AB in een positie wordt gebracht om het werk te doen wat het moet doen. Tegelijkertijd moet een beeld worden geschetst van de nieuwe organisatie voor de sociale werkvoorziening en van een bijbehorend sociaal plan voor de ambtelijke medewerkers. In de loop van dit jaar zal worden geprobeerd op alle vragen antwoorden te laten formuleren door het algemeen bestuur van EMCO, natuurlijk in nauwe samenspraak met de gemeente. Het college vindt wel dat voordat het AB een en ander tot effectuering brengt, de raden en de colleges daarover hun mening moeten kunnen geven, omdat de gemeenten uiteindelijk ook betalen. Een gemeenschappelijke regeling is een blanco cheque, want als het AB besluit voor € 10 miljoen verplichtingen aan te gaan, zullen de gemeenten moeten betalen. Als zij dat niet willen, zetten GS de bijdrage gewoon verplicht op de gemeentelijke begroting. Anders gezegd: een blanco cheque verandert helemaal niets aan de situatie. Er moet juist voor worden gezorgd dat de zaak in control wordt gekregen. Spreker is verbaasd over iets wat de heer Huttinga over de reden heeft gezegd. Structureel zit er in de gemeentebegroting voor € 3 miljoen een bijdrage aan de EMCO, terwijl het tekort, als er niets wordt gedaan, dit jaar naar € 9 miljoen gaat. Die € 6 miljoen verschil betekent een beslag op de financiële middelen van de gemeente. Het is dan een kwestie van kiezen. Als iedereen zegt: prima, en het volgend jaar mag het best € 10 of € 11 miljoen worden!, waar dat het effect van de economische crisis nog niet eens in zit, is er wel een probleem.

De heer Huttinga heeft aangegeven dat de urgentie financieel is, wat de burgemeester nu bevestigt. Dan wil hij ook wel graag horen of er iets verandert aan de tekorten als vanavond het voorgestelde besluit wordt genomen. Als de urgentie zo hoog is, is het kennelijk zo dat er met dit besluit de volgende week dingen kunnen worden gedaan die er voor zorgen dat die € 9 miljoen niet wordt bereikt.

Burgemeester Bijl zegt dat dit de bedoeling is en dat er door de tijd winst zal worden geboekt, omdat het AB bij wijze van spreken morgen < Coevorden moet nog een besluit nemen > in de positie is de zaak in procedure te brengen. Dan kan de materiële en de formele kant aan de orde worden gebracht. Daarmee nog een half jaar wachten voor het onderzoeken van de gevolgen kan dit niet. De bedoeling is juist een en ander te

‘ritsen’ met het formele verhaal. De winst is dan dat op kortere termijn resultaten zullen zijn te zien. Het gaat tenslotte om heel veel geld, maar de onzekerheid voor de mensen is ook een punt. Hij heeft liever dat er op heel korte termijn helderheid wordt gegeven dan dat alles nog een half jaar boven de markt blijft hangen en de mensen onzekerheid blijven houden als de raad het besluit vanavond voor zich uit schuift. Spreker dunkt dat het verstandig is te zeggen: als het dan tóch moet gebeuren, zeg het dan nu maar en zorg dan ook dat er op korte termijn een nieuwe, levensvatbare situatie voor de sociale werkvoorziening ontstaat, waarover advies is gevraagd aan de interim-directeur, want het college wil over drie jaar niet in eenzelfde discussie zitten! Met andere woorden: neem vanavond het besluit, want het AB moet in de positie komen dat verder kan worden gegaan!

De heer Huttinga memoreert dat de burgemeester heeft gezegd dat er winst kan worden geboekt als dit besluit wordt genomen. Anders gezegd: het bedrag van € 9 miljoen kan worden verlaagd. Is het dan zo dat met dit besluit het AB en het DB ook meteen zover zijn dat ze ook winst kunnen boeken? Dat kan de gemeente immers niet.

Burgemeester Bijl merkt op dat het om een aantal zaken gaat. De interim-directie is gevraagd op korte termijn al enige slagen te maken op het vlak van de bedrijfsvoering. Daarnaast zal er na vandaag binnen het bestuur van de EMCO worden gesproken over een opdracht om tot een nadere sanering te komen. De directie is eveneens gevraagd de gemeente een advies te geven ten aanzien van de vraag hoe sociale werkvoorzieningen nieuwe stijl zodanig levensvatbaar kan zijn dat de komende jaren goed door zijn te komen. Die stappen kunnen allemaal gezet gaan worden. Niet alleen de winst op korte termijn is van belang, maar ook de winst in tijd en in perspectief voor de mensen die bij dit bedrijf werken. Dan wordt niet gedaan als alles boven de markt blijft hangen. Iedereen ziet dat er iets moet gebeuren en spreker doet dan ook het klemmend beroep op de raad: zet nu de formele stap! In materiële zin komen er periodiek rapportages naar de raad. Hij zegt ook toe dat als er tussen de rapportages door iets met de raad moet worden besproken, dit niet zal worden nagelaten.

De heer Halm heeft van de heer Mug begrepen dat ook de gemeenschappelijke regeling Wedeka in de rode cijfers zit, maar dat er geen noodzaak

is die regeling op te heffen om uit de rode cijfers te komen, want dat met een directeur met verstand van zaken een heel eind in de goede richting is te komen. Dat zou dan geen jaren hoeven te duren en er zou ook geen N.V. nodig zijn om winst te maken.

Burgemeester Bijl heeft het niet gehad over het maken van geldelijke winst. De vorige maand is beargumenteerd dat er een meerjarenperspectief lag dat terugging naar een bedrag tussen € 2 à € 3 miljoen verlies. Het college wil best accepteren dat er voor de sociale werkvoorziening wat moet worden bijgelegd, dat is het punt niet. Waar het om gaat, is dat de financiële ontwikkeling gewoon helemaal fout is gegaan. Als er ooit eens winst kan worden geboekt, is hij daar niet op tegen, maar dat is niet het doel waarnaar wordt gestreefd.

In zijn antwoord bij agendapunt B3 heeft hij impliciet reeds aangegeven dat een gemeenschappelijke regeling nog steeds een oplossing kan zijn voor de nieuwe rechtsvorm van het nieuwe bedrijf. Dit is nog steeds een optie. Om een voorbeeld te noemen: het gebouw C kon niet meer worden verbouwd, althans niet rendabel, zodat vanaf de grond is begonnen met een nieuw gebouw. Dat is ook in dit geval aan de orde. Je moet op een zeker moment zeggen dat de sociale werkvoorziening de kans verdient om met perspectief opgebouwd te worden. Spreker denkt dat de heer Mug daarover goede ideeën heeft. Hert gaat in elk geval over wat anders dan van een bestaand gebouw eerst het dak af te halen en vervolgens een verdieping. Het is soms beter gewoon opnieuw te bouwen. Dan zal er misschien heel veel terugkomen en een aantal dingen niet, maar het college gelooft niet dat het de toekomst van het bedrijf goed zal doen als dit besluit vanavond wordt opgeschort. Integendeel, dan gaat de discussie nog een half jaar door en wellicht nog verder. Daarmee schiet niemand wat op. Spreker zegt dus: geef mensen duidelijkheid en een eerlijke kans!

De heer Eerenstein constateert dat hij in eerste termijn enige vragen heeft gesteld, onder andere of er voor de raad een bijeenkomst zal worden georganiseerd over de bevindingen van de heer Mug. Een andere vraag betrof een aparte behandeling. Er is toegezegd dat de raad driemaandelijks een rapportage krijgt, maar even doorrekenend, zal de eerste ongeveer samenvallen met de Kadernota. Hij wil er voor waken dat dit onderwerp ondersneeuwt in de discussie over de Ka-

dernota. Op deze vragen heeft hij tot nu toe geen antwoord gekregen.

Wethouder Kuper deelt mee dat als het bestuur van de gemeenschappelijke regeling geen problemen opwerpt, het college de laatste zal zijn om in dezen geen medewerking te verlenen.

De heer Eerenstein merkt op dat de voorzitter van EMCO misschien enig gewicht in de schaal kan leggen.

Wethouder Kuper wijst erop dat die voorzitter hier niet zit.

De heer Eerenstein repliceert dat hier een wethouder zit die getraptd voorzitter is van EMCO.

Burgemeester Bijl zegt dat de voorzitter van de stuurgroep de voorzitter van EMCO heeft verzocht de informatie aan de drie gemeenten beschikbaar te stellen als die er is. Men kan het nog over de vorm hebben, maar die zal onderwerp van gesprek zijn. Hij denkt dat een heel eind in de richting van de vraag van de Eerenstein is te komen.

De heer Eerenstein beschouwt dit dan maar als een toezegging.

Wethouder Kuper kan verder zeggen dat de kwartaalrapportage niet zal worden 'verstopd' in de Kadernota. Dit lijkt hem geen probleem.

De waarnemend voorzitter stelt vervolgens de tweede termijn aan de orde.

Mevrouw Louwes-Linnemann wijst erop dat de PvdA-fractie graag van het college wil weten wie er verantwoordelijk is voor de voortgang na de afhandeling van de liquidatie. Het is voor de fractie zo klaar als een klontje dat de raad conform artikel 47 niet anders kan dan een besluit te nemen als hij verder wil. De fractie heeft onderzocht of er ook andere mogelijkheden zijn en of daaraan via een amendement vorm is te geven, maar dit blijkt eenvoudig niet zo te zijn. Dan moet op een bepaald moment een stap worden gezet, en dat moment is nu. Wat de PvdA-fractie betreft, wordt die stap ook gezet. Wel zal in het hele traject duidelijkheid en zorgvuldigheid moeten worden betracht. In eerste termijn is aangegeven dat voor de fractie een aantal zaken belangrijk is. Zij heeft van het college gehoord dat die zullen worden mee-

genomen. Spreekster duidt dan met name op de juridische vorm en de financiële consequenties van liquidatie. De fractie heeft er vertrouwen dat het algemeen bestuur het vervolg zorgvuldig gaat oppakken en wenst dat bestuur daarmee veel succes.

De heer Ensink zegt dat de CDA-fractie geen aanvullende vragen meer heeft, maar nog wel enkele opmerkingen wil maken. In eerste termijn is al heel helder aangegeven dat de fractie zeer hecht aan een goede samenwerking in Zuidoost-Drenthe. Het voorgestelde besluit voldoet daaraan. Dat is de eerste reden om mee te werken. De tweede reden is dat de fractie zeer overtuigd is van de opmerkingen vanuit het college over het opheffen van de bestaande onzekerheid.

De heer Eerenstein merkt op dat de VVD-fractie nog niet zo lovend is, gezien de voorgeschiedenis en wat er vanavond gebeurt. Volgens de burgemeester is iedereen ervan overtuigd dat er iets moet gebeuren, maar het wekt dan wel verbazing dat de vergadering die deze raad vanavond heeft in Coevorden pas in april wordt gehouden. Gelet op de niet zo grote druk op de ketel om tot dit besluit te komen, had dit ook anders in de tijd weggezet kunnen worden. Gezegd is ook dat er interim-management op de zaak is gezet, doch spreker denkt dat dit management een van de oorzaken is van de problemen die er nu zijn. Hij zegt hiermee niets over de rol die de heer Mug op dit moment vervult, maar wel over de continuïteit in de aansturing van het bedrijf EMCO in de afgelopen jaren. Hem dunkt dat het college en de raad zich in dezen ook een verwijt kunnen maken. Wethouder Kuper zei dat de raad op een bepaald moment ook had kunnen zeggen dat moest worden gestopt. Dat klopt, maar het AB en het DB speelden hierin nadrukkelijk een rol, terwijl de raad op afstand stond. Toen de burgemeester stelde dat een gemeenschappelijke regeling in het vervolgproces nog steeds een optie is, zag spreker daarop iemand non-verbaal anders reageren. Hij vraagt zich dan ook af in hoeverre hierover eenduidigheid bestaat in het college. De burgemeester gaf verder een mooi voorbeeld over het afbreken van een gebouw. Toch meent spreker te mogen aannemen dat in het geval van gebouw C tevoren bij de sloper een offerte is aangevraagd om enig zicht te hebben in de kosten die de sloop met zich mee zou brengen. Dat

had de VVD-fractie ook graag bij dit voorstel gezien. Het is niet zo dat zij dit besluit een half jaar boven de markt wil laten hangen, geenszins, want zij is ervan overtuigd dat er iets moet gebeuren, maar de wijze waarop het nu gaat, gaat haar veel te kort door de bocht.

Burgemeester Bijl zegt dat ongetwijfeld een offerte voor de sloop zal zijn gevraagd, doch dat het besluit tot nieuwbouw eerder was genomen dan de offerte voor de sloop.

De heer Eerenstein wijst erop dat er wél een vast bedrag was voor de nieuwbouw! Dat is er nu niet.

De heer Douwstra constateert dat door de burgemeester een gloedvol betoog is gehouden. De BGE-fractie kan dit voor een groot deel wel onderschrijven. Bij haar ligt echter de wijze waarop het allemaal gegaan is zwaar op de maag. Ondanks het betoog van de burgemeester begrijpt de fractie nog steeds niet wat zij aan moet met bepaalde passages in de stukken. Zij zal vanavond dan ook niet akkoord gaan met dit voorstel.

De heer Moinat memoreert dat wethouder Kuper aangaf dat belangrijke discussies weleens willen verzanden en dat de kern wordt vergeten. Welnu, de SP-fractie vergeet de kern níét, maar denkt dat die een andere is dan de kern van het college. Haar kern is: een weloverwogen besluit nemen tot de eventuele opheffing, weloverwogen, dus met inbegrip van alle thans bekende informatie en binnenkort beschikbaar komende informatie. Coevorden kan over een paar weken een besluit nemen. Als de Emmense raad een maand langer de tijd had gehad, had de raad waarschijnlijk net als Coevorden meer informatie gekregen. Dan was er wellicht een heel andere discussie gevoerd.

De burgemeester gaf aan dat er een bepaald bedrag structureel in de begroting zit. Dat is waar, maar elk jaar weer moesten miljoenen extra worden betaald. De vraag is nu wat de opheffing gaat kosten. Het zal waarschijnlijk niet exact kunnen worden aangegeven, maar wel een richting. Tenslotte moet je een beetje weten waar je aan toe bent.

De haast ziet de SP-fractie niet, gezien het feit dat Coevorden nog speling heeft. De fractie wil graag eerst het rapport van de heer Mug zien en eerste zicht hebben op de financiële, personele

en organisatorische gevolgen. Pas daarna zal zij een oordeel vellen.

De heer Huttinga stelt vast dat wethouder Kuper het onomkeerbaar besluit als een markering ziet. Daar zit echter juist de pijn, want het is geen markering, maar een onomkeerbaar besluit. De gemeenschappelijke regeling is op een bepaalde manier juridisch geregeld, doch dit laat onverlet de wens van de raad méér informatie te krijgen voor een verantwoord raadsbesluit. Daarna kan de officiële, juridische weg worden bewandeld. Die kan dan ook sneller. Daarmee is niets mis. Met het opheffen van de structuur bereik je volgens de ChristenUnie-fractie niet dat de zaak zodanig op de schop kan worden genomen dat alles in een omgekeerde beweging is te brengen. Dat lijkt de fractie een utopie. Zij wil niet op haar geweten hebben dat er een besluit wordt genomen waarvan over een paar maanden mogelijkwel moet worden gezegd: waren we maar beter geïnformeerd!

De heer Dijkgraaf had het in de eerste termijn over een principebesluit, maar bedoelde te zeggen dat de raad ook een voorgenomen besluit kan nemen.

Als hij hoort dat Coevorden eerst half april over dit onderwerp vergadert, denkt hij: in april is ook de blauwdruk af. Hij vraagt zich dan af waarom deze raad niet op 23 april, de eerstvolgende vergadering, een weloverwogen besluit kan nemen. Hij heeft geen dingen gehoord die maken dat nu een besluit moet worden genomen.

Al met al zal de GroenLinks-fractie niet akkoord gaan met dit voorstel.

De heer Schoo wil in deze tweede termijn nog twee zaken aanhalen.

Ten eerste: er is met de DOP te praten over het opheffen van de gemeenschappelijke regeling EMCO, doch alleen als bekend is wat er voor in de plaats komt en als een nieuwe structuur echt bijdraagt aan het oplossen van de problemen, als duidelijk is wat het opheffen gaat kosten en als het moment gekozen wordt waarop het opheffen tot de minste schade/kosten leidt. In dit raadsvoorstel is dit allemaal niet terug te vinden. De burgemeester vroeg zich in de commissievergadering af of er een verband is tussen de oplopende verliezen van de EMCO en diens aanstelling. De DOP-fractie denkt dat alleen een gedegen onderzoek hier antwoord op kan geven. Zij gaat er dan ook vanuit dat de burgemeester diens overtuigingskracht zal gebruiken om alle

raadsleden te laten instemmen met een onderzoek.

Burgemeester Bijl interrumpeert: alleen naar dat verband, hè!

De heer Schoo bevestigt dit.

Vervolgens de twee aangekondigde moties. De eerste luidt:

De gemeenteraad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 26 maart 2009,

gehoord de beraadslaging over raadsvoorstel inzake opheffing van de GR EMCO, agenda-punt B4 (RA09.0031);

constaterende:

dat zowel college als raad heeft uitgesproken dat SW-medewerkers in de gemeente Emmen niets te vrezen hebben bij het opheffen van de GR EMCO;

overwegende:

- *dat hetgeen in het raadsvoorstel en het besluit vermeld staat over de rechten van SW-medewerkers in de gemeente Emmen erg vaag en summier is;*
- *dat duidelijkheid hierover in het belang van de geloofwaardigheid van de politiek is;*

verzoekt het college:

- *de algemene rechten die SW-medewerkers in de gemeente Emmen nu bij de GR EMCO hebben een op een over te laten gaan naar de nieuwe SW-organisatie(s) waar zij in dienst komen en deze ook te laten gelden voor de nieuwe SW-medewerkers in de gemeente Emmen die in de toekomst vanaf de wachtlijst geplaatst worden bij de nieuwe SW-organisatie;*
- *de persoonlijke rechten die SW-medewerkers in de gemeente Emmen nu bij de GR EMCO hebben een op een met hen mee te laten gaan naar de nieuwe SW-organisatie waar zij geplaatst worden (onder andere saldo vakantiedagen, huidige loonschaal, jubileumuitkeringen etc.)*

en gaat over tot de orde van de dag.

(Deze motie wordt voorzien van nr. M3).

De tweede motie luidt:

De gemeenteraad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 26 maart 2009,

gehoord de beraadslaging over raadsvoorstel inzake opheffing van de GR EMCO, agenda-punt B4 (RA09.0031);

constaterende:

dat opheffen van de GR EMCO ertoe zal leiden dat voor een aantal ambtelijke personeelsleden ontslag uiteindelijk onvermijdelijk zal zijn, omdat zij niet geplaatst kunnen worden in de nieuwe SW-organisatie of niet in aanmerking komen voor de interne vacatures van de gemeenten Emmen, Coevorden en Borger-Odoorn;

overwegende:

- *dat ernaar gestreefd moet worden het aantal gedwongen ontslagen onder de ambtelijke personeelsleden van de GR EMCO tot een minimum wordt beperkt;*
- *dat het nu doorgaan met het extern werven voor openstaande vacatures bij de gemeente Emmen het aantal gedwongen ontslagen onder de ambtelijke personeelsleden van de EMCO zal vergroten;*
- *dat de huidige ambtelijke personeelsleden van de GR EMCO op dit moment niet weten of zij in aanmerking komen voor functies in de nieuwe SW-organisatie en in afwachting hiervan mogelijk nog niet solliciteren op interne vacatures bij de gemeenten Emmen, Coevorden en Borger-Odoorn;*

verzoekt het college:

- *om een tijdelijke stop op het extern werven op openstaande vacatures bij de gemeente Emmen;*
- *deze stop vanaf 26 maart 2009 te laten ingaan;*
- *deze stop op te heffen zes maanden nadat het voor de ambtelijke personeelsleden van de GR EMCO duidelijk is of zij in aanmerking komen voor functies in de nieuwe SW-organisatie,*

en gaat over tot de orde van de dag.

(Deze motie wordt voorzien van nr. M4).

Wethouder Kuper wil nog even terugkomen op de vraag van mevrouw Louwes over de voortgang na afloop van de liquidatie. Eigenlijk heeft hij het hiervóór al gezegd: in principe de be-

stuurlijke structuur intact laten zolang het AB en het DB bezig zijn met de liquidatie van het schap. Hij heeft daarbij het voorbeeld gegeven van CEVAN, waarop daarna een permanent bestuur is gezet dat al 15 jaar eens per jaar vergadert. Naar hij in onderhavig geval verwacht, is dat het AB het een en ander in kaart gaat brengen, zoals het liquidatieplan, en dat dit straks zal 'ritsen' naar de nieuwe structuur.

De heer Eerenstein had het over een non-verbale reactie toen spreker sprak over een gemeenschappelijke regeling als optie. Opgemerkt zij dat er vier modellen zijn geschetst: een GR, een N.V., een gemeentelijke dienst en een private onderneming. Het college lijkt het een N.V. of een gemeentelijke dienst het meest logische, maar dat moet verder onderzoek uitwijzen. De non-verbale communicatie was waarschijnlijk per ongeluk, want het college is het wat dit betreft volledig eens.

De heer Eerenstein duidde meer op de non-verbale reactie van de wethouder zelf!

Wethouder Kuper weet dat zijn non-verbale communicatie sterk ontwikkeld is; daarom willen mensen hem meestal in de ogen kijken! In dit geval was zijn non-verbale reactie oprecht, in die zin dat zijn voorkeur uitgaat naar een N.V. dan wel een gemeentelijke dienst, in die volgorde. Het woord 'zorgvuldig' is een aantal malen gevallen. Geprobeerd is vanavond duidelijk te maken dat zorgvuldigheid vanzelfsprekend is geboden en kennelijk is dit niet helemaal gelukt. Overigens heeft spreker de indruk dat de heer Schoo voor het collegevoorstel is, aangezien de beide DOP-moties spreken over wat er zou moeten gebeuren na opheffing. Blijkbaar heeft deze inmiddels een draai gemaakt.

De heer Schoo heeft géén draai gemaakt! Die conclusie mag de wethouder niet aan de moties verbinden. Zijn stemgedrag blijft hetzelfde, maar omdat hier zowel door de raad als het college is gezegd wat er allemaal moet, wil hij een en ander graag door middel van deze moties vastgelegd zien.

Wethouder Kuper denkt dat met de opmerkingen die zijn gemaakt over de CAO en dergelijke voldoende is gezegd. Bovendien is het maken van een sociaal plan de verantwoordelijkheid van het AB. Het voert zijns inziens te ver motie M3 aan te nemen, dus het college adviseert dit niet. En wat motie M4 betreft: in het stuk is te

lezen dat er al een aantal maatregelen is genomen, waaronder het openstellen van vacatures. Hem dunkt dat het college niet zover zal gaan dat een vacaturestop wordt ingesteld. Er zal heel zorgvuldig worden omgegaan met ook het ambtelijk personeel. Motie M4 legt het college dan ook naast zich neer.

De waarnemend voorzitter denkt dat dit laatste een beetje voorbarig is.

Burgemeester Bijl wil nog een korte slotopmerking maken. Gezegd is dat als Coevorden pas over een paar weken een besluit neemt, Emmen dit ook kan en dat dan alles bekend is. Dit is een misvatting. Coevorden neemt een besluit over dezelfde tekst als de raad vanavond. Het feit dat de heer Mug ergens in april een begin maakt met diens advisering wil niet zeggen dat er over enkele weken een sociaal plan is en een complete invulling van de nieuwe situatie. Dit kost behoorlijk wat tijd, en dat is nu *nét* de essentie van zijn opmerking: we kunnen het ons niet veroorloven eerst nog een half jaar te gaan bekijken wat alles gaat betekenen en daarna pas het formele traject in te gaan! Het college vindt dit geen goede zaak. Het vindt dat de knoop nu moet worden doorgehakt en dat het AB van de EMCO in de positie moet worden gebracht die zaken te doen die het moet doen. Reeds toegezegd is dat het college er in de richting van de raad alles aan zal doen om deze gelijk te laten oplopen met de ontwikkeling.

De heer Huttinga constateert dat de burgemeester 'geen uitstel' nu en ook in de vorige termijn heel massief als argument neerzet. Dat kan ook veel minder massief door een aantal *quick scans* uit te voeren voordat een opheffingsbesluit wordt genomen.

Hij wil verder nog even zeggen < hij was dat in de vorige termijn vergeten > dat er achter de collegetafel een heleboel goede argumenten zijn aangevoerd. Daar zit het verschil van mening dan ook niet; dat zit 'm in de vraag of de raad nu wel of niet goed is geïnformeerd. Welnu, de ChristenUnie-fractie vindt de informatie tekortschieten.

De heer Douwstra informeert of hij mag begrijpen dat het college dat zal gaan nadenken over de kwaliteit van de stukken die aan de raad worden aangeboden.

Burgemeester Bijl antwoordt dat dit natuurlijk constant de aandacht heeft. De ene keer gaat het echter beter dan de andere keer, zo is aan de reacties te merken. Hij heeft zojuist evenwel nog gezegd dat het college er alles aan zal doen om de raad zo goed mogelijk bij het lopende proces te betrekken.

De heer Douwstra is daar ook wel van overtuigd. Het gaat hem echter om de kwaliteit van de stukken. Het is beschamend hoe het daarmee gelopen is.

Burgemeester Bijl vindt dat niet. Nogmaals, het college zal er alles aan doen om de informatie zo goed mogelijk aan de raad over te brengen. Hij zou de kwalificatie van de heer Douwstra niet willen gebruiken.

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens met 24 tegen 13 stemmen conform het voorstel van burgemeester en wethouder besloten, met de aantekening dat de fracties van BGE, DOP, SP, GroenLinks en ChristenUnie, de aanwezige leden van de VVD-fractie en het PvdA-lid De Wildt geacht willen worden tegen te hebben gestemd.

De waarnemend voorzitter legt hierna de DOP-motie M3 ter besluitvorming voor.

Mevrouw Louwes-Linnemann deelt mee dat de PvdA-fractie de beide DOP-moties niet zal steunen. Motie M3 gaat over dingen die vandaag al bevestigd zijn door het college en is dus overbodig. Motie M4 is volgens de fractie niet realiseerbaar, want het is niet mogelijk opeens een tijdelijke stop op openstaande vacatures te zetten, omdat helemaal niet duidelijk is dat deze kunnen worden ingevuld door ambtelijke personeelsleden bij de EMCO.

De heer Ensink zegt dat ook de CDA-fracties de moties niet zal steunen. Wat motie M3 betreft: de rechtspositie van SW'ers is reeds uitvoerig aan de orde geweest. Deze motie is dan ook overbodig. En als het werven voor openstaande vacatures zomaar wordt stopgezet (motie M4), kun je je als gemeente ontzettend in de vingers snijden, want niet alle functies zullen een op een zijn door te leiden naar de gemeente Emmen.

De heer Dijkgraaf laat weten dat de GroenLinks-fractie motie M3 ook niet zal steunen. Dit

is volgens haar een onderwerp dat niet ter zake doet.

Motie M4 zal evenmin worden gesteund. Absoluut niet duidelijk is wat de gevolgen kunnen zijn. Naar sprekers mening moet iets dergelijks worden gedaan op het moment dat een plan in werking wordt gesteld.

De heer Huttinga stelt vast dat er ten aanzien van het onderwerp van motie M3 voldoende waarborgen zijn geschapen. De arbeidsrechtelijke zaken zijn volgens de ChristenUnie-fractie keurig geregeld. Deze motie is daarom overbodig.

Motie M4 gaat de fractie veel te ver. Op die manier zou de gemeente voor een heel lange tijd de deur op slot doen en dat kan niet.

De heer Eerenstein kan zich aansluiten bij hetgeen is gezegd over motie M3.

De VVD-fractie denkt dat de eigen organisatie erg veel tekort wordt gedaan als de deur op slot zou worden gedaan door aanvaarding van motie M4. Dat lijkt de fractie een slechte zaak, dus ook deze motie zal zij niet steunen.

De heer Douwstra deelt mee dat ook de BGE-fractie de beide moties niet steunt.

Zonder hoofdelijke stemming wordt motie M3 verworpen (het lid van de DOP-fractie stemt voor).

Vervolgens wordt de DOP-motie M4 zonder hoofdelijke stemming verworpen (het lid van de DOP-fractie stemt voor).

De waarnemend voorzitter legt hierna de vraag van orde voor of de raad, gelet op de tijd, de vergadering wil voortzetten dan wel deze wil verdagen tot een nader te bepalen moment.

De heer Eerenstein wil een voorstel van orde doen.

Hij heeft goed geluisterd naar de geluiden die hij heeft opgevangen, namelijk dat er mensen zijn die heel graag naar huis willen. Hij stelt voor het jeugdbeleid op zo kort mogelijke termijn op een ander tijdstip, niet zijnde de vrijdagavond, te behandelen.

De heer Huttinga kan dit namens zijn fractie van harte ondersteunen.

De heer Douwstra zegt dat dit ook voor de BGE-fractie geldt.

De heer Moinat sluit zich hierbij eveneens aan.

De heer Schoo doet dat ook.

De heer Arends lijkt het ook zinvol nu maar te stoppen. Hij zou best morgenavond door willen gaan < het maakt hem niet zoveel uit of het vrijdag-, donderdag- of een andere avond is; hij werkt voor zijn geld! >, maar zou zich kunnen voorstellen dat de wethouder alvast begint met de uitvoering van het jeugdbeleid en dat de vaststelling wat later plaatsvindt. Dat is misschien niet helemaal goed, maar soms kan het wel.

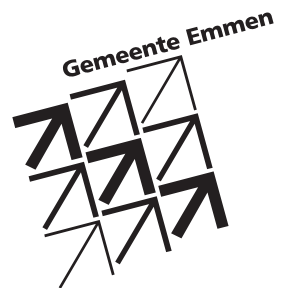
De heer Dijkgraaf merkt op dat het zo natuurlijk niet werkt. Van deze manier van werken houdt hij niet.

De waarnemend voorzitter begrijpt dat de raad de vergadering nu niet wil voortzetten. De vraag is dan wel wanneer deze kan worden hervat. Hij heeft 7 april als suggestie gehoord. Dat is de dag waarop normaal gesproken de commissie samenvoering vergadert, doch die commissievergadering gaat niet door. Dat betekent dat de raadsvergadering op 7 april zou kunnen worden hervat. Als daartoe wordt besloten, stelt hij voor dan alle resterende punten op de agenda op 7 april af te werken.

De heer Dijkgraaf merkt op dat dan eveneens zijn aangekondigde motie kan worden behandeld.

De waarnemend voorzitter concludeert dat er een meerderheid is voor voorzetting van de vergadering op dinsdag 7 april aanstaande te 19.30 uur en schorst de vergadering te 00.17 uur.

Handelingen van de raad der gemeente Emmen

jaar	bijlagenr.	categorie/agendanr.
2009	RA09.0063	A 3a

Onderwerp

Openbare vergadering van de raad der gemeente Emmen, gehouden op donderdag 7 april 2009 te 19.30 uur in de raadzaal (**voortzetting van de zitting op 26 maart 2009**)

Voorzitter: de heer C. Bijl
Waarnemend voorzitter: de heer J.H. de Wildt
Griffier: de heer H.D. Werkman

Aanwezig bij de aanvang 34 leden, te weten de heren B.R. Arends, A Boer en H. Boers, mevrouw Y.J. Boxem-Klein, de heren D.J. Douwstra, J. Dijkgraaf, T. Eerenstein, J. Engberts, T.H. Gerth, A.J. Goudriaan, W.W.W. Halm en B.J. Hoekstra, de dames T. Houwing-Haisma en Z.S. Huising-Oldengarm, de heren H.J. Hulsegge, H. Huttinga en H. de Jonge, de dames A.G. Louwes-Linnemann en M.J. Meulenbelt, de heren W.O. Meijer, W.L.H. Moinat, L. Oosting en L.T. Pekelsma, mevrouw S. Rougoor-Mahalbasic, de heren A.W.J. Schoo, H. Smit, P.D. Spreeuwers, J.H.G. Sulmann, J.H. Thole, R. van der Weide, J.H. de Wildt, B.D. Wilms en J.H. Wittendorp en mevrouw J. Zinnemers-Warmolts.

Later ter vergadering 2 leden, te weten de heren T.D. Reitsma en R.R. Ripassa.

Afwezig 3 leden, te weten de heren F. Ensink en G.J. Horstman en mevrouw Logtenberg-de Wolde.

Tevens aanwezig: de wethouders H.G. Jumelet, J. Kuper, A.J. Sleeking en mevrouw M.H. Thalens-Kolker, alsmede de heer A.J. Mewe, secretaris.

Heropening

De voorzitter heropent de vergadering en heet eenieder van harte welkom, ook de luisteraars thuis naar Radio Emmen.

Na de raadszitting van 26 maart is er een aantal agendapunten blijven liggen, welke tijdens deze zitting alsnog aan de orde komen.

Hij deelt mee dat mevrouw Logtenberg en de heren Ensink en Horstman verhinderd zijn en dat de heren Reitsma en Ripassa later ter vergadering zullen komen. Verder zijn twee wethouders in het buitenland: de heer Evenhuis in China en de heer Holman in Friesland!

Voorts wijst hij erop dat de heer Arends in de vorige zitting heeft laten weten enige wijzigingen te willen aanbrengen in de handelingen van de raadsvergadering van 26 februari 2009. Deze zijn intussen gemaald aan de raad en daarop heeft niemand gereageerd, zodat thans wordt voorgesteld de handelingen van genoemde vergadering inclusief de wijzigingen van de heer Arends vast te stellen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de handelingen van de raadsvergadering van 26 februari 2009 vastgesteld, met inachtneming van de daarin aangebrachte wijzigingen.

De voorzitter stelt vervolgens het eerste nog te behandelen agendapunt aan de orde, te weten:

B1. Nota van uitgangspunten 'Bestemmingsplan buitengebied Emmen (bijlagen RIS.3490 en RIS.3491) [Stuknr. RA09.0013]

De heer Goudriaan merkt op dat van uitstel afstel komt, maar dat dit in dit geval niet zo is. Gelukkig maar!

De nota van uitgangspunten is uitgebreid behandeld in de commissie. Namens de PvdA-fractie is daar aangegeven dat het een goede zaak is de raad vroegtijdig te betrekken bij een belangrijke zaak als het bestemmingsplan Buitengebied. 'Nieuw voor Emmen' gaf de wethouder aan,

maar niet nieuw voor een aantal andere gemeenten in het land. Bij sommige wordt de burger er ook in deze fase al bij betrokken. Het is misschien iets om hierover na te denken. Alles wat je in dit stadium aan opvattingen en ideeën binnenkrijgt, kan helpen om de totale procedure te versnellen en te vereenvoudigen.

De commissie is door de wethouder nadrukkelijk uitgenodigd om deze nota goed te bekijken en met opmerkingen te komen. Dat is ook in de commissie gebeurd. Zoals de PvdA-fractie regelmatig zegt, doet zij dat in de raadsvergadering niet nog eens dunnetjes over. Op een paar punten wil zij terugkomen.

1. De vaarverbinding Erica-Ter Apel Daarentrent heeft de PvdA-fractie aangegeven dat het niet mogen bouwen van nieuwe burgerwoningen wat op gespannen voet staat met de plannen om honderden woningen te bouwen. Die hebben natuurlijk mede te maken met het geld dat hiermee in de lade komt om een gedeelte van de vaarverbinding te kunnen financieren. De fractie heeft eraan gedacht dit bij het uitgangspunt 'wonen' aan te passen, maar heeft gekozen voor de indiening van een amendement waarin wordt aangegeven dat de ontwikkeling van de vaarroute buiten het bestemmingsplan moet worden gehouden. Op pagina 6 wordt wel een aantal ontwikkelingen genoemd, maar omdat de vaarverbinding geen vastomlijnd gebied is en omdat ervan is uitgegaan dat eventuele wijzigingen of aanvullingen worden aangebracht ten aanzien van de uitgangspunten (de grijze kadertjes dus), dient de fractie het volgende amendement in.

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op dinsdag 7 april 2009,

aan de orde zijnde het raadsvoorstel RA09.0013, nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied Emmen;

constaterende dat:

- *er in de nota van uitgangspunten aangegeven wordt dat nieuwbouw van burgerwoningen in het buitengebied in principe niet mogelijk is;*
- *de nieuw te ontwikkelen vaarroute Erica-Ter Apel voor een groot deel loopt door het buitengebied;*
- *er in de financiering van de vaarroute wordt aangegeven dat het bouwen van een (groot) aantal woningen langs deze route een belangrijke rol speelt in het nog te dekken tekort;*
- *er in de nota staat: "ontwikkeling van de vaarroute Erica-Ter Apel wordt hierdoor actief gestimuleerd, hetgeen uiteraard zijn*

vertaalslag dient te krijgen in het bestemmingsplan Buitengebied";

- *dit nog geen vertaling heeft gekregen in de uitgangspunten;*

besluit derhalve het voorgestelde besluit aan te vullen met de volgende tekst:

deel 1, bladzijde 6, kader 'Uitgangspunten plangebied', een tweede punt:

- *ten behoeve van de gebiedsontwikkeling in verband met de vaarverbinding Erica-Ter Apel wordt een aparte planprocedure gevolgd, waarin samenhangend beleid wordt ontwikkeld.*

(Dit amendement is voorzien van nr. A1)

2. Nieuwvestiging grondgebonden landbouwbedrijven

Genoemd wordt nieuwvestiging op bestaande bouwpercelen en op nieuwe percelen. In de commissie is door de wethouder geantwoord dat er voor uitplaatsen of verplaatsen van bedrijven nog geen beleid is. De problematiek doet zich nu af en toe al voor, waarbij de vraag aan de orde komt: is het niet beter een bedrijf te verplaatsen dan problemen te krijgen met een uitbreiding? Om het beeld van de uitgangspunten compleet te maken, wil de fractie daaraan toevoegen: de verplaatsing van bestaande bedrijven naar nieuwe percelen. Ook hiervoor is een amendement opgesteld, luidende als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op dinsdag 7 april 2009,

aan de orde zijnde het raadsvoorstel RA09.0013, nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied Emmen;

constaterende dat:

- *op bladzijde 17 van deel 1 wordt gesproken over nieuwvestiging op bestaande bouwpercelen en nieuwvestiging op nieuwe percelen;*
- *verplaatsing van bestaande bedrijven niet wordt genoemd, terwijl dit in het belang kan zijn van bedrijf en omgeving;*

besluit derhalve het voorgestelde besluit te wijzigen met de volgende tekst:

Deel 1, bladzijde 17 kader: 'Uitgangspunten schoolvergroting grondgebonden landbouw' tweede punt:

- *nieuwvestiging op nieuwe percelen dan wel verplaatsing van bestaande bedrijven naar nieuwe percelen wordt via een aparte planprocedure geregeld.*

(Dit amendement is voorzien van nr. A2)

3. Afstemming functies

De PvdA-fractie heeft in de commissie aangegeven dat voor de toekomst zou moeten worden bekeken of toerisme en recreatie een derde pijler zouden moeten worden. Zij is nog steeds van mening dat er serieus rekening moet worden gehouden met een meer gelijkwaardige functie voor toerisme en recreatie. Bij de behandeling van het bestemmingsplan zal zij hierop eventueel terugkomen. Zij dient over dit punt een motie in die het belang van toerisme en recreatie benadrukt. De motie luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op dinsdag 7 april 2009,

aan de orde zijnde het raadsvoorstel RA09.0013, nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied Emmen;

constaterende dat:

- *er in de nota van uitgangspunten wordt aangegeven dat er voor het buitengebied twee pijlers zijn, namelijk landbouw en landschap;*
- *toerisme en recreatie ondergeschikt worden gezien aan landbouw en landschap;*

overwegende dat:

- *toerisme en recreatie in de toekomst een belangrijke pijler zullen zijn bij de ontwikkeling van het vitaal platteland;*
- *de ambitie van de gemeente Emmen is om toerisme en recreatie te stimuleren als belangrijke mechanismen om de regionale economie te verbeteren;*

verzoekt het college:

bij het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan, bij het ontwikkelen van beleid ten aanzien van het vitaal platteland en bij het hernieuwen van het TROP maximale aandacht te besteden aan de belangrijke economische functie van toerisme en recreatie en waar mogelijk deze te stimuleren,

en gaat over tot de orde van de dag.
(Deze motie is voorzien van nr. M5)

4. Het verkeer

Dit onderwerp heeft bij de behandeling van de nota van uitgangspunten *Wildlife Resort* al behoorlijk wat aandacht gehad. Terecht ook, doch het betreft in dat geval een afgebakend gebied. Nu gaat het om het bestemmingsplan Buitengebied, en dat is natuurlijk veel grootser. Hoe dan ook, verkeer is belangrijk. In deel 2 wordt ingegaan op het verkeer in het buitengebied onder het

kopje 'Toekomstbeeld verkeer', punt C9.3. Het toenemende verkeer en ook de grootte van de voertuigen vragen om maatregelen die de verkeersveiligheid verbeteren en de wegen en het landschap beschermen. De PvdA-fractie is van mening dat hieraan nadrukkelijk aandacht moet worden besteed in het te maken bestemmingsplan. Zij dient hieromtrent de volgende motie in:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op dinsdag 7 april 2009,

aan de orde zijnde het raadsvoorstel RA09.0013, nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied Emmen;

constaterende dat:

- *in deel 2 van de nota wel een zogenaamde sectoranalyse verkeer is opgenomen – het geldende gemeentelijk verkeersbeleidsplan loopt tot 2004;*
- *er in deel 1 geen uitgangspunten ten aanzien van verkeer zijn opgenomen;*

overwegende dat:

- *de ontwikkelingen in de landbouw leiden tot zwaarder landbouwverkeer en toenemend verkeer op de wegen in het buitengebied;*
- *er nu reeds problemen zijn met onderhoud en veiligheid van deze wegen;*

verzoekt het college:

bij de uitwerking van het bestemmingsplan rekening te houden met ontwikkelingen van het landbouwverkeer en met de te verwachten toename van zwaar transport, en dit te vertalen in maatregelen die zich verhouden tot het landschap en die de verkeersveiligheid ten goede komen,

en gaat over tot de orde van de dag.
(Deze motie is voorzien van nr. M6)

De heer Pekelsma merkt op dat deze onderwerpen in de commissie wonen en ruimte reeds vrij uitvoerig aan de orde zijn geweest, met name het onderwerp recreatie en de woningbouw rond de vaarroute Erica-Ter Apel. Daarop is toen al een antwoord gegeven in de commissie. Daarnaast is nog een schriftelijk antwoord gegeven op datgene wat is ingebracht. De vraag aan de PvdA-fractie is of zij de antwoorden zodanig onvoldoende vindt dat zij meende hierover amendementen en moties te moeten indienen. Naar sprekers mening zijn de antwoorden die gegeven zijn redelijk helder en geven zij de intentie van de nota van uitgangspunten voldoende aan.

De heer Goudriaan zegt dat uit het antwoord van de wethouder is af te leiden dat er weliswaar naar gekeken wordt, dat er plannen zijn en dat er een werkgroep wordt ingesteld, maar dat met de nota van uitgangspunten niet wordt gevraagd naar de bedenkingen en wensen van de PvdA-fractie; er wordt alleen voorgesteld de nota vast te stellen. De fractie vindt echter dat moet worden bekeken of er aanvullingen nodig zijn. Tenslotte worden de uitgangspunten een op een overgenomen in het op te stellen bestemmingsplan. Als je er bepaalde gedachten over hebt, moet je ze nú inbrengen.

Overigens is de vaarroute in de nota van uitgangspunten niet genoemd. Waarom wordt dat niet gedaan als je wél allerlei andere ontwikkelingen noemt en aangeeft dat deze buiten het bestemmingsplan vallen? Het is dus geen kwestie van geen goede antwoorden van de wethouder; de PvdA-fractie wil de genoemde zaken gewoon in de nota vastgelegd zien, opdat ze worden meegenomen in het ontwerpbestemmingsplan. Als het niet zou uitmaken wat er allemaal in komt te staan, zou je er ook wel allerlei andere zaken uit kunnen halen.

De heer Pekelsma wil inhoudelijk terugkomen op de nota van uitgangspunten en daarbij de CDA-visie weergeven. Zijn betoog zal dus enigszins overeenstemmen met hetgeen in de commissie aan de orde is geweest, maar hem dunkt dat het toch goed is ook tijdens de raadsvergadering een visie kenbaar te maken. De aanleiding tot de behandeling van dit onderwerp is de actualisering van de bestemmingsplannen, waarvoor de raad enige jaren geleden ruim € 3 miljoen beschikbaar heeft gesteld. Met de toekomstige definitieve vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied worden 77 bestemmingsplannen vervangen door één geactualiseerd bestemmingsplan.

Op een bijeenkomst in januari werd de raad hernieuwd geconfronteerd met de bijzonderheden van het Drentse landschap. In een bevlogen presentatie werd de raad erop gewezen dat het landschap in deze streek van het land een heel bijzondere mag worden genoemd, met landschappen als het Esdorplandschap, het landschap van de randverveningen en het landschap van de grootschalige verveningen. Het zijn landschappen die zijn opgenomen in de Ruimtelijke Waardekaart, die globaal aangeeft wat de mogelijkheden voor toekomstige ontwikkelingen zijn. Een landschap is en blijft dynamisch. In de optiek van de CDA-fractie bestaat er geen behoud zonder ontwikkeling en geen ontwikkeling zonder behoud. Naar haar mening is de Ruimtelijke Waardekaart dusdanig opgesteld dat het bij een

royaal ontwikkelingsgericht beleid in het buitengebied toch mogelijk is het gebiedseigen karakter te behouden en te versterken. De Ruimtelijke Waardekaart fungeert als handreiking en niet als keurslijf bij het maken van nieuwe plannen. Wat wordt gewenst, is dat de kwaliteit behouden blijft, de knelpunten worden opgelost en nieuwe kwaliteiten worden toegevoegd, opdat er een vitaal en leefbaar platteland ontstaat met een gezonde en duurzame landbouw, ontwikkelingsruimte voor nieuwe initiatieven, nieuwe economische ontwikkelingen zoals kampeerboerderijen en zogenaamde zorgboerderijen in vrijkomende agrarische gebouwen en een aantrekkelijke omgeving voor wonen, werken en recreëren. Wanneer kan de raad de nota Vitaal Platteland verwachten? Wat de CDA-fractie betreft, moet er ten aanzien van de landbouw de nodige flexibiliteit worden toegepast waar dit wordt aangegeven in het tafeltjesoverleg. Uitgangspunt moet zijn dat als agrariërs tijdens het tafeltjesoverleg aangeven te willen inzetten op ontwikkeling, de ruimte daartoe moeten krijgen. De fractie vindt het overigens een prima zaak dat het tafeltjesoverleg wordt gestart. Zodoende krijgen agrarische ondernemers volop de gelegenheid om hun visie kenbaar te maken. Er moet maatwerk worden geleverd bij het toekennen van de bouwpercelen. Er zijn daarnaast verschillende mogelijkheden om een bouwblok in een bestemmingsplan vorm te geven. De CDA-fractie pleit voor flexibiliteit, zowel qua vorm als qua vastlegging van een bouwblok. Voor sterk groeiende bedrijven is een bouwblok op maat gewenst. De fractie is ook benieuwd naar de mogelijkheden van biovergistingsinstallaties, die wat haar betreft kleinschalig bij de betrokken ondernemers kunnen worden geplaatst om de vrijkomende energie voor eigen gebruik in te zetten. Voor grootschalige biovergistingsinstallaties kiest de fractie er voor deze te laten realiseren bij industrieterreinen, opdat ze zo weinig mogelijk verkeersoverlast veroorzaken. Bovendien is de infrastructuur daar beter afgestemd op meer verkeersbewegingen. De fractie is er voorstandster van dat nieuwe functies in vrijkomende agrarische bebouwing in een lichte milieucategorie worden toegestaan. Behoud en eventueel kwalitatieve verbetering van het landschap verdienen haar voorkeur. Gedacht kan worden aan zorgboerderijen. Deze moeten wel op een kwalitatief goed peil staan om zo aan hun functie te kunnen voldoen. Een aspect dat in de nota van uitgangspunten onvoldoende aan de orde komt, betreft de Geurwet. Naar aanleiding van de vragen in de commissie is er inmiddels een toelichtende brief van het college gekomen, waarin staat te lezen dat de voor- en nadelen van een eigen geurbeleid in de

gemeente Emmen onderzocht zullen worden en dat dit beleid eventueel zal worden ingepast in het ontwerpbestemmingsplan. Nader beleid is volgens de CDA-fractie gewenst.

Een ander aspect in de nota is het onderwerp recreatie. Dit is een ontwikkeling die blijvend gestimuleerd moet worden. In het bestemmingsplan moet ruimte worden geboden aan diverse ontwikkelingen van kleinschalige, plattelandsgebonden recreatie en toerisme. De fractie is er niet van overtuigd dat het loslaten van een zogenaamde limitatieve lijst een goede keuze is. De indruk wordt gewekt dat alles kan en mag in het buitengebied, en dat is voor de fractie best een dilemma. Toerisme is een van de belangrijkste economische sectoren die maximaal moeten worden benut en de nodige creativiteit vragen. Zijn de mogelijkheden onderzocht om ook de grensoverschrijdende fiets- en autoroutes te verbeteren? Dit dan natuurlijk in overleg met de Duitse toeristenorganisaties. Als voorbeeld is de grensovergang bij Emmer-Compascuum te noemen; die is voor verbetering vatbaar.

De fractie wil de nadruk leggen op de verblijfsrecreatie, die relatief veel werkgelegenheid met zich mee kan brengen. Tevens genereert een langer verblijf van een toerist meer bestedingen in de regio. Momenteel vindt slechts 6% van de overnachtingen in de provincie in de gemeente Emmen plaats, een percentage dat voor verbetering in aanmerking komt.

Met betrekking tot wonen heeft de CDA-fractie begrepen dat eventuele nieuwe bestemmingsplannen niet op gespannen voet zullen staan met de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied. Een nieuw te stimuleren vorm van wonen betreft de zogenaamde kangarowoningen, waarbij verschillende generaties de mogelijkheid hebben in één gebouw te wonen en zo waar nodig zorg aan elkaar te leveren.

In grote lijnen kan de CDA-fractie zich vinden in de nota van uitgangspunten. Deze zet de lijnen uit voor de toekomstige mogelijkheden in het buitengebied. Nadat deze nota de inspraak in is geweest, komt ze te zijner tijd weer bij de raad op tafel. Daarna krijgt het ontwerpbestemmingsplan een definitiever karakter.

Op de ingediende amendementen en moties wil spreker ingaan nadat daarop door het college is gereageerd.

Mevrouw Houwing-Haisma zegt dat de verleiding groot is van alles rond de nota van uitgangspunten aan te halen, bijvoorbeeld kangarowoningen. De VVD-fractie is dat vanavond niet van plan. Over deze nota is al uitgebreid gesproken en in die nota kan de fractie zich goed vinden. Voor het proces zoals dat tot op dit mo-

ment is gevoerd, is een compliment aan het adres van het college gerechtvaardigd. De wethouder heeft heel veel partijen in dit proces betrokken en heeft de raad daarin meegenomen. De fractie zegt: ga zo door, want dit is een heel goede manier van werken!

Het bestemmingsplan Buitengebied is omvangrijk en zal straks heel veel oude bestemmingsplannen omvatten.

De fractie gaat ervan uit dat er een verslag komt van de uitkomsten van het tafeltjesoverleg. Uit eigen ervaring weet spreekster dat dit overleg al is begonnen. Een punt van aandacht is nog het volgende. De VVD-fractie kreeg reacties uit het veld, met name van bedrijven die in de kernen zijn gevestigd en geen uitnodiging hebben gekregen, maar die wellicht wel plannen hebben om in het buitengebied te gaan investeren. Deze bedrijven zijn doorverwezen naar de gemeente, maar wellicht is het toch goed daarnaar nog eens te kijken, want het zou zonde zijn als de betrokken bedrijven straks op een of andere manier buiten de boot vallen, terwijl zij nu heel efficiënt kunnen worden meegenomen in het nieuwe bestemmingsplan.

De VVD-fractie is blij met de heldere keuze die is gemaakt voor natuur en agrarische sector. Er is verder nog discussie geweest over toerisme en recreatie. De wethouder heeft daarop treffend gereageerd toen hij het voorbeeld van De Peel aangaf waar het gaat om het spanningsveld waarmee men te maken kan krijgen. De fractie heeft er al heel vaak op gewezen dat het belangrijk is dat te dien aanzien heldere keuzes worden gemaakt. Het is niet zo dat zij toerisme en recreatie niet belangrijk vindt, want dat is wel degelijk zo, maar het is goed heldere keuzes te maken en vervolgens te bekijken of daar waar dergelijke ontwikkelingen van de grond komen maatwerk kan worden toegepast en te bezien waar er mogelijkheden zijn om de toeristische en recreatieve taak te ontwikkelen.

Met betrekking tot de bouwblokken in de agrarische sector is er gesproken over het effectief toedelen van anderhalve hectare. Er liggen nog veel loze kaveltjes om de bedrijven waar eigenlijk niet op gebouwd kan worden. Voor zover spreker begrepen heeft, lost een effectieve toedeling in de toekomst al heel veel problemen op. Dan zal er misschien op een paar uitzonderingen na voor veel bedrijven een heel stuk ontwikkelingsruimte ontstaan.

In de commissie bestuur en middelen heeft spreekster al iets aangegeven wat te maken heeft met het beleid dat de gemeente van plan is te gaan voeren in verband met de kredietcrisis. Wellicht zal het zo zijn dat er in het buitengebied allerlei bouwinitiatieven komen van bedrijven

die graag nu al zouden willen bouwen en die alleen nog zitten te wachten op de effectieve toedeling van de bouwblokken. Als zij nog vanuit de oude bouwkwavel moeten redeneren, betekent dit vaak dat nog de procedure richting de provincie moet worden gevoerd. De VVD-fractie vraagt zich af of het mogelijk is daarmee vooruitlopend op de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied op een goede manier om te gaan. Dat zou kunnen betekenen dat een aantal bedrijven wellicht nog deze zomer kunnen gaan beginnen met hun bouwactiviteiten. Juist met het oog op de crisis wil de fractie graag dat de bedrijven kunnen investeren. Het zou een prima manier zijn om ze tegemoet te komen. Het mes snijdt dan aan twee kanten. Tenslotte gaat het hierbij eveneens om werkgelegenheid in deze regio.

Wat alternatieve energiebronnen betreft: spreekster hoorde vandaag op de radio dat de provincie bezig is om zonne-energie te gaan stimuleren, met name in het veenkoloniale gebied. De VVD-fractie zou willen zeggen: laat men proberen volop in te zetten op de ontwikkeling van dit soort mogelijkheden. Zij heeft begrepen dat daar door de biovergister in Nieuw-Weerdinge positief op is gereageerd en dat dit nu eindelijk z'n beslag kan gaan krijgen. Zij kan zich dan alleen maar verheugen op extra warm water in het zwembad van Nieuw-Weerdinge!

Ten aanzien van het kanaal Erica-Ter Apel is er zojuist een amendement ingediend. In het verleden is door de VVD-fractie bij het vaststellen van dit plan al gewezen op de problematiek: hoe ga je straks om met het toedelen van woningen en het geld dat gegenereerd moet worden uit deze gebiedsontwikkeling? De wethouder heeft daarop geantwoord dat dit straks in een aparte procedure aan de orde komt. Op dit amendement en het andere en op de moties wacht de fractie de reactie van het college even af. Spreekster heeft de indruk dat het niet allemaal dingen zijn die specifiek in de nota van uitgangspunten thuishoren.

(Tijdens het betoog van mevrouw Houwing is de heer Reitsma ter vergadering gekomen).

De heer Halm merkt op dat op de voorpagina van 'eMMen Maakt Meer Mogelijk' een heel grote trekker met twee slangen staat. Hij wil graag weten wat daarmee is gebeurd. Het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied gaat 77 oude bestemmingsplannen vervangen. De actualisering biedt de kans in te spelen op nieuwe initiatieven. Deregulering vormt een belangrijk uitgangspunt in deze nota, waardoor er geen dubbele zaken meer worden geregeld. Transpa-

rantie, overzichtelijkheid en deregulering zijn lijnen in het bestemmingsplan die de BGE-fractie zeer aanspreken. De afgelopen jaren is zij regelmatig geconfronteerd met zaken rond vergunningverlening in bestemmingsplannen waarvoor een vrijstelling is verleend of een postzegelplannetje is ontworpen.

Enkele citaten uit de nota. "Gelijkkluidend beleid voor het gehele buitengebied biedt meer kans op kwaliteit en past in het kader van deregulering." Het woord gelijkkluidend klinkt de BGE-fractie als muziek in de oren, maar in de praktijk blijkt meestal dat dit maar een woord is en geen beginsel dat alle burgers van Emmen in de praktijk mogen ervaren.

Nóg een citaat: "Het nieuwe bestemmingsplan zal door de moderne tijdgeest veel sterker ontwikkelingsgericht en flexibel zijn." Een prachtige combinatie, gelijkkluidend en flexibel. En hoe gaat het dan in de Emmense praktijk als het aan het college wordt overgelaten? Flexibiliteit kan gaan leiden tot willekeur, omdat er door het college besluiten worden genomen over bijvoorbeeld vrijstellingen of postzegelplannetjes. De fractie heeft geconstateerd dat met bijvoorbeeld schijnbedrijven en andere listen bestemmingsplannen worden omzeild en zo bouwvergunningen worden binnengehaald. De gewenste ontwikkelingsrichting is dus mede afhankelijk van controle en handhaving die het college uitvoert, en niet alleen van een plan.

"eMMen Maakt Meer Mogelijk", maar dit zou wel voor iedere Emmenaar in gelijke mate moeten gelden. De ene bouwaanvrager krijgt in Emmen alle medewerking om bijvoorbeeld aan giga grote woning in diens achtertuin te plaatsen, omdat er volgens het college geen overwegende redenen zijn om de aanvraag te weigeren. Voor anderen geldt weer dat niets of bijna niets mogelijk is. Het verschil tussen beide groepen is meestal niet op inhoud gebaseerd. Om een bouwvergunning te krijgen, geldt in Emmen helaas nog te vaak: het is niet wie je bent, maar wie je kent! Spreker zal enkele voorbeelden schetsen.

De ene bouwaanvrager wordt de vergunning geweigerd, omdat er nog geen beleid is en de andere krijgt wel een vergunning, omdat er niet op het beleid kan worden gewacht. Het ene dorp is af, maar er kan een woning worden toegevoegd; een ander dorp is af, maar er kan geen woning worden toegevoegd. De begrippen open karakter, dicht karakter en aantasting van het Drents landschap zijn zeer subjectieve begrippen die moeilijk meetbaar zijn. Als burgers door dergelijke argumenten geen medewerking wordt verleend, stuit dit vaak op onvrede.

De BGE-fractie gaat akkoord met deze nota en

wacht het definitieve plan vol verwachting af, maar het bestemmingsplan staat of valt met de invulling van de details en de mogelijkheid voor het college weer vrijstellingen te verlenen. Het college bedenkt wel of niet wazige argumenten om de een in een vrijstellingsprocedure iets te weigeren en een ander hetzelfde toe te staan. De BGE-fractie zal bij het uitwerken van het bestemmingsplan extra alert zijn. In tweede termijn zal worden ingegaan op de amendementen en de moties.

De heer Moinat stelt vast dat één nieuw bestemmingsplan maar liefst 77 oude plannen gaat vervangen. Je zou kunnen zeggen: dat is pas deregulering! Je kunt ook zeggen: hoe is het in vredesnaam mogelijk dat er zo'n wildgroei van overbodige bestemmingsplannen is ontstaan?! De SP-fractie houdt het er maar op dat het nu de goede kant op gaat. Het college heeft blijkbaar een visie: een leefbaar platteland met ruimte voor ontwikkeling. Deze visie onderbouwt het volgens de fractie prima in het voorstel. Zij kan zich daarin goed vinden. Belangrijk is dat niet verder op uitbreiding van mogelijkheden voor niet-grondgebonden veeteelt wordt ingezet. In het stuk staat over openbaar vervoer dat alle dorpen rechtstreeks verbinding hebben met Emmen. Of dit allemaal zo rechtstreeks is, betwijfelt de fractie. Zij hoopt dat het nog wat rechtstreekser zal worden, maar gehoord de geluiden die er nu over de aanbesteding van openbaar vervoer zijn te horen, weet zij niet of het rechtstreekser kan.

De heer Engberts gaat ervan uit dat de raad vanavond de nota van uitgangspunten bestemmingsplan Buitengebied zal vaststellen. Hij wil maar eens beginnen met een compliment richting wethouder en college. Toen de fractievoorzitter van de VVD aan het woord was, dacht hij even dat zij had ingebroken op zijn computer, want daarop heeft hij ongeveer dezelfde bewoordingen gebruikt. Toch wil hij ze niet achterwege laten. De ChristenUnie-fractie is zeer tevreden over het verloop van het traject tot nu toe. Een flink aantal relevante partijen is al bij de totstandkoming van de nota betrokken. De raad is onder andere door werkconferenties steeds goed meegenomen in dit hele proces. De nota is heel helder geworden met een duidelijke en in de ogen van de fractie ook juiste keus voor landbouw en landschap als de twee primaire peilers voor het later vast te stellen bestemmingsplan. Dat plan zal straks het hele buitengebied van Emmen omvatten, waarmee in één keer 77 oude bestemmingsplannen worden vervangen.

Er wordt ingezet op een vitaal platteland met aandacht voor zowel de sociale als de economische vitaliteit. Er is oog voor de ontwikkeling die de landbouw doormaakt. Er komen steeds minder bedrijven, maar de bedrijven die verder willen, moeten zich kunnen ontwikkelen en hebben daarvoor ruimte nodig, waarbij wel rekening dient te worden gehouden met de bestaande landschappelijke waarden.

Wat nieuwvestiging van grondgebonden agrarische bedrijven betreft: de fractie van de ChristenUnie vindt het creëren van nieuwe linten een goede optie. Het uitgangspunt dat de karakteristieke bebouwingen in stand worden gehouden, juicht zij toe.

Ook vindt zij dat er ruimte moet zijn voor vernieuwende activiteiten in de vrijkomende agrarische bebouwing, waarbij dan wel rekening moet worden gehouden met de ontwikkelingsmogelijkheden voor de reeds bestaande agrarische bedrijven.

De fractie zal graag zien dat de 'ruimte voor ruimte'-regeling ruimhartig wordt toegepast. Dit zal zeker ten goede komen aan de ruimtelijke kwaliteit van het gebied.

De nota gaat uit van flexibiliteit, van maatwerk, is ontwikkelingsgericht en wil zo een bijdrage leveren aan de deregulering. Daar is de fractie blij mee. Flexibiliteit draagt echter wel het risico in zich dat die ten koste kan gaan van de duidelijkheid. Dat is een aandachtspunt of, wat positiever gesteld, een uitdaging.

De ChristenUnie-fractie is positief over de voorliggende nota en ziet uit naar het conceptbestemmingsplan.

Met betrekking tot de amendementen en de motie wacht de fractie de reactie van het college af.

De heer Dijkgraaf merkt op dat de kernwaarden van de GroenLinks-fractie ferm overeind blijven staan. Die kernwaarden zijn onder andere de ecologische aspecten en de ontwikkelingen in een vitaal buitengebied. Innovatie, passend binnen de uitgangspunten, kan een voorwaarde zijn om het buitengebied verder te ontwikkelen, maar dan op kleinschalig en natuurvriendelijk niveau. De fractie betreurt het dat de wethouder in de commissie niet echt is ingegaan op ecologische aspecten. Ook moet worden geconstateerd dat in de nota bedroevend weinig over ecologie staat. Daarbij staat vrijwilligheid voorop, bijvoorbeeld inzake het beheer. Gesteld wordt: "Daarnaast wil het bestemmingsplan Buitengebied beheer op agrarische gronden op vrijwillige basis mogelijk maken. Het bestemmingsplan ondersteunt in ruimtelijke zin het omzetten van agrarische grond in bos, natuur en water om de ecologische hoofdstructuur verder te ontwikkelen." Wat de

GroenLinks-fractie betreft, is dit absoluut niet genoeg. Wonen, recreëren en werken in het buitengebied geeft ook verplichtingen. Die moeten worden vastgelegd in het bestemmingsplan. Lukt dat niet, dan wil de fractie de uitdaging aangaan en bepaalde plekken teruggeven aan moeder aarde. De vraag is waarom door het college is gekozen voor vrijwilligheid. Graag een reactie van de wethouder.

De fractie wil graag het goede behouden en nieuwe kansen benutten, maar de kansen moeten wel kunnen worden ingepast en duurzaam en natuurlijk zijn. Dus geen recreatie waarbij veel verkeer optreedt, maar wel innovatieve zaken die de natuur geen geweld aandoen.

De GroenLinks-fractie zal de verdere ontwikkeling van de uitgangspunten zoals altijd kritisch volgen en daar waar nodig proberen in haar richting veranderingen aan te brengen.

Teen aanzien van het amendement A1 (vaarverbinding Erica-Ter Apel) vraagt de fractie zich af welke relatie het gestelde heeft met het POP.

Amendement A2 (schaalvergroting grondgebonden landbouw) is niet echt spannend, maar ook geen probleem.

In de motie M5 (toerisme en recreatie) mist de fractie de randvoorwaarden. Hoe breed is dit, hoe ver kun je gaan bij het boven landschap en milieu stellen van de economie?

Ook voor motie M6 (verkeer) geldt dat een en ander wel moet passen in het landschap.

(Tijdens het betoog van de heer Dijkgraaf is de heer Ripassa ter vergadering gekomen).

De heer Schoo heeft weleens zware kritiek op nota's, beleidsuitgangspunten en dergelijke, maar moet van deze nota zeggen: hulde voor het college en in dit geval zeker ook voor de wethouder, die zoals mevrouw Houwing al zei, de raad op sleeptouw heeft genomen. Als je goed wordt geïnformeerd, kom je achter zaken waarvan je alleen maar kunt zeggen: dat is een goede zaak! Dat zal worden gekomen tot één bestemmingsplan in plaats van de huidige 77 juicht de DOP-fractie alleen maar toe. Er is al eens de afspraak gemaakt: minder regels en de zaak toch goed voor elkaar hebben. Zo ziet spreker deze nota van uitgangspunten.

In de commissie is gevraagd hoe het staat met de menskracht. Kan de organisatie een en ander bemannen en op tijd uitvoeren? Er moet nogal wat digitaal worden aangeleverd en kan dat allemaal op tijd?

In de commissie heeft spreker begrepen dat het asbest op daken van boerderijen in de veenkoloniën wordt verwijderd met subsidie van de provincie en zonnepanelen worden aangebracht,

althans: dat daarvoor een regeling voor komt. Hij zou zeggen: pak dit zo breed mogelijk op! De DOP-fractie blijft verder van mening dat, als er in Duitsland windmolens kunnen worden geplaatst, dit in Nederland ook moet kunnen. Zij zou daar niet te terughoudend in willen zijn. Wil men alternatieve energie, dan moet men er niet alleen over praten, maar moet men ook doorpakken.

De amendementen en de moties die door de PvdA-fractie zijn ingediend, vindt spreker heel goed. De aangevoerde argumenten kan hij onderschrijven. Als je iets wilt, moet je je wensen voorleggen vóór de start van het traject dat nu wordt ingegaan. Hij zou echter wel iets willen toevoegen aan het verzoek aan het college in motie M5. Er moet vooruit worden gedacht, zeker bij de huidige crisis, maar niet uit het oog moet worden verloren dat men aan bepaalde regels zal moeten voldoen. Er zijn heel wat ondernemers binnen de gemeentegrenzen en hij vindt dat zij aan allerlei eisen moeten voldoen. Met andere woorden: niet ongebreideld zeggen: ga uw gang maar! Gezegd moet worden: u kunt uw gang gaan, maar u moet daar en daar aan voldoen! Wellicht wil de PvdA-fractie de motie hierop aanpassen, maar de DOP-fractie kan de amendementen en de moties steunen.

Wethouder Sleeking is uiteraard bijzonder blij met de complimenten die vanuit verschillende hoeken zijn geuit voor de wijze waarop de nota tot stand is gekomen. Het college neemt de complimenten graag in ontvangst; spreker zal ze ook doorgeleiden naar de mensen die hieraan met zeer veel enthousiasme gewerkt hebben.

Het gaat om een bestemmingsplan dat een heel groot gedeelte van de gemeente betreft. In discussies heeft spreker weleens gezegd dat het hier waarschijnlijk gaat om de grootste en de mooiste kwaliteit in de gemeente. Er is nog heel veel ruimte die kan worden benut, doch je moet proberen daarmee uitermate zorgvuldig om te gaan. Hij wil nu ingaan op een aantal hoofdpunten in de reacties vanuit de raad.

De heer Pekelsma had het over de Ruimtelijke Waardekaart. Deze heeft inderdaad een prima beeld gegeven van de kwaliteit van de verschillende onderdelen van het buitengebied en van de waarden die bij de uitwerking van het bestemmingsplan zoveel mogelijk moeten worden bewaard. De Ruimtelijke Waardekaart zal worden benut als een onderlegger, een intern toetsingsdocument om er voor te zorgen dat telkens wanneer er voor de gehele of delen van de gemeente plannen aan de orde zijn < spreker heeft het dan niet alleen over het buitengebied, maar ook over de kernen > te bezien langs welke weg de waar-

den die daarin beschreven staan kunnen worden gewaarborgd, dit conform de mooie kreet: ontwikkeling door behoud, behoud door ontwikkeling!, die daarin centraal staat. Geprobeerd moet worden de kwaliteiten in alle gevallen te bewaren, zonder dat noodzakelijke ontwikkelingen worden gefrustreerd.

Het is goed in dit verband ook even te kijken naar de procedure, c.q. het tafeltjesoverleg. Dit vindt reeds plaats en heeft al bijzonder veel gesprekken opgeleverd. Meegedeeld kan worden dat bijna 500 agrarische ondernemers eind januari een brief is gestuurd met betrekking tot het tafeltjesoverleg en de ontwikkelingen betreffende het bestemmingsplan Buitengebied. Daarop hebben iets meer dan 300 ondernemers laten weten inderdaad een gesprek te willen hebben. Met die ondernemers zijn intussen 180 gesprekken gevoerd; de rest volgt in de komende periode. Het tafeltjesoverleg is dus in volle gang en te merken is dat het door de verschillende deelnemers wordt gewaardeerd dat zij daar hun vragen kwijt kunnen. En dit levert de gemeente een schat aan gegevens op om er voor te zorgen dat in het te maken bestemmingsplan de goede dingen worden geregeld. Het college is uiteraard graag bereid op het moment waarop alles is afgerond en er een totaalbeeld is een samenvattend verslag aan de raadscommissie te overleggen, want het is goed dat zij zicht krijgt op hetgeen vanuit de sector is aangedragen en op de hoogte blijft van de ontwikkelingen die zich in de komende periode gaan voordoen. In dat kader kan een samenvattend verslag z'n diensten bewijzen. Natuurlijk zullen de verschillende afwegingen pas zijn te zien in het ontwerpbestemmingsplan.

Over het geurbeleid is in de commissie al even gesproken en is enige schriftelijke informatie toegestuurd. Spreker heeft begrepen dat voor het geven van uitwerking aan het geurbeleid de gemeente nog wel wordt geconfronteerd met minimale wettelijke bodems. Het lijkt hem goed nog eens te kijken naar de voor- en nadelen van de eigen uitwerking en daarover in de loop van het jaar aan de raad te rapporteren, opdat de raad in elk geval op de hoogte zal zijn van mogelijkheden die zich op dit gebied voor zouden kunnen doen en daarover eventueel een aparte discussie kan worden gevoerd.

De fractie van GroenLinks heeft gesproken over weinig aandacht voor de ecologie. Dat verbaast spreker in hoge mate. Gelet op de aandacht die in de nota van uitgangspunten en de uitwerking daarvan wordt besteed aan de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet, de ecologische hoofdverbinding, de verbindingzones en bos, kan de heer Dijkgraaf niet hard maken dat het college weinig aandacht aan ecologie besteedt.

Spreker bestrijdt dat dit zo is. Dat er qua beheer toch voor vrijwilligheid is gekozen, heeft twee aspecten. Een agrarische ondernemer zal niet gauw geneigd zijn in te stemmen met een bestemming natuur in definitieve zin. Het is niettemin van belang de medewerking van de betrokken agrariër te krijgen voor een bepaalde periode andere feitelijke bestemmingen op diens grond, waaronder bos en natuurbeheer. Het tweede punt is dat op het moment waarop in het bestemmingsplan iets wordt geregeld zal, gelet op de nieuwe WRO-wetgeving, in een exploitatieplan ook moeten worden vastgelegd hoe dit financieel wordt geregeld. Is er sprake van vrijwilligheid en is de agrarische ondernemer zelf degene met initiatieven op dit gebied, dan ligt de economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan natuurlijk totaal anders.

Onder andere door de PvdA-fractie is gesproken over de verkeersproblematiek in het buitengebied. Het college onderkent wel dat die problematiek zich kan voordoen, maar als van het college wordt verwacht dat het in het bestemmingsplan opneemt dat de wegen van 3 m moeten worden verbreed tot 5 m om ruimte te geven aan de schaalvergroting in de landbouw, zal zijn collega van verkeer en vervoer waarschijnlijk zeggen: waar moet ik dat uit financieren? Als vakwethouder verantwoordelijk voor het opstellen van het bestemmingsplan heeft hij dan nóg een probleem. Immers, er moet de raad een exploitatieplan worden voorgelegd en daaruit zou dan moeten blijken dat datgene wat de raad vertaald wil hebben in het bestemmingsplan Buitengebied inderdaad kan worden gefinancierd. Er is dus een probleem met de motie die is ingediend (M6). Het is geen enkel bezwaar om als college nog eens naar de intentie van de motie te kijken en na te gaan of er in het kader van het gemeentelijk verkeers- en vervoersplan iets mee kan worden gedaan, maar als wordt gevraagd dit in het kader van het bestemmingsplan Buitengebied te doen, is er een probleem.

Voor biovergisting is in de afgelopen periode een aantal installaties toegestaan. Daaraan wordt nu gewerkt. Voor installaties die een wat grotere omvang hebben, in welk verband het initiatief in Nieuw-Weerdinge is genoemd, zou het kunnen zijn dat wordt gekozen voor vestiging op industrieterreinen. Over wat is gedaan richting Nieuw-Weerdinge heeft het college gezegd dat het in principe bereid is aan de uitwerking van zo'n initiatief diens medewerking te geven, maar dat in de verdere uitwerking nog heel nadrukkelijk zal moeten worden bezien of dit met name op het gebied van verkeer en geurhinder voldoende uitvoerbaar is. Wordt gezegd dat grotere installaties eigenlijk naar industrieterrein moeten

< het is een gedachte die ook bij de provincie leeft >, dan doet zich natuurlijk wel de vraag voor of er een ondernemer is die in staat en bereid is op een industrieterrein een lap grond te kopen en daar een dergelijk bedrijf te vestigen. De charme van biovergisting is dat een agrariër op diens eigen grond en met diens eigen middelen kan proberen een dergelijk initiatief te realiseren. Er is dus sprake van een dilemma. Zoals gezegd, is een aantal kleinere installaties toegestaan. Voor zover het gaat om de grotere installaties wordt er gewerkt aan een beleidsnotitie die moet aangeven hoe op dit punt verder kan worden gegaan. Nagegaan zal worden of er tussen de eerder genoemde 500 bedrijven bedrijven zitten die in de kernen gevestigd zijn, maar grond hebben in het buitengebied, want deze moeten niet worden vergeten.

Met een efficiënte benutting van bouwblokken wordt alvast vooruitgelopen op uitgangspunten die in het bestemmingsplan zullen worden vertaald. Spreker zegt toe dat de mogelijkheden hiertoe zullen worden onderzocht. Het zou inderdaad kunnen zijn dat hiermee in het kader van de versnellingsagenda goede dingen kunnen worden gedaan, maar er zal ook even moeten worden bekeken of dit zich verhoudt tot een zodanige rechtszekerheid in de uitvoering van de plannen dat het ook houdbaar is op het moment waarop zich bezwaren gaan voordoen.

De vraag is gesteld of de gemeente voldoende menskracht heeft om alles te realiseren. Het antwoord is ja. De raad heeft al een aantal enthousiaste mensen ontmoet, welnu: zij zijn al volop bezig.

Verder kan spreker medelen dat het kabinet onlangs heeft besloten de digitaliseringsplicht uit te stellen van 1 juli 2009 tot 1 januari 2010, maar wellicht moet hij daarna weer een andere mededeling doen. Nu is het in elk geval 1 januari 2010.

Er is tevens een opmerking gemaakt over activiteiten in vrijkomende agrarische bebouwing en het loslaten van de limitatieve lijst daarvoor. Wat het college wil proberen < in een nadere uitwerking zal natuurlijk moeten blijken of het allemaal hard is te maken >, is een zo groot mogelijke flexibiliteit betrachten ten aanzien van mogelijkheden die vrijkomende agrarische bebouwing biedt voor bedrijvigheid in het buitengebied. Dan moet je de limitatieve lijst loslaten en niet op voorhand zeggen: dit willen we niet en dat misschien wel!, maar moet worden getracht zo flexibel mogelijk op alle initiatieven die er eventueel komen in te spelen. Aan de andere kant kan flexibiliteit een probleem scheppen omdat er minder duidelijkheid en zekerheid door ontstaat. Bovendien zul je elk nieuw initiatief dat wordt

toegestaan waarschijnlijk met een postzegelplan- netje moeten regelen. In elk geval heb je daar dan een procedure voor nodig. In het komende jaar zal moeten worden gezien hoe hieraan goed handen en voeten kan worden gegeven.

Ten aanzien van de motie M6 heeft spreker al aangegeven hoe hiernaar zal worden gekeken. Met de beide amendementen die zijn ingediend (A1 en A2) heeft het college geen moeite. Het beschouwt deze als een aanvulling op de nota van uitgangspunten.

De reactie op de motie over recreatie en toerisme (M5) wil spreker graag overlaten aan de desbetreffende wethouder.

Wethouder Kuper memoreert dat door de CDA-fractie vragen zijn gesteld over fietspaden en autoverbindingen tussen Nederland en Duitsland. Hem dunkt dat die vragen hier op zich niet thuishoren, maar hij wil er toch even op reageren.

In het kader van het fietspadenplan zijn gemeenten bezig met een lijst, in te dienen bij de provincie, om mogelijkerwijs samen fietsverbindingen te financieren. De eerste aanvragen beliepen een bedrag van € 30 miljoen. Daarop heeft de provincie gezegd: deel dit door tien en kom met een reëel verzoek! Uiteindelijk werd het € 3 tot € 5 miljoen. Het beleid van de provincie op het gebied van fietspaden is met name gericht op de gebieden waar ze gebiedsontwikkeling raken. In dat geval is zij vaak een warm voorstandster. Bij gebiedsontwikkeling kan worden gedacht aan De Ronde en wellicht ook aan de vaarverbinding. In het fietspadenplan zit eveneens een aantal oost/westverbindingen, ook de grens over. Deze zijn ingebracht in het programma ter zake. De gemeente zal binnenkort te horen krijgen of er middelen vrijkomen voor fietspaden tussen Nederland en Duitsland. Die zullen trouwens altijd cofinanciering vergen, maar gehoord het warme pleidooi dat vanavond is gehouden voor recreatie en toerisme veronderstelt spreker dat hij straks bij de Kadernota gerust wat extra geld kan aanvragen.

Hij wil met betrekking tot motie M5 de vraag stellen: wordt hiermee bedoeld dat in het bestemmingsplan Buitengebied recreatie en toerisme een derde pijler moeten worden, of wordt gevraagd expliciet veel aandacht te hebben voor de sector? Als het laatste wordt bedoeld, heeft hij daarmee geen moeite. Voor de beantwoording van de vraag of genoemde sector als uitgangspunt in het ontwerpbestemmingsplan moet worden opgenomen, heeft hij de kennis nodig van zijn collega van ruimtelijke ordening. Er zijn tot nu toe immers maar twee pijlers genoemd: landschap en landbouw. Spreker zelf is geen jurist en

is ook niet zo goed in procedures, maar als hij op zijn gevoel af gaat, denkt hij dat het bij de twee pijlers moet worden gehouden. Toerisme en recreatie zullen in de verdere plannen zeker de nodige aandacht krijgen, maar hij zou deze niet willen verankeren in het bestemmingsplan Buitengebied.

Wethouder Sleeking zal proberen niet als jurist te antwoorden!

In de commissie is gesproken over De Peel als voorbeeld. Door de provincie Noord-Brabant is jarenlang een beleid gevoerd om landschap, landbouw, recreatie en toerisme als gelijkwaardige functies in het buitengebied vorm te geven, doch daar komt men nu hollend van terug, omdat deze functies elkaar bijten als ze te dicht op elkaar zitten: recreatieve ontwikkelingen die niet kunnen of landbouw die op slot wordt gezet doordat er dichtbij een recreatieve ontwikkeling is ontstaan. In de nota heeft het college aangegeven dat landschap en landbouw als dragende pijlers voor het buitengebied te worden gezien, maar dat het natuurlijk een goede zaak is in alle beleidsnota's die op dit gebied gemaakt zijn of gemaakt gaan worden maximale aandacht te geven aan recreatie en toerisme als een nieuwe economische pijler voor het buitengebied en de gehele gemeente, echter wel in het kader van de wetgeving zoals die op dit moment is. Een ontwikkeling met ook per initiatief worden bekeken. Eveneens speelt mee dat, zoals spreker al in het verkeersverhaal heeft genoemd, ook voor de financiering zal moeten worden gezorgd als in het bestemmingsplan Buitengebied op een bepaald perceel de bestemming recreatie en toerisme wordt gelegd.

De heer Goudriaan laat weten dat de bedoeling van de motie M5 niet is een derde pijler op te nemen. In de commissie is wel gevraagd of recreatie en toerisme niet een derde pijler zouden moeten zijn, maar daarop is toen gezegd: niet bij amendement; er zal een motie over worden ingediend om aan te geven dat deze sector heel belangrijk wordt gevonden. De wethouder stelt: per initiatief bekijken!, en daarmee kan de PvdA-fractie het volledig eens zijn. Maximale aandacht betekent in haar visie stimuleren waar het kan, maar wel met inachtneming van de andere twee pijlers. Met andere woorden: geen Brabantse toestanden!

Ten aanzien van de andere motie (M6) heeft de wethouder uitgelegd dat een en ander wellicht op een andere manier moet worden opgepakt. Daarmee kan de fractie het wel eens zijn. Als in het verkeers- en vervoersplan, dat aan vernieuwing toe is, zaken worden geregeld, kan bij het

bestemmingsplan altijd nog worden bekeken wat de ontwikkelingen zijn. De wethouder zal het ermee eens zijn dat de ontwikkelingen op het gebied van de landbouw grootschalig zijn. Er zal dan ook moeten worden nagedacht over de vraag wat je te dien aanzien wilt. Je kunt toestemming verlenen voor allerlei grootschalige bedrijven, maar als je niet nadenkt over aan- en afvoerroutes, roep je zelf een probleem op.

Spreker begrijpt dat het college de beide amendementen overneemt, dus niets houdt andere fracties tegen hiermee eveneens in te stemmen. Van wat de heer Dijkgraaf over het verkeer heeft gezegd, zou je kunnen zeggen dat dit achterhaald is, maar natuurlijk zal verkeer moeten passen in het landschap.

De heer Dijkgraaf heeft ook gesproken over economie boven milieu, maar nee: beide moeten in samenhang en overeenstemming. Het één moet niet boven het ander worden gesteld.

Aan de heer Schoo nog een opmerking over recreatie en toerisme. Als je dingen naar voren wilt halen, moet je dat doen als het kan. Stimuleren houdt niet in dat wordt opgeroepen tot aanrommelen of burgerlijke ongehoorzaamheid. Uiteraard zal men zich aan de regels moeten houden; dat is een heel normale zaak.

De heer Pekelsma dankt het college voor de beantwoording. De CDA-fractie is blij dat in de toekomst nog zal worden gesproken over de Geurwet en biovergistingsinstallaties.

Van de amendementen A1 en A2 hoeft de fractie op dit moment niets meer te vinden, aangezien deze door het college zijn overgenomen.

In zijn betoog in eerste termijn heeft spreker gevraagd wanneer de notitie Vitaal Platteland aan de orde zal zijn. Die hoort hier eigenlijk bij, en het zou goed zijn die vóór de vaststelling van het ontwerpbestemmingsplan te kunnen bespreken en daarmee rekening te houden.

Als hij het goed heeft begrepen, is motie M5 inmiddels ingetrokken.

De heer Goudriaan bevestigt dit.

De heer Pekelsma zegt dat de CDA-fractie zich wel kan vinden in de uitleg dat recreatie en toerisme geen expliciete pijler vormen, gelijkwaardig aan landschap en landbouw.

Mevrouw Houwing-Haisma wil beginnen met motie M5. De VVD-fractie heeft de tekst bekeken, gehoord wat er van de kant van het college over is gezegd en gezien wat het college over recreatie en toerisme schrijft. Het verzoek in de motie begint met: "om bij het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan (-)." De fractie denkt

dat dit niet kan en dat dit gedeelte uit het verzoek moet worden gehaald. Immers, als je bij het opstellen van het ontwerpbestemmingsplan toerisme en recreatie specifiek toevoegt, krijg je misschien wel weer te maken met de bepalingen in dezelfde nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening. Dit staat dan ook een beetje haaks op hetgeen zojuist is gezegd. Zoals de motie nu voorligt, zal deze niet door de VVD-fractie worden gesteund, maar wellicht zal de tekst nog enigszins worden aangepast. Het is trouwens niet duidelijk of het college deze motie wel of niet heeft overgenomen.

Voor de rest is de fractie tevreden met de beantwoording. De beide overgenomen amendementen voegen in haar beleving niet zo vreselijk veel toe, aangezien hetgeen daarin staat voor een deel reeds beleid is. Bij uitplaatsing van bedrijven naar het buitengebied zul je altijd een procedure moeten voeren, maar op zich is het niet verkeerd dit bij amendement nog even vast te leggen.

De heer Halm zegt dat de BGE-fractie zich ook afvraagt of het college motie M5 heeft overgenomen, maar de motie wel kan steunen.

De heer Moinat laat weten dat de SP-fractie blij is dat de amendementen zijn overgenomen. Uit het antwoord heeft spreker begrepen dat na de reactie van de heer Goudriaan op de genoemde voorwaarden motie M5 eveneens wordt overgenomen.

De heer Engberts heeft in eerste termijn gezegd wat hij wilde zeggen.

Wat de amendementen betreft: zijns inziens is in de commissie al voldoende duidelijk geworden hoe een en ander in elkaar steekt, doch de ChristenUnie-fractie is er niet tegen.

Hoe het zit met motie M5 zal, naar spreker heeft begrepen, nog door de wethouder worden verduidelijkt. Dat wordt op dit moment afgewacht. Motie M6 steunt de fractie niet.

De voorzitter constateert dat motie M6 is ingetrokken.

De heer Dijkgraaf merkt op dat de wethouder heeft aangegeven dat de ecologie verweven zit in de nota van uitgangspunten. Inderdaad worden allerlei zaken genoemd en dat is verheugend, want ze zijn essentieel. Als je echter kijkt naar wat er onder het kopje 'ecologie' staat en dit afzet tegen de rest van de nota, vindt de GroenLinks-fractie dat nogal mager. Haars inziens is ecologie veel hoger in rangorde dan slechts te worden verweven in de nota.

Naar spreker heeft begrepen wordt amendement

A1 door het college overgenomen. Hij wil graag aangetekend zien tegen te zijn. Dat heeft te maken met de opstelling van de GroenLinks-fractie ten opzichte van de vaarverbinding.

Met amendement A2 heeft de fractie geen problemen.

Over de motie M5 heeft de heer Goudriaan opgemerkt dat toerisme en recreatie moeten worden verweven met milieuzaken. Dat wordt echter niet duidelijk in de motie. Spreker zal graag zien dat als deze motie in stemming komt, op papier komt te staan wat de bedoeling is. Als dat niet gebeurt, vindt hij de motie te vrijblijvend.

Op motie M6 hoeft niet meer te worden ingegaan, omdat deze is ingetrokken.

De heer Thole reageert op de opmerking van de heer Dijkgraaf over motie M5. Inderdaad moet economie niet dominant zijn ten opzichte van milieu, maar ook niet ondergeschikt. Er moet een balans zijn. Het is prettig als je een baan hebt, want dan kun je iets beter leven. Daar staat tegenover dat je meer tijd aan natuur kunt besteden als je geen baan hebt!

De voorzitter zegt: tenzij je boswachter bent!

De heer Dijkgraaf merkt op dat het niet voor niets is dat er een crisis als de huidige is. Dat komt vooral omdat de economie altijd boven het milieu wordt gesteld. Daardoor zit men nu in de problemen.

De heer Goudriaan zegt dat de GroenLinks-woordvoerder in de commissie als eerste heeft geroepen dat dit voorstel een B-stuk moest blijven. De fractie zou met enige amendementen komen, welke was nog niet bekend, maar hij ziet daar niets van terug. Komt de heer Dijkgraaf hier nog mee?

De heer Dijkgraaf wijst erop dat als dat zo zou zijn, ze nu op tafel hadden gelegen. Er is nu een aantal opmerkingen gemaakt en er zal over sommige zaken nog worden gesproken, maar dat wil niet zeggen dat de fractie daar echt amendementen voor op papier had moeten zetten. Dit is dan ook niet gebeurd.

De heer Schoo staat er om bekend dat hij weleens positief nee zegt. Hij ziet in het commissie verslag staan dat de GroenLinks-fractie overweegt met amendementen te komen. Nu moet hij constateren dat de heer Dijkgraaf het volledig met de nota eens is, anders had deze wel amendementen ingediend. De heer Dijkgraaf heeft in de commissie heel wat punten opgenoemd, maar blijkbaar is daarop toch naar tevreden

denheid geantwoord. Het voorstel is op diens verzoek een B-stuk geworden, dus spreker was vol verwachting, maar er is niets gekomen.

De heer Dijkgraaf zegt dat als de heer Schoo goed had geluisterd naar de eerste termijn, deze had gehoord dat de GroenLinks-fractie de verdere uitwerking van de uitgangspunten zoals altijd positiefkritisch zal volgen en waar nodig zal proberen veranderingen aan te brengen in haar richting. Volgens hem geeft dat duidelijk weer hoe de fractie in deze materie staat. Hij snapt de opmerking van de heer Schoo dan ook niet helemaal.

De heer Schoo merkt op dat de heer Dijkgraaf in de commissie pontificaal heeft aangekondigd eventueel met amendementen te komen. Spreker concludeert dat de heer Dijkgraaf nu niet komt met wijzigingsvoorstellen. Hij prijst de PvdA-fractie in dezen. Zij heeft gezegd wel wat aanmerkingen te hebben en heeft nu amendementen ingediend. Dat doet de GroenLinks-fractie niet, zodat hij moet constateren dat zij het volledig met het college eens is. Méér kan hij er niet van maken.

Hij dankt de wethouder voor de duidelijke beantwoording.

Wethouder Sleeking stelt vast dat motie M6 is ingetrokken.

Over de motie M5 het volgende. Nadrukkelijk is gezegd dat de motie niet bedoelt te zeggen dat recreatie en toerisme de derde pijler in het bestemmingsplan Buitengebied moeten worden en dat stimulering alleen kan betekenen dat in de begeleidende teksten iets over het belang van recreatie en toerisme wordt gezegd, dus niet in voorschriften wordt vertaald, laat staan in concrete bestemmingen. Onder die condities kan het college deze motie overnemen.

De heer Goudriaan lijken dit redelijke condities. De PvdA-fractie gaat daar dus mee akkoord.

Mevrouw Houwing-Haisma vraagt wat dan nog de waarde is van deze motie. Het gestelde wordt immers al vertaald in de nota. De motie lijkt haar zo uitgekleeft dat deze niet in stand hoeft te worden gehouden.

De heer Goudriaan zegt dat mevrouw Houwing dat mag vinden. De PvdA-fractie vindt evenwel dat maximale aandacht moet worden besteed aan de economische functie van recreatie en toerisme. Dat dit wordt aangegeven, onder andere in het bestemmingsplan, is iets waar de fractie achter staat. Met alles wat er in deze economische

recessie aan kan worden gedaan om die economische poot naar voren te brengen en te stimuleren, is de fractie blij.

Wethouder Sleeking kan zeggen dat het belang van recreatie en toerisme in de nota Vitaal Platteland en in het nieuwe TROP maximale aandacht zullen krijgen, los van wat in de tekst van het nieuwe bestemmingsplan komt te staan. De notitie Vitaal Platteland wordt, als hij het goed heeft, voor het derde kwartaal van 2009 voorzien.

De heer Dijkgraaf en hij zullen het er volledig over eens zijn dat de hoeveelheid tekst niet altijd het belang en de waarde van een bepaald punt aangeeft. Het is wel van belang zoveel mogelijk te sturen aan de voorkant.

De voorzitter merkt op dat de heer Dijkgraaf er meermaals op heeft gewezen dat de omvang van een fractie niet altijd hetzelfde is als de kwaliteit van een fractie.

De heer Dijkgraaf zal daar vast nog eens op terugkomen!

De voorzitter begrijpt dat hij vrienden maakt!

Hij stelt vervolgens de besluitvorming aan de orde.

Amendement A1

Zonder hoofdelijke stemming wordt dit amendement met 35 stemmen ten 1 aangenomen (het lid van de GroenLinks-fractie stemt tegen).

Amendement A2

Zonder hoofdelijke stemming wordt dit amendement met algemene stemmen aangenomen.

Voorstel van burgemeester en wethouders

Zonder hoofdelijke stemming wordt het onder B1 vermelde voorstel zoals geamendeerd met algemene stemmen aangenomen.

Motie M5

Mevrouw Houwing-Haisma gaat ervan uit dat bij het ontwikkelen van beleid in de notitie Vitaal Platteland en het TROP maximale aandacht wordt gegeven aan recreatie en toerisme. Daarom vindt de VVD-fractie deze motie volstrekt overbodig. Zij zal derhalve tegenstemmen.

De heer Dijkgraaf zegt dat dit ook geldt voor de

fractie van GroenLinks.

Zonder hoofdelijke stemming wordt deze motie met 32 tegen 4 stemmen aangenomen (de leden van de fracties van VVD en GroenLinks stemmen tegen).

De voorzitter vraagt aandacht voor een punt van orde. Hij stelt voor dat voor het volgende agendapunt tot ongeveer 21.30 uur wordt benut voor de eerste termijn van de raad en dat daarna wordt gepauzeerd.

De raad stemt hiermee in.

B2. Beleidskader jeugdbeleid 2008-2020 (bijlagen RIS.3425 en RIS.3426)

Bijlagen:

- **brief college over actieplan jeugd (09.016910 + bijlage RIS.3439)**
- **brief college over uitvoeringsprogramma 2009 (09.021966 + bijlage RIS.3485)**

[Stuknr. RA08.0141]

De heer Sulmann merkt op dat de PvdA-fractie bij de begrotingsbehandeling in november 2008 samen met de CDA-fractie het actieplan jeugd heeft ingediend. Dat was natuurlijk niet zomaar. Er is de PvdA-fractie veel aan gelegen dat voor de jeugd, die toch zeker 25% van de bevolking uitmaakt, waar mogelijk de ontwikkelingskansen worden vergroot. Gelukkig gaat het de meeste jongeren goed, maar ook in Emmen zijn er jongeren die er niet in slagen zonder hulp hun leven op het juiste spoor te houden.

Voorligt nu de kadernotitie jeugdbeleid. Deze notitie zou oorspronkelijk in januari besproken worden, maar is wegens omstandigheden doorgeschoven naar nu.

In eerste aanleg was de fractie niet echt enthousiast over het beleidskader. Het was in haar ogen te weinig concreet en zij zag geen verbinding met het actieplan jeugd. In de aanvullende informatie die de raad ontving herkent de fractie duidelijk wél de punten uit het actieplan. Met wat nu voorligt, is zij uitermate tevreden, want dit geeft een compleet beeld.

In het actieplan jeugd is reeds gememoreerd dat jongeren in dorpen en wijken moeten kunnen beschikken over een eigen plek, al dan niet als onderdeel van een grotere accommodatie. Niet alle dorpen en wijken beschikken over een voorziening voor jongeren en in sommige dorpen en wijken zijn voorzieningen toe aan vervanging of verbetering. Als de gemeente hieraan invulling wil geven, is betrokkenheid van jongeren essen-

tieel. De BGE-fractie zal hierover straks een motie indienen die mede wordt ondersteund door de PvdA-fractie.

Sociale uitsluiting van kinderen vanwege financiële problemen van ouders of verzorgers moet worden voorkomen. Dit kan door het beschikbaar stellen van middelen. In de commissie is reeds aangegeven dat dit goed onder de aandacht moet worden gebracht. Gedacht kan worden aan het ontwikkelen van folders, aan te bieden aan scholen, die ze op hun beurt kunnen verstrekken aan leerkrachten, scholieren of hun ouders.

Het jeugdbeleid is een van de vier kernthema's in het Bestuursakkoord. Waar wordt gesteld dat jongeren in deze gemeente centraal staan en dat er voor hen een veilig en stimulerend ontwikkelingsklimaat moet zijn, is het van belang te dienen stappen te zetten.

Om er voor te zorgen dat de raad diens controlerende taak kan uitoefenen, is het van belang een voortgangsrapportage te verstrekken. In de commissie is dit al aan de orde geweest. Heeft de PvdA-fractie het goed begrepen dat er in september een tussenrapportage ter evaluatie zal worden aangeboden aan de raad?

Het actieplan jeugd en het uitvoeringsprogramma 2009 'Samenspel voor jeugd in Emmen' geven de PvdA-fractie het vertrouwen dat er voor de komende jaren de nodige kaders zijn neergelegd. Daarmee kan de fractie instemmen.

De heer Gerth memoreert dat een bekend gezegde is: Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst! De wethouder heeft dit in de *Zuidenvelder* eveneens aangehaald. Spreker wil het nog anders zeggen: de jeugd is de toekomst! Een kind van 12 jaar is over 25 jaar een huisvader of -moeder waar de maatschappij op draait. Over 50 jaar is hetzelfde kind een jonge oudere die bezig is met diens laatste werkzame jaren. Het is van belang dat de jeugd genoeg wordt meegegeven om in de toekomst een goede maatschappij te vormen. De CDA-fractie vindt burgerschapsvorming van groot belang.

Het verheugt de fractie dat het beleidskader jeugdbeleid en het uitvoeringsprogramma aan het actieplan jeugd, in november 2008 door de fracties van PvdA en CDA ingediend, zijn toegevoegd. Hierdoor wordt het allemaal wat concreter.

In de commissie zijn het beleidsplan, het uitvoeringsprogramma en het actieplan jeugd uitvoerig besproken. De één deed dit wat meer beschouwend, de ander ging wat meer in op de details. Mevrouw Van Wieren van het CDA gaf aan dat

de jeugd moet leren te verlangen naar het leven. Ouders, leerkrachten en begeleiders spelen daarbij een grote rol. De jeugd moet het leven en de maatschappij leren kennen en de grenzen kunnen opzoeken. Ouders en maatschappij moeten daarvoor ruimte geven, daarbij helpen en eventueel corrigerend optreden.

Gelukkig kan worden geconstateerd dat ruim 85% van de jongeren met meer of minder moeite hun weg goed weten te vinden in de grote maatschappij. Cijfers leren dat dit helaas niet van alle jongeren kan worden gezegd. Een op de zes komt op een of andere manier in aanraking met de jeugdzorg. In de commissie deed de heer Beltman van de FNV verslag van een onderzoek om beter inzicht te krijgen in de voorkomende problematiek. Zonder alle punten te noemen, wil spreker aangeven dat de CDA-fractie zich zorgen maakt over het hoge cijfers kindermishandeling. Zij hoopt dat het Centrum voor Jeugd en Gezin in dezen een positieve invloed heeft, opdat het aantal wordt teruggedrongen.

Tevens wil de fractie wijzen op de lange wachtlijsten bij de hulpverlenende instanties. Het is juist van groot belang dat snel wordt geholpen om grote schade te voorkomen. Een goede regiefunctie van de gemeente is hierbij heel belangrijk.

Bij het werkbezoek aan de afdeling schuldhulp van de gemeente is de CDA-fractie erg geschrokken van de vele jongeren die zich daar melden als slachtoffers van de verleiding, bijvoorbeeld de abonnementen voor mobiel bellen en het gemak waarmee leningen kunnen worden afgesloten. Uiteraard is het de taak van de ouders om proactief, lerend en corrigerend op te treden, maar voor veel ouders is de maatschappij eveneens te moeilijk geworden, zodat de gevaren ook voor hen niet altijd goed zichtbaar zijn. De fractie denkt dat er een taak voor het onderwijs ligt om de jeugd vroegtijdig voor te lichten over de gevaren en verleidingen in de huidige maatschappij. Vroeger was daar het vak maatschappijleer voor; spreker neemt aan dat dit nu binnen een bepaald vak past.

Laat de overheid niet de fout maken alleen te bepalen wat goed is voor de jeugd! Laat de jeugd meepraten en meebeslissen! Het is al een tijdje geleden dat de CDA-fractie een motie inzake het jeugdparlement heeft ingediend. Hierin zouden jongeren over bepaalde zaken kunnen discussiëren en besluiten kunnen nemen. Aan de wethouder de vraag: wanneer mag de raad iets concreets verwachten? Spreker heeft begrepen dat een aantal partijen hierbij willen helpen en dat de

werkgroep lokale betrekkingen hierbij ook een rol wil spelen. Aan het ontbreken van hulp hoeft het dus niet te liggen.

Ter afsluiting wil hij een aantal punten meegeven aan de wethouder.

1. Aan de slag met uitvoeringsprogramma en actieplan.
2. Laat de jeugd meepraten en meebeslissen over de invulling ervan, zowel in als buiten een jeugdparlement.
3. Houd de raad op de hoogte van de vorderingen ten aanzien van uitvoeringsprogramma en actieplan.

Bij de motie die door de BGE-fractie zal worden ingediend, heeft ook de CDA-fractie zich aangesloten.

De fractie kan instemmen met het beleidskader jeugdbeleid.

De heer Eerenstein zal niet alles herhalen van wat in de commissie reeds over beleidskader jeugd is gezegd, maar wil wel het volgende nog zeggen.

De VVD-fractie vindt dat het aandeel van het landelijke en provinciale beleid erg dominant aanwezig is in deze notitie. Dat had wat haar betreft best een stuk minder mogen zijn.

In de commissie is verbazing uitgesproken over het feit dat dit beleidskader pas nu wordt behandeld, terwijl 2009 is bestempeld als het jaar van de jeugd. Er wordt trouwens ook gesproken over het beleidskader 2008-2020, en zoals gezegd, is het inmiddels 2009. Maar goed, 'elk nadeel heb z'n voordeel', zei een bekende voetballer al eens. Doordat deze kadernotitie zo laat wordt behandeld, is ook duidelijk geworden hoe de theorie vertaald wordt in de praktijk, want nu is aan het uitvoeringsprogramma het actieplan toegevoegd. Hierdoor kun je beter over het hele verhaal discussiëren.

In de commissie zijn namens de VVD-fractie ook enige opmerkingen gemaakt over de duur van de kadernotitie. De aanleiding tot het maken van de notitie was de sterk veranderende maatschappij. Welnu, dan lijkt haar de periode 2008-2020 wel heel lang. Hierover graag de mening van het college.

De visie dat Emmen hoogwaardige en voldoende ontwikkelingskansen wil bieden, onderschrijft de fractie volledig en van harte. Benader de jongeren open en positief en stimuleer dat zij hun verantwoordelijkheid nemen. Zorg voor een goede opleiding is daarbij van groot belang en een voorwaarde om op een goede wijze te kunnen participeren in een moderne, steeds veranderende

maatschappij. Daarvoor moeten in de beleving van de fractie mogelijkheden worden gecreëerd; dit moet op een groot aantal aandachts- en beleidsgebieden.

De VVD-fractie heeft nog twijfels over het waarmaken van de regiefunctie op onderdelen van het beleid. Kan de gemeente die waarmaken met de menskracht die daarop wordt ingezet? Het inzetten van allerlei werkgroepen biedt niet altijd de garantie dat alles efficiënter gaat verlopen. Als je regie wilt voeren, moet je ook zorgen voor de juiste omstandigheden voor het juiste aantal mensen, ofwel: zorg dat je minder kwetsbaar bent en dat je het niet op een of twee personen aan laat komen, zoals in het verleden nogal eens de praktijk was. Hopelijk kan de wethouder de twijfels bij de fractie kan wegnemen.

De fractie heeft zich in de commissie voorts kritisch uitgelaten over de jeugdtraad. Zij zag en ziet de toegevoegde waarde van die raad niet en gelooft niet dat deze dé jeugd in de gemeente vertegenwoordigt. Zij is absoluut niet onder de indruk van de daadkracht die de jeugdtraad in de afgelopen periode heeft uitgestraald. In tegenstelling tot de CDA-fractie heeft het jeugdparlement voor de VVD-fractie ook geen prioriteit, omdat er op diverse scholen al heel leuke initiatieven worden ontplooid. Die hoeven vanuit de gemeente niet te worden overgedaan. Er zijn voor de gemeente genoeg andere aandachtsgebieden. Vervolgens wil spreker nog ingaan op de programmalijn 'gezondheid en steun bij opgroeien en opvoeden'. De VVD-fractie vindt het jammer dat het college de landelijke cijfers een op een heeft vertaald naar de Emmense. Daardoor ontstaat wellicht een verkeerd beeld over jeugd in deze regio. Als in een landelijk stuk wordt gesteld dat een groot deel van de Nederlandse jeugd te kampen heeft met psychosociale problemen, kan dit niet zomaar terug worden vertaald naar de Zuidoost-Drentse situatie. Het gaat tenslotte wel om 11 tot 28%. Verder wordt ook de conclusie getrokken dat 25% van de VMBO-leerlingen problematisch is. Spreker waagt dit te betwijfelen. Als hij ziet dat in Klazienaveen een van de beste VMBO-scholen van Nederland staat, is hij niet gelukkig met deze passages in de kadernotitie. Wellicht ware het beter geweest als meer op Emmen toegespitste teksten waren opgenomen.

Het voornemen vroegtijdig schoolverlaten extra aan te pakken, kan de VVD-fractie volledig ondersteunen. Zij is blij met de initiatieven die op dit gebied worden ontplooid.

Een beleidsterrein dat volgens de fractie extra aandacht moet krijgen, is de sport. Het invoeren van de sportpas is op zich een goede zaak. Hopelijk zal dit ertoe leiden dat de jeugd extra wordt gestimuleerd tot het deelnemen aan allerlei sportactiviteiten. Zaak is wel te bekijken in hoeverre het kader van de sportverenigingen is toegerust om de extra toeloop te managen. Vaststellende dat vrijwilligerswerk steeds op een kleine groep aankomt, moet deze ontwikkeling goed in de gaten worden gehouden.

De VVD-fractie vindt in deze kadernotitie genoeg uitdagingen om het beleid vorm te geven. Zij is nog wel benieuwd naar de antwoorden van de wethouder, maar kan zich in grote lijnen vinden in het voorstel.

De heer Schoo stelt vast dat de heer Eerenstein de vertaling van landelijke cijfers naar de Emmense situatie in twijfel trekt. Heeft deze een indicatie dat de gepresenteerde cijfers wat te hoog liggen? Dat de VMBO-school in Klazienaveen een goede is, is spreker bekend, maar heeft de heer Eerenstein cijfers die sterk afwijken van de landelijke?

De heer Eerenstein heeft geen cijfers. Had hij cijfers gehad, dan had hij deze aan de raad gemeld. Hij had verwacht en gehoopt dat cijfers die worden gepresenteerd in de kadernotitie ook echt zouden zijn toegesneden op de Emmense situatie. Nu zijn een op een landelijke cijfers vertaald, neerkomend op: als het landelijk zo veel procent is, is het in deze regio ook zo veel procent. Volgens hem kan dit niet zomaar worden gesteld, zeker niet in een kadernotitie. Misschien echter komt de zorgvuldigheid nog in een verdere uitbouw van het beleid, toegespitst op de Emmense situatie.

De heer Van der Weide stelt vast dat het voorgestelde beleidskader jeugdbeleid is gericht op de toekomst van jongeren, maar ook op de toekomst van mensen die ouder zijn. Immers, de jeugd van nu vormt de toekomst van morgen. Kijkend naar het verleden, is de BGE-fractie van mening dat jeugd een onderbelicht thema is geweest en dat nu een inhaalslag moet worden gemaakt. Het vorige jeugdbeleid is vastgesteld voor de periode 2002-2006. Na drie jaar kan de raad eindelijk een nieuw jeugdbeleid gaan vaststellen. Waarom heeft dit zo lang moeten duren? In de ogen van de fractie is het een gemiste kans dat er in de afgelopen drie jaar geen nieuw beleid is ontwikkeld voor een dynamische doelgroep als

jeugd. De kreet 'stilstand is achteruitgang' lijkt haar hier van toepassing. Maar de BGE-fractie wil het ook een beetje van de zonnige kant bekijken: er kan nu gewerkt worden aan een inhaal-slag.

Dit beleidskader is een verbetering ten opzichte van het oude jeugdbeleid en het uitvoeringsprogramma draagt daaraan bij. Toch ontbreekt er naar de mening van de fractie nog een aantal zaken, zaken die onontbeerlijk zijn voor een goed jeugdbeleid.

In de commissievergadering heeft de fractie erop aangedrongen de jeugd bij het beleid te betrekken, teneinde draagvlak voor dit beleid te krijgen. Inspraak van jongeren in de lokale politiek of in het beleid dat voor hen van belang is, zal de positie van jongeren versterken. Jongeren moeten betrokken worden bij wat er in de gemeente gebeurt en moeten hierin ook gestimuleerd worden. Indien jongeren betrokken worden bij de ontwikkeling van beleid, zal dit de kwaliteit van beleid ten goede komen. Als beleid aansluit bij de belevingswereld van jongeren, zal het meer kans van slagen hebben. Kortom: een win/win-situatie voor gemeente en jongeren. Juist dit mist de fractie in dit beleidskader.

De BGE-fractie betreurt het dat het concept-jeugdbeleidsplan alleen is besproken met een kerngroep jeugd. In de ogen van de fractie is het een gemiste kans om een breed draagvlak te creëren voor dit beleid. Voorbeelden als een inloopavond, *speeddating* of een enquête zijn volgens haar prima middelen. Hiermee wordt de jeugd betrokken bij het opstellen van nieuw beleid en daarmee kan de gemeente haar voordeel doen. Het creëren van een win/win-situatie dus.

Om zo'n situatie voor de toekomst te krijgen, dient de BGE-fractie samen met de fracties van de PvdA en het CDA een motie in waarin wordt verzocht een gemeentebreed onderzoek in te stellen om de behoefte van jongeren aan voorzieningen in kaart te brengen.

De motie luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 7 april 2009,

gehoord hebbende de beraadslaging over agendapunt B2;

constaterende dat:

- ***de effectindicator voor jongerenvoorzieningen op 28% ligt;***

- ***de jongerenraad tijdens een commissievergadering zijn ontevredenheid heeft geuit over de jongerenvoorzieningen op dat moment;***
- ***voorzieningen en accommodaties voor jongeren een groot draagvlak onder jongeren moeten hebben om de tevredenheid over voorzieningen te verbeteren;***

overwegende dat:

- ***jongeren niet tevreden zijn over de voorzieningen in de gemeente Emmen;***
- ***er behoefte is aan voorzieningen voor jongeren die aansluiten op de behoefte van jongeren;***
- ***om de behoefte aan voorzieningen en accommodaties voor jongeren in kaart te kunnen brengen er een onderzoek nodig is;***

verzoekt het college:

- ***een gemeentebreed onderzoek uit te voeren onder jongeren om de behoefte aan voorzieningen voor jongeren in kaart te brengen;***
- ***de uitkomsten van het onderzoek bij voorkeur nog in 2009 aan de raad kenbaar te maken;***
- ***de uitkomsten van dit onderzoek mee te nemen in de opzet van het uitvoeringsprogramma voor 2010 dat aan de raad wordt voorgelegd,***

en gaat over tot de orde van de dag.

(Deze motie wordt voorzien van nr. M7)

In het beleidskader jeugdbeleid wordt gezegd dat de jeugd meer en betere voorzieningen wil. Om te zorgen dat er draagvlak ontstaat voor de voorzieningen is het belangrijk jeugd hierbij actief te betrekken. Alleen vindt de BGE-fractie dit niet terug in de doelstellingen van dit beleidskader. Daarom wil zij de volgende doelstellingen toevoegen aan het voorgestelde besluit.

Doelstelling 1: voorzieningen aan jongeren aanbieden die de leefbaarheid in wijken en dorpen verbetert.

Doelstelling 2: jongeren actief betrekken bij het realiseren van de doelstellingen van het jeugdbeleid.

Deze doelstellingen sluiten aan bij de motie.

In het voorgestelde besluit wordt gevraagd dit beleid voor maar liefst 12 jaar vast te stellen. De jeugd is een dynamische groep die snel verandert. Daarom vindt de fractie het niet wenselijk

een jeugd beleid tot aan 2020 vast te stellen. Naar haar mening is dit beleidskader een eerste stap naar meer investeren in jeugd. Deze stap moet geen 12 jaar gaan duren. De fractie dient daarom een amendement in om het jeugd beleid tot een 2012 vast te stellen en de zojuist genoemde doelstellingen op te nemen in het jeugd beleid.

Het amendement luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 7 april 2009,

gehoord hebbende de beraadslaging over agendapunt B2;

constaterende dat:

- *er ontevredenheid is onder jongeren met betrekking tot voorzieningen in de gemeente Emmen;*
- *er geen doelstellingen in het jeugd beleid zijn opgenomen om de voorzieningen te verbeteren in dorpen en wijk;*

overwegende dat:

- *de jeugd een dynamische groep is;*
- *het wenselijk is het jeugd beleid voor een periode van vier jaar vast te stellen om beter te kunnen inspelen op de veranderingen binnen de doelgroep;*
- *het belangrijk is dat jongeren hun eigen cultuur ontwikkelen en het mede hiervoor van belang is dat jongeren in dorpen en wijken kunnen beschikken over een eigen plek;*
- *draagvlak onder jongeren er voor zorg dat de tevredenheid over voorzieningen toeneemt;*

besluit:

- *het beleidskader jeugd beleid vast te stellen voor de periode 2008-2012;*
- *de volgende doelstellingen aan het beleidskader toe te voegen:*
  - *voorzieningen aan jongeren aan te bieden die de leefbaarheid in wijken en dorpen verbetert;*
  - *jongeren actief te betrekken bij het realiseren van de doelstellingen in het jeugd beleid.*

(Dit amendement wordt voorzien van nr. A3)

Gezondheid wordt een steeds belangrijker thema in de samenleving. De 'Sonja Bakker-hype' en het 'Ik kies bewust-logo' op voeding tonen aan

dat het gezondheidsaspect leeft in de samenleving. Tevens is steeds meer te zien dat er producten op de markt komen die gericht zijn op een gezonde levensstijl. Gezondheid is niet alleen voeding, maar ook bewegen. De BGE-fractie maakt zich er zich zorgen over dat in Emmen een laag percentage lid is van een sportvereniging. Navraag bij de afdeling sport leert haar dat het college daadwerkelijk met allerlei middelen probeert de jeugd in beweging te krijgen. De vruchten hiervan kunnen nu nog niet worden geplukt. Is het hiervoor nog te vroeg, of bereiken de middelen de jeugd niet? Graag uitleg hierover van het college.

Volgens het uitvoeringsprogramma wordt aan de methodiek 'Vel Cool Gezond' uitvoering gegeven om jongeren bewust te maken van goede voeding. De methodiek heeft naar de mening van de BGE-fractie de beperking dat deze alleen voor de oudere kinderen van de basisschool en de jongsten van het voortgezet onderwijs is. Jong geleerd, is oud gedaan, en daarom wil de fractie voorstellen de methodiek 'Lekker Vit' toe te passen. Het voordeel van het implementeren van dit lespakket is dat het zich richt op groep 1 t/m groep 8 van de basisschool. Het is belangrijk dat deze methode de mogelijkheid biedt vroegtijdig in te grijpen. De methodiek 'Vet Cool Gezond' moet in de ogen van de fractie voor het voortgezet onderwijs gaan dienen. Ook hierover dient de fractie een motie in.

De motie luidt als volgt:

De raad van de gemeente Emmen, in vergadering bijeen op 7 april 2009,

gehoord hebbende de beraadslaging over agendapunt B2;

constaterende dat:

- *overgewicht een steeds groter probleem wordt onder jongeren;*
- *de afgelopen jaren een foute inschatting is gemaakt van overgewicht;*
- *een laag percentage lid is van een sportvereniging;*
- *'Lekker Fit' de gemeenten de mogelijkheid geeft de aandacht voor gezonde voeding en meer bewegen in het basisonderwijs in te bedden;*
- *'Vet Cool Gezond' alleen aandacht heeft voor de oudste kinderen van de basisschool en de jongsten in het voortgezet onderwijs;*

- *'Lekker Fit' wordt gepromoot door het ministerie van Volksgezondheid;*
- *in het nationaal Actieplan Sport en Bewegingen 'Lekker Fit' wordt genoemd als een goede interventie;*

overwegende dat:

- *bewegen noodzakelijk is voor een goede gezondheid;*
- *wanneer kinderen op de basisschool al voldoende beweging krijgen en voorlichting hierover, de kans groter is dat ze op latere leeftijd geen overgewicht krijgen;*
- *'Lekker Fit' de mogelijkheid biedt vroegtijdig in te grijpen bij overgewicht;*

verzoekt het college:

- *de methodiek 'Lekker Fit' toe te passen op alle basisscholen in de gemeente Emmen;*
- *de methodiek 'Vet Cool Gezond' toe te passen in het voortgezet onderwijs in de huidige vorm;*
- *over bovengenoemde punten een voorstel te maken en dit voor te leggen aan de raad,*

en gaat over tot de orde van de dag.

(Deze motie wordt voorzien van nr. M8)

Voorgesteld besluit kan op waardering van de BGE-fractie rekenen, met inachtneming van de gemaakte kanttekeningen. Het is belangrijk dat dit beleid in een goed tempo wordt uitgevoerd, opdat de jeugdigen van nu er ook van kunnen profiteren en dat er met de inhaalslag wordt begonnen. Het beleidskader is een eerste stap tot het verbeteren van het jeugdbeleid in Emmen.

De heer Hoekstra merkt op dat het college over het actieplan jeugd stelt: "Emmen wil een stimulerend leefklimaat bieden waarin jeugdigen met plezier hun talenten kunnen ontwikkelen." Deze doelstelling spreekt de SP-fractie aan. Hoe is dit te bereiken, hoe wordt de jeugd perspectief geboden? Goed en inspirerend schoolaanbod met toekomstmogelijkheden is volgens de fractie een belangrijke voorwaarde.

Cultureel zijn er de nodige ontwikkelingen in Emmen gaande. Zo zijn er steeds meer kunstateliers te zien. Verder is te wijzen op de ontwikkeling nieuw dierenpark/theater, een toeristisch vaarkanaal en diverse uitgaansgelegenheden. Het college wijst erop dat er aan de jeugd ook grenzen moeten worden gesteld. Vrijheid hebben

en houden, betekent dat moet worden geleerd daarmee op een correcte manier leert om te gaan en niet alles onder het mom 'het zijn maar kinderen' gemakkelijk af te doen.

De doelstellingen van het jeugdbeleid kan de SP-fractie grotendeels onderschrijven. De jeugd heeft de toekomst, dus laat de gemeente er voor zorgen dat de jongeren in Emmen de mogelijkheden krijgen om zich te ontwikkelen.

De heer Van der Weide verbaast zich een beetje over de bijdrage van de SP-fractie, gelet op haar bijdrage in de commissie. Blijkens het verslag heeft zij toen gezegd: "SP stelt voor 3% van de woonruimte in de wijk te gebruiken voor meer buitenspeelvoorzieningen die bij kinderen op meerdere manieren kunnen bijdragen in hun sociale en geestelijke ontwikkeling en overgewicht kan terugdringen. De bureaucratische jeugdzorginstellingen moeten naar de mening van de SP worden vervangen door laagdrempelige buurtcentra voor ouderen en kinderen die goed samenwerken met andere hulpverleningsinstanties. Zo kan snel worden ingegrepen (-)." Spreker hoort hierover niets terug in de bijdrage die de SP-fractie nu levert. Als zij met dit soort suggesties in de commissie komt, vraagt hij zich af waarom zij dat nu niet doet.

De heer Hoekstra wijst erop te hebben aangegeven waar de partij naartoe wil. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat daartoe direct allerlei voorstellen moeten worden ingediend. Je dient eerst eens te toetsen of er wel voldoende draagvlak voor is.

De heer Engberts constateert dat het beleidskader jeugdbeleid 'Samenspel voor jeugd in Emmen' een beleidsnotitie betreft waarop de raad lang heeft moeten wachten, en dat terwijl jeugdbeleid het hoofdthema is in het Bestuursprogramma 2006-2010. De verwachtingen waren hooggespannen, want er is veel tijd geweest om een en ander goed voor te bereiden en uit te werken. Het resultaat voldoet niet in alle opzichten aan de verwachtingen van de ChristenUnie-fractie; zij zegt het maar eerlijk. Zij is van mening dat een dergelijk belangrijke nota helder en overzichtelijk moet zijn opgebouwd en denkt hierbij aan de opzet van de programmabegroting, waarin duidelijk eerst trends en ontwikkelingen worden geschetst, daarna wordt aangegeven wat het college wil bereiken gedurende een jaar of een beleidsperiode en vervolgens wat voor acties nodig zijn, die dan helder, concreet en meetbaar

worden geformuleerd. De fractie wil niet zeggen dat zij helemaal niets van deze opzet in het beleidsplan terugvindt, zeker niet nu dit in combinatie is gebracht met het uitvoeringsprogramma, maar naar haar mening kan er op dit punt nog wel het een en ander worden verbeterd. Dat komt ten goede van de overzichtelijkheid van het stuk en tevens wordt de controleerbaarheid aanmerkelijk verbeterd.

In het beleidsplan komen veel zaken aan de orde die de sympathie van de ChristenUnie-fractie hebben. Zij vraagt zich echter wel af of dit allemaal haalbaar is. Daarom zal zij graag zien dat er prioriteiten worden gesteld. De vraag is dan ook waar voor het college de belangrijkste prioriteiten liggen.

Op een aantal voor de ChristenUnie-fractie belangrijke zaken wil spreker nu kort ingaan. Het beleidsplan is voor een groot deel geënt op het landelijk programma voor jeugd en gezin 'Alle kansen voor alle kinderen'. Dit programma heeft onder andere een belangrijke positie aan het gezin toebedeeld. De kracht van het gezin moet worden versterkt en beter worden benut. De ChristenUnie ziet het gezin als hoeksteen van de samenleving. De basis voor een geslaagd jeugd-beleid is volgens de fractie dan ook dat het gezin prioriteit krijgt. In het voorliggende beleidsplan wordt dit punt in hoofdstuk 4 uitgewerkt. In dat gedeelte wordt een belangrijke conclusie getrokken: een verstoring van de balans tussen draagkracht en draaglast van een kind en ouders wordt gezien als een bedreiging voor een gezonde ontwikkeling. Het lijkt de fractie van groot belang dat vanuit deze gedachte alles in het werk wordt gesteld om vooral ook in preventieve zin actief te zijn. Het zo vroeg mogelijk signaleren van problemen van kinderen en gezinnen is van essentieel belang. Het Centrum voor Jeugd en Gezin krijgt in dezen een belangrijke taak via de aanpak 'een gezin – een plan'. Is voldoende in kaart hoe groot de hulpverleningsvraag is en kan het Centrum voor Jeugd en Gezin hieraan voldoende invulling geven? Het mag naar de mening van de fractie niet zo zijn dat als bijvoorbeeld jeugdzorg en scholen vroegtijdig signaleren, vervolgens de hulpverlening niet of niet adequaat op gang komt. Zijn er bijvoorbeeld genoeg gezinscoaches?

De ChristenUnie-fractie vindt verder dat het ontwikkelen van een nieuw regionaal plan voor de aanpak van kindermishandeling, zoals die is opgenomen in het uitvoeringsprogramma, hoge prioriteit verdient. Kinderen verdienen te allen

tijde bescherming. Hierbij mogen geld en menskracht geen belemmeringen zijn.

Een ander belangrijk punt is de problematiek van de vroegtijdige schoolverlaters. Het jaarverslag Uitvoering leerplicht gemeente Emmen spreekt over een steeds complexer wordende problematiek. De fractie is blij dat door het ministerie van OCenW beleid is ontwikkeld in welk verband met de gemeenten een duidelijke doelstelling ten aanzien van schooluitval is afgesproken, namelijk in de periode 2008-2011 een reductie van 40%. Het daarnaast ontwikkelen van een regionaal programma juicht de fractie toe. Mogelijk kan het college eens informeren naar het Waddenmodel, een aanpak in het Noord-Groningse. Dat model wordt daar met succes toegepast. Verder is de fractie blij dat het ChristenUnie-amendement betreffende een 'Eigen kracht'-conferentie is opgenomen in het uitvoeringsprogramma.

Ten slotte nog iets over de periode waarvoor dit beleidsprogramma wordt vastgesteld, namelijk 2008-2020. De ChristenUnie-fractie is van mening dat die periode veel te lang is. In de inleiding wordt gesteld dat het meerjarenprogramma jeugd-beleid 2002-2006 een goede basis heeft gelegd, maar dat actualisering nodig is vanwege een veranderde samenleving. Waarom zou dat over vier jaar niet net zo kunnen zijn? De fractie wil daar graag iets over horen.

De heer Dijkgraaf stelt vast dat het beleidskader 2008-2020 een dik pak papier is vol goede intenties. Zoals beschreven in een van de bijlagen, wil het college actief met de jongeren communiceren. Mooier lijkt niet te kunnen! Wat de GroenLinks-fractie bij alle goede voornemens mist, is de concrete invulling van alle mooie plannen, bijvoorbeeld hoe de communicatie met de jongeren zal gaan plaatsvinden. Spreker is heel benieuwd hoe de wethouder dit gaat aanpakken. De wethouder heeft in de commissie aangegeven dat doelstellingen soms moeilijk SMART zijn te formuleren om deze via het uitvoeringsprogramma te kunnen monitoren. Dat is wat de fractie betreft de grote makke van dit beleidskader. Papier is gewillig, maar waar het om gaat, is laten zien wat je behaald wilt hebben en hoe dat zal worden gedaan. Daar is SMART ook voor bedoeld. Waarom gebeurt dat dan niet? Zo lijkt het beleidskader niet meer dan een hoeveelheid mooie woorden. De wethouder wil in het najaar een voortgangsrapportage aan de raad doen toekomen om het beleid te evalueren, maar wat valt er te evalueren als de raad niet weet welke doel-

stellingen gerealiseerd moeten worden? De GroenLinks-fractie wil het college kunnen aanspreken op de daden, niet op goede voornemens; dat moet de essentie zijn van het beleid. Met het voorliggende stuk kan de raad niet diens controlerende taak uitvoeren, want het kan alle kanten op. Het is zeer verwonderlijk dat de wethouder tijdens de bespreking in de commissie niet eens een vijftal prioriteiten kon of wilde noemen. Wat blijft er dan liggen? Géén prioriteit, dat is niet zo moeilijk. Waarom kan of wil de wethouder geen prioriteiten aangeven? Gebeurt dit niet, dan moet worden geconcludeerd dat dit beleidskader veel woorden bevat, maar weinig hout snijdt. Spreker zal een paar voorbeelden noemen.

Hoe wordt de jongerenparticipatie vormgegeven in 2009? Wat is de prioriteit? Hoe gaat de wethouder er voor zorgen dat er eind 2009 minder veelplegers komen? Hoeveel minder schoolverlaters zullen er eind 2009 zijn? Welke maatregelen treft het college in diens regierol om er voor te zorgen dat dit structureel zo blijft? Hoe gaat het er voor zorgen dat leerlingen in het speciaal onderwijs niet buiten de boot vallen, en voor hoeveel moet dit gaan werken? Zo is er nog wel een aantal zaken te noemen.

Het zou getuigen van moed en visie als een aantal zaken wordt gerelateerd aan prioriteiten. Spreker daagt de wethouder uit daarop in haar eerste termijn antwoord te geven.

Ook wat de fractie betreft, is de periode voor dit beleidskader veel te lang. Vier jaar is meer dan genoeg; daarna kun je zaken gemakkelijker bijstellen. Van de motie ter zake van de BGE-fractie heeft hij nog geen kennis kunnen nemen, maar vooralsnog komt die sympathiek over.

Over het beleidskader kan nog veel meer worden gezegd, maar spreker ziet daarvan af. Het gaat om de belangrijkste zaken en prioriteiten en over de vraag hoe de raad het college daarop aan het einde van het jaar bij een evaluatie kan aanspreken.

De heer Schoo zegt dat mevrouw Houwing hem zojuist vroeg of hij ook nog iets had te zeggen over het jeugdbeleid. Welnu, jeugd is niet zijn doelgroep, maar jongeren zijn de toekomst en de toekomstige leden van de Drentse Ouderen Partij! Hij moet er dus toch wel wat van vinden. Hij heeft in de commissie al gezegd dat hij zich voor een heel groot deel, praktisch voor 99%, kan aansluiten bij het betoog van de BGE-fractie. Ook het amendement en de moties die zij heeft ingediend, kan hij van harte ondersteunen, zeker het amendement over het vaststellen van het

jeugdbeleid tot 2012. Zou dat tot 2020 gebeuren, dan zouden er drie raadsperiodes tussen zitten, en dat is wel érg veel om in één keer vast te stellen. Spreker wil nog de brief van de heer Beltman van de FNV van 10 maart onder de aandacht brengen. Deze zegt daarin een aantal zinnige dingen en die wil hij toch even voor het voetlicht halen.

De heer Beltman heeft gesprekken gevoerd met vele organisaties binnen Emmen. Gesteld wordt dat de politie veel tijd kwijt is aan administratief werk en dat de wijkagenten te vaak van het werk in de wijken worden afgehaald. Hieraan zal aandacht moeten worden besteed.

Voorts zou het zorgloket in het vernieuwde gemeentehuis gemakkelijker toegankelijk moeten zijn; klanten moeten gemakkelijk binnen kunnen lopen voor informatie. Dat is iets wat nu al concreet kan worden gerealiseerd.

Waar spreker van geschrokken is, is de omstandigheid, die in verschillende gesprekken naar voren is gekomen, dat er meer behoefte is aan een betere afstemming van taken en verantwoordelijkheden. 18 instellingen die zich met één gezin bemoeien, is wel héél erg veel en verwarrend.

De gemeente vervult een regiefunctie, maar op dit moment is de invulling ervan vaak afhankelijk van een ambtenaar. Op verschillende punten zou de regiefunctie duidelijker moeten worden ingevuld. De gemeente moet daar richting het werkveld duidelijk over zijn.

In het commissieverslag staat dat spreker heeft gevraagd of de jongerenraad nog bestaat, gelet op het grote verloop, en dat de DOP daarmee positieve ervaringen mee, maar die ervaringen heeft spreker juist níét. Hij ziet de jongerenraad hier nooit. De seniorenraad, de cliëntenraad en de WSW-clientsraad komen met voorstellen en je krijgt daar af en toe ook informatie van, gevraagd en ongevraagd, maar van de jongerenraad valt weinig te merken. Vertegenwoordigers van die raad zijn hier een keer geweest voor hun installatie, doch spreker heeft hen nooit meer gezien. Hem dunkt dat je dan als gemeente duidelijk moet zijn. Om een enigszins bindende factor te zijn tussen de fractie van CDA en VVD ...

De heer Eerenstein zegt dat dit onbegonnen werk is!

De heer Schoo denkt dat de heer Eerenstein het wel eens kan zijn met hetgeen hij wilde zeggen. Terecht is gezegd dat op scholen reeds initiatieven worden genomen. Hijzelf is hier weleens

binnen gekomen om iets te bekijken en werd dan meteen achter de balie gezet om allerlei vragen van scholieren te beantwoorden! Het zou goed zijn als door de gemeente met scholen wordt overlegd. En voor het jeugdparlement zit naar hij meent nog € 25.000,- in de pot, dus hieraan kan meteen uitvoering worden gegeven. Hij is uitgenodigd om op 24 april een gastles te geven over vrijheid en dat is op zich een goede zaak. Er moet, kortom, sprake zijn van interactie tussen de gemeenteraad, de gemeente en de scholen. Zij moeten elkaar een platform geven. Wellicht kan de wethouder in dezen een coördinerende taak vervullen en eens aftasten of hieraan behoefte bestaat. Een jeugdparlement is wat actiever en kan elk jaar wisselen doordat leerlingen wisselen of naar hogere scholen gaan. Zodoende komen er van onderop meer mensen voor. In elk geval kan de jongerenraad wat spreker betreft best worden opgeheven; je hoort er toch niets van. Daarom is hij het ook eens het door de BGE-fractie voorgestelde onderzoek om te ontdekken wat er onder de jeugd leeft.

Hij heeft begrepen dat de burgemeester er een taak bij heeft gekregen, en wel ten aanzien van jongeren vanaf 12 jaar die als hangjongeren overlast bezorgen. Hij meent dat de burgemeester hen onder curatele kan stellen, of zoiets.

De voorzitter zegt dat de burgemeester een avondklok kan instellen!

De heer Schoo vraagt in hoeverre de burgemeester dat in Emmen zo nodig ook zal doen. Voor het overige kan de DOP-fractie met de notitie instemmen, met de kanttekening dat zij de duur ervan tot 2012 voldoende vindt.

De heer Sulmann merkt op dat de heer Schoo aangaf dat de jongerenraad is geïnstalleerd en dat er daarna niets meer van die raad is vernomen. Is dat zo?

De heer Schoo heeft de jongeren die in de jongerenraad zijn geïnstalleerd niet meer gezien, misschien de heer Sulmann wel. Er zijn geen brieven of mailtjes gestuurd of suggesties gedaan. Spreker moet eerlijk zeggen dat hij de jongerenraad ook niet heeft opgezocht, misschien een fout van zijn kant.

De heer Sulmann wijst erop dat de jongerenraad hier één keer is geweest om de vuile was op te hangen!

De heer Schoo moet de heer Sulmann hierin gelijk geven.

De voorzitter stelt voor de vergadering nu voor een pauze te schorsen.

Hiermee wordt ingestemd.

De voorzitter schorst derhalve de vergadering.

Schorsing.

De voorzitter heropent de vergadering en stelt de wethouder in de gelegenheid te reageren op de inbreng van de raad in eerste termijn.

Wethouder Thalens-Kolker brengt naar voren dat het college in de kadernota zijn doelen en ambities heeft geformuleerd, dit binnen de kaders van landelijk en provinciaal beleid. De nota is ook sterk geschreven vanuit ambities en de doelen die het college wil bereiken, ervan uitgaande dat het met 85% van de jongeren erg goed gaat. Ten aanzien van een kleiner gedeelte van de jongeren moet je zo nu en dan extra alert zijn en vooral preventieve maatregelen nemen om te voorkomen dat ze in de problemen geraken. Van slechts een klein gedeelte moet worden vastgesteld dat het daarmee niet goed gaat. Voor die jongeren moet je een vangnet creëren en maatregelen nemen om hierin verandering aan te brengen. De ambities en de doelstellingen zijn erop gericht de jongeren individueel zo goed mogelijk toe te rusten om als volwassenen in de maatschappij te participeren. De jeugd is de toekomst en de jongeren van nu moeten in staat zijn als volwassenen de open, dynamische en democratische samenleving zelf vorm te geven. Daarop moet het beleid gericht zijn.

Een kadernota geeft, zoals het woord het al zegt, kaders aan, maar ook doelen en ambities. De nota geeft eveneens aan waarbinnen je een aantal dingen wilt doen en dat is vertaald in een uitvoeringsprogramma dat de raad aangeboden heeft gekregen. In het uitvoeringsprogramma 2009 staan de concrete acties om aan de gestelde kaders uitvoering te geven. Het actieprogramma voor 2009 is in november bij de begrotingsbehandeling door de raad aangenomen en maakt daarmee integraal onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma.

Een aantal fracties heeft iets gezegd over de duur van de kadernota en gevraagd of de periode niet

korter zou moeten zijn. Het college meent de lange periode te kunnen overbruggen, en wel omdat de kadernota beleid breed inzet. Het gaat om kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar en om alle levensgebieden waarop ouders, kinderen en jongeren zich begeven: gezin, opvang, onderwijs, arbeid en vrije tijd. Kaders zijn globaal en van daaruit wordt gekomen tot een concreet geformuleerd uitvoeringsprogramma. Het is de bedoeling voor elk jaar een uitvoeringsprogramma te maken in een cyclisch proces. Voor vragen als: wat wil je precies, hoe ga je dat monitoren en hoe kunnen resultaten worden behaald, is het uitvoeringsprogramma hét instrument om te bezien welke doelen behaald zijn en of voldoende gebeurt wat je wilt bereiken. Kortom, een langere termijn, een brede insteek en elk jaar een uitvoeringsprogramma dat aangeeft wat je wilt gaan doen. Zo nodig kunnen daarin altijd bijstellingen plaatsvinden vanuit maatschappelijke context of vanuit landelijk of provinciaal beleid.

De heer Eerenstein dacht dat de kadernotitie er was voor de grote lijnen en denkt dat het niet wijs is de notitie elk jaar aan te passen op de veranderingen die optreden in de maatschappij in de vorm van een uitvoeringsprogramma. Hem dunkt dat zo'n programma van een andere orde is. De uitleg van de wethouder bevreedt hem dan ook enigszins. Met een brede inzet is hij akkoord, maar zo'n lange periode vindt hij vreemd.

Wethouder Thalens-Kolker zegt dat het uitvoeringsprogramma de concrete uitvoering betreft van wat jaarlijks wordt gedaan op basis van de kaders. Gezien de breedte van de kadernotitie, denkt zij dat die te hanteren is voor een langere termijn, ook kijkend naar de programmalijnen, waarvan de eerste talentontwikkeling en participatie is en de tweede gezond en veilig opgroeien. Dat zijn doelstellingen die tot in lengte van jaren zullen gelden. De jeugd van 2015/2016 zal ook behoefte hebben aan persoonlijke ontplooiing, moeten kunnen toegroeien naar de samenleving en in staat moeten zijn de samenleving later zelf vorm te geven en veilig en gezond op te groeien. Zij gaat er niet van uit dat dit op korte termijn zal veranderen. Wat wél zal veranderen, is dat binnen de samenleving de activiteiten worden ontplooid die de samenleving vragen. Daarvoor is er een jaarlijks uitvoeringsprogramma.

De heer Engberts is het met de heer Eerenstein eens. Je stelt eerst het beleidskader op en daaruit

volgt het uitvoeringsprogramma, zoals het college zelf ook op pagina 4 van het begeleidend schrijven heeft vermeld. Wat is erop tegen na vier jaar het beleidskader nog eens te bekijken? Als tot de conclusie wordt gekomen dat het nog een fantastisch kader is, kan dit opnieuw voor twee of voor vier jaar worden vastgesteld. Het lijkt hem geen enkel probleem het zo te doen.

Wethouder Thalens-Kolker zegt dat het de raad vrij staat om, wanneer hij vindt dat de uitvoeringsprogramma's niet meer sporen met de kaders, aan te geven dat er behoefte is aan een nieuwe jeugdnotitie.

De heer Engberts lijkt het goed met elkaar een ijkpunt af te spreken en vast te stellen dat het programma na vier jaar kan worden bijgesteld.

Wethouder Thalens-Kolker wijst erop dat het ijkpunt jaarlijks is. Jaarlijks kan worden nagegaan of het uitvoeringsprogramma nog voldoende binnen de kaders past en binnen de maatschappelijke context zoals die zich dan voordoet.

De heer Eerenstein constateert dat als motivatie wordt aangegeven dat er een nieuw programma moet komen vanwege de actualisatie die nodig is in verband met een veranderende samenleving. Welnu, hij denkt dat de samenleving tussen 2009 en 2020 gigantisch gaat veranderen. De wethouder kan zeggen dat de raad er zo nodig op kan inspringen, maar hem lijkt dat het college dat moet doen. Het moet dit niet slechts aan de raad overlaten, want er zelf ook een visie op zal hebben. Als portefeuillehouder moet de wethouder er voor zorgen de veranderingen in de samenleving wat dit beleidsonderdeel betreft redelijk in de greep te hebben.

Wethouder Thalens-Kolker wijst erop dat de kaders breed geformuleerd zijn. Ze omvatten alle levensgebieden en leeftijden en leiden jaarlijks tot een uitvoeringsprogramma. Sociale uitsluiting voorkomen is een belangrijk onderdeel van het jeugdbeleid. Daarvoor is een aantal zaken in gang gezet, onder andere een actieplan 'Kinderen doen mee', waarvan communicatie met de groep die je wilt bereiken een belangrijk onderdeel uitmaakt. Door de CDA-fractie is aangegeven voorkomen van kindermishandeling een belangrijk onderdeel van het jeugdbeleid te vinden. In het programma is in het kader van veilig opgroeien vermeld welke methodiek te dien aanzien wordt gehanteerd.

Eveneens is aangegeven dat Emmen in dezen een centrumfunctie vervult.

De schuldenproblematiek is een actueel onderwerp. In deze periode van kredietcrisis, waarin veel mensen het moeilijker hebben, is te zien dat het beroep op schuldhulpverlening stijgt. Dat betreft ook jongeren. Zij maken gemakkelijk schulden en uit de pilot in Emmerhout blijkt dat zij daardoor in de problemen raken. Jongeren kunnen gemakkelijk op één dag duizenden euro's lenen zonder dat iemand daarnaar kijkt. Preventie en de aanbidding van cursussen om te leren met geld om te gaan, kunnen daarbij belangrijk zijn. Op dit moment moet echter worden geconstateerd dat de toeloop naar schuldhulpverlening groot is. Er zal dan ook prioriteit moeten worden gegeven aan de grote groei van de groep die een beroep doet op de schuldhulpverlening. Later kan dan worden ingezet op preventie en jongeren.

Het idee van een jeugdparlement is bij de vorige begrotingsbehandeling aangedragen door de CDA-fractie. Hieraan zal in het najaar uitvoering gegeven worden. Spreekster denkt dat het goed is een onderscheid te maken tussen het jeugdparlement zoals dat nu wordt voorbereid en alle initiatieven die in het onderwijs plaatsvinden. Die richten zich vaak op HAVO- en VWO-leerlingen, en hier is er voor gekozen het jeugdparlement gestalte te laten geven door leerjaar drie van het VMBO. De doelstelling is kinderen zelf te laten ervaren hoe de lokale democratie werkt door een budget van € 40.000,- daadwerkelijk door hen te laten besteden aan projecten en activiteiten die zij zelf opzetten en waaromtrent zij zelf keuzes maken.

Door diverse fracties is jeugdparticipatie als een belangrijk onderwerp aangedragen. Wat nu is gedaan, is: vanuit de kadernota een opvoedingsprogramma opstellen. Vervolgens zullen daarbij uiteraard jongeren worden betrokken, opdat zij kunnen aangeven wat wel of niet bij hen past. Dit is in een eerdere fase ook gebeurd in het kader van prestatieveld 2 betreffende de WMO. Daarin wordt iets gezegd over preventief jeugdbeleid, *speeddaten* en *chatten* teneinde jongeren te betrekken bij dit beleidsterrein.

De jongerenraad, waarover fracties ook iets hebben gezegd, is soms een florerende groep jongeren die goede initiatieven ontplooit. De uitkomsten van de dorpsdebattentoeer waren daar een voorbeeld van. De jongerenraad heeft ook een advies gegeven over de WMO. Er moet echter ook worden geconstateerd dat de continuïteit van de jongerenraad gewoon heel lastig is, met name

na de zomervakantie, wanneer leden van de jongerenraad elders gaan studeren en wonen; dan zie je vaak een dip en dat zal ook dit jaar het geval zijn. Het lijkt het college niet raadzaam zonder meer een nieuwe jongerenraad in het leven te roepen. Wat wél moet gebeuren, is nagaan op welke wijze je jongeren kunt laten participeren. Daar zouden weleens heel andere middelen voor gebruikt moeten worden dan de traditionele jongerenraad, die trouwens ook niet een echte afspiegeling is van dé jongeren in de gemeente. Nogmaals, de jongerenraad heeft een aantal jaren goed gefunctioneerd en heeft ook adviezen uitgebracht. Voorzieningen voor jongeren, waarvoor in motie M7 wordt gepleit, zijn onder andere bij de dorpsdebattentoeer naar voren gekomen. Het is nu tijd om na te denken over andere vormen van jongerenparticipatie. Bij de uitvoering van het programma voor 2009 zal 'de boer op' worden gegaan om jongeren op te zoeken en te zien wat zij belangrijk vinden en hoe zij de verschillende activiteiten mee vorm willen en kunnen geven.

De heer Eerenstein informeert of de jongerenraad ook een adviserende rol heeft gespeeld bij de totstandkoming van de onderhavige stukken.

Wethouder Thalens-Kolker heeft al aangegeven dat de jongerenraad op dit moment weer in een dip zit en derhalve bij het opstellen van dit programma niet betrokken is geweest.

De heer Eerenstein merkt op dat aan het opstellen van het programma een heel lange tijd is gewerkt. De wethouder zegt dat er momenteel een dip is, welnu: dips zijn meestal tijdelijk, maar blijkbaar is de jongerenraad er in de voorgaande periode ook niet bij betrokken.

Wethouder Thalens-Kolker heeft al gezegd dat de jongerenraad betrokken is geweest bij prestatieveld 2 van de WMO, preventief jeugdbeleid. Bij de totstandkoming van deze kadernota en dit uitvoeringsprogramma is die raad niet betrokken geweest, omdat deze niet meer functioneerde zoals gewenst.

De VVD-fractie heeft aangegeven zich zorgen te maken over de regiefunctie die de gemeente ten aanzien van de uitvoering van deze nota op zich neemt. Die zorgen zijn naar spreekster mening voor een groot gedeelte weg te nemen. In het laatste hoofdstuk van de kadernota is daarover iets te vinden. Het feit dat er een programmaleider is aangesteld en dat internen samen met ex-

ternen zich ten aanzien van de drie programma-lijnen gaan inspannen om tot uitvoering te komen en het feit dat bij de programmaleider de coördinatie ligt, die tevens de contacten met de externen verzorgt, geven de garantie dat de uitvoering geïntegreerd opgepakt gaat worden. Bij jeugdbeleid is het zo dat je alle maatschappelijke organisaties die met kinderen en jongeren van doen hebben, moeten worden betrokken. Er moet ook *commitment* worden gekweekt bij die organisaties om samen met de gemeente de doelen te realiseren die zijn geformuleerd. Het *commitment* bij de maatschappelijke organisaties is er voor een groot deel al en zal steeds weer moeten worden bevochten, maar in de contacten met zowel de welzijnsorganisatie als het onderwijs zijn er voldoende situaties waarin *commitment* is te krijgen. Spreekster heeft er alle vertrouwen in dat het in de toekomst zo zal gaan.

De heer Eerenstein heeft iets gezegd over het vertalen van landelijke cijfers naar de gemeente. Soms konden cijfers van de gemeente worden gehanteerd, soms ook niet en in dat geval is aangenomen dat landelijke cijfers eveneens van toepassing zijn op de gemeente Emmen. Bij de vertaling van de cijfers die de heer Eerenstein noemde betreffende psychosociale problematiek zou het weleens kunnen zijn dat ze hier hoger zijn dan genoemd. Soms kun je simpelweg niet beschikken over eigen cijfers, maar als bijvoorbeeld wordt gekeken naar de grote vraag naar schoolmaatschappelijk werk, levert dat de indicatie op dat de cijfers mogelijk nog hoger liggen dan die welke gebruikt zijn.

De heer Eerenstein informeert of die cijfers dan naast de andere zijn gezet. Als over deze cijfers kan worden beschikt, zou hij die graag krijgen, want dan kan hij vergelijken.

Wethouder Thalens-Kolker antwoordt dat de cijfers betreffende het schoolmaatschappelijk werk beschikbaar zijn. Die zijn is onlangs geëvalueerd en daaruit komt alom naar voren dat er grote waardering is voor de inzet van dit werk en dat er veel meer vraag is.

De heer Eerenstein merkt op dat dit zijn vraag niet is. Hij gelooft direct dat men tevreden is over het schoolmaatschappelijk werk, blij toe!, maar hij heeft het over een vergelijking tussen het schoolmaatschappelijk werk in bijvoorbeeld het westen van het land en hier en de percentages die daarop zijn losgelaten. De wethouder suggereert dat de cijfers hier weleens hoger zouden

kunnen zijn, maar dit kan met wegingsfactoren en dergelijk te maken hebben. Hij kan dit echter niet concreet terugvinden in de getallen.

Wethouder Thalens-Kolker heeft al aangegeven dat het bij de vertaling van de landelijke cijfers naar de regio om een aanname gaat. Wanneer de heer Eerenstein vraagt hem cijfers aan te reiken van het schoolmaatschappelijk werk in Emmen en in een gemeente elders in het land, lijkt haar dit erg lastig, omdat zij denkt dat Emmen een van de weinige gemeenten is die het schoolmaatschappelijk werk gemeentebreed heeft ingesteld. Nogmaals, uit de evaluatie van de inzet in deze gemeente blijkt dat er grote vraag is naar schoolmaatschappelijk werk, méér dan er nu geleverd wordt.

De VVD-fractie heeft voorts aangegeven het sportbeleid belangrijk te vinden en blij te zijn met de invoering van de sportpas. Verder heeft ook de BGE-fractie het een en ander gezegd over sport en bewegen door kinderen, met name dat het lid zijn van een sportvereniging hier lager is dan het landelijke gemiddelde en dat de inzet nog niet heeft geleid tot het landelijk gemiddelde. Spreekster bevestigt dit nog niet, want als men kijkt naar de maatregelen die op het terrein van sport en bewegen worden genomen, ziet men dat er dat vele zijn. De combinatiefunctionarissen zullen de raad wel bekend zijn. Zij zetten juist in op bewegen, op het verleiden van kinderen tot sportactiviteiten en op het lid worden van een sportvereniging. Bijvoorbeeld de woensdagmiddag sportactiviteiten zijn bekend, maar ook het meedoen aan het nationaal actieplan sport en bewegen. Ook in het actieplan 'Kinderen doen mee' neemt sport een prominente plek in. Er wordt dan ook van uitgegaan dat het cijfer er in de toekomst wellicht beter uit zal zien dan nu. Spreekster wil hierbij meteen even ingaan op de vergelijking van de BGE-fractie van de projecten 'Vet Cool' en 'Lekker Fit'. Hier is gekozen voor 'Vet Cool' om een aantal redenen. 'Vet Cool' richt zich op de hogere leerjaren van het basisonderwijs en is er juist op gericht kinderen bewust te maken van hun eet- en beweegpatronen. Dit project richt zich op de bewustwording van kinderen en hun ouders. De ouders zijn nadrukkelijker bij dit project betrokken dan bij 'Lekker Fit'. 'Vet Cool' wordt door externe mensen verzorgd. Door een beeld te krijgen van bewegings- en eetpatronen van kinderen, kunnen de combinatiefunctionarissen daarop dieper insteken om kinderen tot bewegen te stimuleren. 'Lekker Fit' is een lesprogramma dat door leerkrachten zelf moet

worden uitgevoerd; daarbij ben je dus afhankelijk van de keuze die elke school te dien aanzien maakt.

Een aantal fracties heeft iets gezegd over wachttijden bij hulpverleningsinstellingen en over meerdere hulpverleningsinstanties die bij één gezin betrokken zijn. De problematiek van de wachtlijsten is bekend, maar er mag ook wettelijk een wachttijd gegeven worden. Van wachttijden die mogelijk bij de jeugdzorg worden geconstateerd, wordt melding gemaakt bij de provincie, want de jeugdzorg is een provinciale taak en valt dus buiten de verantwoordelijkheid van de gemeente. Iets soortgelijks geldt voor de wijkagenten; ook wat dit betreft ligt de verantwoordelijkheid niet direct bij de gemeente.

De heer Schoo merkt op dat de gemeente toch een regiefunctie heeft. Is het nu echt niet mogelijk met de betrokken organisaties een lijn af te spreken? Hij is nogal geschrokken van de brief van het FNV, waarin wordt gezegd dat 18 verschillende organisaties bij een voordeur kunnen aanbellen. Daar moet toch een slag te maken zijn! Ervan uitgaande dat iedereen het goede voor heeft met gezinnen en een oplossing wil, maar als er 18 instanties aan de voorkeur kunnen komen, is dat haast onmogelijk.

Wethouder Thalens-Kolker beaamt dat deze problematiek is gesignaleerd. Er wordt op verschillende manieren aan gewerkt om die te voorkomen. Wat je ziet, is dat verschillende instellingen zich vaak bezighouden met een deel van het probleem en dat daardoor het probleem, slecht functionerende kinderen of slecht functionerende gezinnen, niet wordt opgelost. Hiervoor zijn enkele zaken in gang gezet, onder andere de verwijfsindex. Hulpverleningsinstellingen die zich bezighouden met de problematiek van een kind of een gezin zetten een signaal op deze index. Daardoor ontstaat er een *match*. Daarbij wordt niet aangegeven wat er aan de hand is, alleen dat men met een gezin bezig is. De hulpverleningsinstellingen kunnen vervolgens contact met elkaar zoeken om te komen tot één plan voor één gezin en één eindverantwoordelijke. Het laatste valt nog weleens tegen, want het betekent dat iemand van de diverse partijen moet opstaan en moet zeggen: ik zorg nu dat er dat en dat en dat gebeurt! Eén plan voor één gezin en één eindverantwoordelijk is echt wel het doel. Een van de taken van het Centrum voor Jeugd en Gezin is de problemen van *multiprobleem* gezinnen met verschillende mensen te bespreken om

er voor te zorgen dat er één is die de kar trekt en de problemen gaat oplossen. De verwijfsindex en het team van het Centrum voor Jeugd en Gezin zijn daar verantwoordelijk voor. Dat wil niet zeggen dat de hele keten sluitend is en dat dit in praktijk al voor 100% werkt.

In de ingediende motie M7 wordt aangegeven dat het belangrijk is dat jongeren een eigen plek hebben waar zij elkaar kunnen ontmoeten en zich bezig kunnen houden met hun eigen culturele uitingen. Deze motie gaat over voorzieningen voor jongeren. De eerste lijn van het uitvoeringsprogramma 2009, talentontwikkeling en participatie, geeft aan dat wordt geïnventariseerd waar er al plekken voor jongeren zijn. De motie gaat nog wat verder, namelijk om samen met jongeren te onderzoeken welke behoefte er is. De bewoordingen zijn anders, maar de intentie is gelijk aan wat in het uitvoeringsprogramma 2009 is verwoord. Het college neemt deze motie dan ook over.

Motie M8 gaat over het onderscheid tussen 'Vet Cool' en 'Lekker Fit'. Spreekster heeft reeds gezegd waarom is gekozen voor het project 'Vet Cool'.

Ten aanzien van het amendement A3 zij opgemerkt dat motie M7, eveneens betrekking hebbend op voorzieningen, door het college wordt overgenomen.

De heer Eerenstein merkt op dat de wethouder nog niet is ingegaan op het ongenoegen over het noemen van 25% problematische VMBO-leerlingen.

Wethouder Thalens-Kolker heeft in relatie tot psychosociale problematiek aangegeven dat hierover geen cijfers beschikbaar zijn, maar dat ze waarschijnlijk hoger uitvallen. Dat de VMBO-school in Klazienaveen het heel goed doet, wil nog niet zeggen dat de problematiek niet groot is.

De heer Dijkgraaf wil nog graag iets horen over de prioriteiten waarnaar hij heeft gevraagd.

Wethouder Thalens-Kolker zegt in de commissie al te hebben gezegd geen behoefte te hebben aan het benoemen van prioriteiten. Het college heeft de intentie er voor te zorgen dat de basisvoorzieningen zo goed mogelijk worden, zoals kwalitatief onderwijs en voldoende vrijetijdsbesteding. Opgemerkt is reeds dat er preventieve maatregelen moeten worden genomen en dat er daar waar er signalen zijn dat iets niet goed gaat een vangnet moet zijn. Op alle drie onderdelen

moet je in de uitvoering voldoende doen om dit waar te maken. Er kunnen prioriteiten worden genoemd, maar daarmee is nog niets gezegd over het belang dat wordt gehecht aan jeugdbeleid.

De heer Sulmann heeft in eerste termijn gevraagd om een tussenrapportage. Volgens hem heeft de wethouder daarop nog niet gereageerd. De reactie van de wethouder op het amendement en de moties kan de PvdA-fractie van harte steunen. Wat het amendement betreft: er dient eerst een onderzoek plaats te vinden naar de behoefte van jongeren aan voorzieningen die de leefbaarheid in wijk en dorpen verbeteren.

De heer Van der Weide zegt dat de opzet van de BGE-fractie is de motie M7 expliciet in het beleidskader op te nemen, teneinde dit als doelstelling mee te nemen, dus ook ná 2010. In het beleidskader wordt her en der wel gesproken over participatie van jongeren, maar hij heeft dit nergens in de doelstellingen kunnen vinden. In het beleidskader zijn doelstellingen opgenomen en wordt gesproken over het daarbij betrekken van jongeren, welnu: op z'n mist moet een doelstelling zijn dat jongeren actief worden ingeschakeld, waaróm heeft spreker in eerste termijn al uitvoerig aangegeven. Hem dunkt dat het amendement juist een versterking van het beleid is.

Na de periode 2002-2006 bleek er al behoefte aan een actualisatie. Hoe zal dit dan zijn over de periode 2008-2012? Als in 2012 wordt vastgesteld dat het beleidskader nog voldoet aan de samenleving zoals die zich dan voordoet, zal er weinig discussie over zijn en kan het wellicht een op een worden overgenomen, maar in elk geval zou er dan de mogelijkheid zijn in te spelen op de veranderingen in de samenleving. Het verzoek van de BGE-fractie is dan ook het amendement toch in overweging te nemen.

De heer Sulmann probeerde aan te geven dat eerst een onderzoek moet worden gedaan naar de behoefte. Daarna komt hetgeen in het amendement wordt aangegeven.

De heer Van der Weide wijst erop dat in het amendement geen aanbeveling staat, alleen een doelstelling. Of die is gehaald, moet kunnen worden gecheckt, daarom moet die in het beleidskader. In motie M7 wordt verzocht middels een onderzoek de behoefte in kaart te brengen en die mee te nemen in het uitvoeringsprogramma, maar wat wordt er dan mee gedaan? Wordt de

behoefte van jongeren er dan niet meer bij betrokken?

De heer Sulmann zegt dat voor de fracties die motie M7 hebben ingediend een onderzoek vooropstaat. Dat wat daaruit komt, dient te worden meegenomen in de overwegingen. De vraag is ook of datgene wat bij amendement wordt voorgesteld wettelijk wel kan. De landelijke overheid stelt kerndoelen en niet de methodieken.

De heer Gerth dankt de wethouder voor de uitgebreide beantwoording.

Motie M7 is door het college al overgenomen. Dat is voor de CDA-fractie voldoende. Het meenemen van de uitkomsten van een onderzoek naar de behoefte van jongeren aan voorzieningen hoeft echter nog niet te betekenen dat ze voldoen aan de wensen van de jongeren. De fractie wacht liever eerst het onderzoek af. Het verschil tussen 'Vet Cool' en 'Lekker Fit' heeft de wethouder voldoende aangegeven. De fractie vindt dit onderdeel eigenlijk niet passen in de kadernota.

De heer Van der Weide merkt op dat dit onderwerp is gekoppeld aan het uitvoeringsprogramma. Gisteren is in de commissie wonen en ruimte namens de CDA-fractie gevraagd of er wel een tweede McDonalds in het centrum van Emmen zou moeten komen om te voorkomen dat de jeugd wordt verleid tot het nemen van een vette hap. 'Lekker Fit' is juist bedoeld de jeugd zich bewust te laten worden van het belang van goede voeding en bewegen, dus het één versterkt het ander alleen maar. In de motie wordt het college verzocht te onderzoeken of de methodiek inpasbaar is. Daar is toch niets mis mee! Als het college zegt dat deze methodiek niet inpasbaar is, staat dit maar zwart op wit. Het standpunt dat nu wordt ingenomen, kan hij niet helemaal rijmen met de vraag die gisteren in de commissie is gesteld.

De heer Gerth kan hetgeen de heer Van der Weide zegt niet helemaal rijmen.

De heer Van der Weide moet het dan nog maar een keer herhalen. Gisteren werd namens de CDA-fractie in de commissie gezegd dat er geen tweede McDonalds in Emmen-centrum moet komen, want dat de jeugd dan nog gemakkelijker aan een vette hap kan komen. Nu de BGE-fractie een motie indient met het verzoek te onderzoeken

ken of de methodiek 'Lekker Fit', juist bedoeld om de vette hap tegen te gaan, zegt de CDA-fractie niet met die motie in te stemmen. Dat kan spreker niet met elkaar rijmen.

De heer Eerenstein rijmt alleen met Sinterklaas en heeft daaraan in deze discussie geen behoefte! In zijn eerste termijn heeft hij gezegd benieuwd te zijn naar de antwoorden van de wethouder, maar ook dat de VVD-fractie in grote lijnen akkoord kan gaan. Echter, de antwoorden vindt hij wel teleurstellend. Over de termijn kan nog lang en breed worden gesteggeld, maar hij bespeurt geen enkele tegemoetkoming in dezen. Hij begrijpt de methode die wordt gevolgd met het actieprogramma en de uitvoeringsprogramma's. In elk geval wil hij vaststellen dat de raad diens verantwoordelijkheid heeft genomen ten aanzien van het actieprogramma. Het is maar goed ook dat dit in november is gebeurd, anders zou het wel heel kaal zijn geweest als de raad het nu alleen over de kadernotitie had moeten hebben. De ambities zijn geformuleerd en daarbij is nadrukkelijk gekeken naar landelijk en provinciaal beleid. De VVD-fractie constateert evenwel dat dit in erg overheersende mate is gebeurd. Zij meent dat de gemeente ook een eigen beleid kan uitvoeren dat wel aansluit, maar niet wordt overheerst door landelijk en provinciaal beleid. Gelukkig gaat het met de meeste jongeren goed. Daarom is het jammer dat de conclusies ten aanzien van het VMBO zo nadrukkelijk in het onderzoek worden meegenomen. Er wordt nog eens onderscheid gemaakt tussen allochtonen en autochtonen en even daarvoor wordt een vergelijking getrokken tussen VMBO-leerlingen en HAVO/VWO-leerlingen. Het zou goed zijn hierover eens een andere, gerichtere discussie te voeren. Misschien kunnen nog zaken worden meegenomen in de monitor van Oberon, om te voorkomen dat sommige schooltypes bij voorbaat in de verdachtenhoek worden geplaatst. De kritiek op de jongerenraad is blijkbaar aangekomen. Spreker is blij dat zal worden gekeken naar andere middelen. Dat is een winstpunt van deze hele discussie. De zorg van de fractie over de regiefunctie blijft bestaan. De wethouder zegt met trots dat er nu een programmaleider is benoemd, maar de zorg richt zich met name op de kwetsbaarheid van de organisatie. De coördinatie is niet gegarandeerd met een programmaleider. Er zal veel meer moeten gebeuren. De zorg van de fractie is gevoed door de ervaring in de afgelopen jaren. Als er een bijeenkomst over de WMO is en wordt gespro-

ken over jeugdbeleid, hoort spreker naam X, maar als het om ouderenbeleid gaat, hoort hij eveneens naam X. Alles wat daartussen zit, doet diezelfde persoon waarschijnlijk ook. Dan ben je als organisatie heel kwetsbaar. Daarover heeft de fractie haar zorg willen uitspreken. Overall *commitment* zoeken kost veel tijd en veel menskracht.

Dat de zorgteams prima werk verrichten, daarmee is de fractie het eens. In de commissie is gesproken over de financiering: incidenteel, structureel? Daarop komt spreker op een later tijdstip weleens terug. De uitkomst van de discussie hierover weet hij niet helemaal meer. Met motie M7 gaat de VVD-fractie akkoord. Ten aanzien van motie M8 denkt zij dat de scholen zelf in staat zijn de juiste methode te kiezen. Het vak gezondheidskunde wordt ook in het voortgezet onderwijs gegeven, en dat is best in staat die methode te kiezen die het beste bij diens type leerling past. Daarmee moet de gemeente zich niet bemoeien.

De heer Van der Weide stelt vast dat het college het thema jeugd in het Bestuursakkoord 2006-2010 heeft gebombardeed tot hoofdthema. Er ligt nu een beleidskader voor ten aanzien waarvan het college voorstelt het voor 12 jaar vast te stellen. Het vorige jeugdbeleid, lopend van 2002-2006, is nu alweer toe aan actualisatie, en wat doet het college? Het zegt: stel het jeugdbeleid nu vast voor 12 jaar! Eerder zou er geen aanleiding zijn voor een actualisatie, maar als het beleid nu na vier jaar al toe is aan actualisatie, kan de BGE-fractie zich niet voorstellen dat het nieuwe beleid pas na 12 jaar toe is aan actualisatie. De veranderende samenleving maakt echter dat daarop voortdurend moet worden ingespeeld. Wat is erop tegen dit beleid nu wederom voor vier jaar vast te stellen? Als er dan geen aanleiding blijkt om veranderingen aan te brengen, kan het beleidskader gemakkelijk weer worden vastgesteld voor de periode 2012-2016. Wat het college nu voorstelt, valt hem tegen, en dan drukt hij zich voorzichtig uit.

De BGE-fractie is blij dat het college motie M7 overneemt.

Verder meent spreker al voldoende te hebben toegelicht waarom de fractie het amendement A3 handhaaft.

De heer Hoekstra deelt mee dat de SP-fractie instemt met de beide moties.

De heer Engberts vindt het jammer dat de wethouder niet kiest voor een kortere termijn, maar daarover is al voldoende gezegd. De Christen-Unie-fractie had ook graag een heldere prioriteitstelling gezien. Zij is er niet van overtuigd dat het uitgangspunt 'alles zo goed mogelijk', zoals de wethouder dat heeft verwoord, voldoende garantie biedt voor een succesvol jeugdbeleid. De fractie mist concreetheid.

Dit alles is geen reden om tegen dit jeugdbeleid te stemmen, doch het had naar de mening van de fractie aanmerkelijk beter gekund.

De ChristenUnie-fractie steunt het amendement A3, motie M8 niet < wat dit betreft voelt de fractie mee met hetgeen door de heer Eerenstein is gezegd > en motie M7 is reeds door het college overgenomen.

De heer Dijkgraaf vreesde al wat er in de beantwoording van de wethouder zou gaan gebeuren. Als je je verschuilt achter allerlei woorden waarmee alle kanten op kan worden gegaan, getuigt dat van geen enkele visie. Het komt er eigenlijk op neer dat een aantal zaken op papier wordt gezet en dat maar wordt afgewacht waar het schip strandt. Bijvoorbeeld het onderwerp jongeren en schulden moet volgens spreker prioriteit 1 krijgen. Als mevrouw Thalens zegt dat later weleens zal worden bekeken wat er in preventief opzicht kan worden gedaan, zit zij toch echt aan de verkeerde kant. En waar het gaat om het VMBO en het jeugdparlement heeft zij gezegd dat er wat gaat gebeuren. Hij had echter willen horen wát er gaat gebeuren om er bijvoorbeeld voor te zorgen dat er dit jaar een jeugdparlement is. Idem wat de jongerenraad betreft. Wanneer er een dip is, wordt er kennelijk maar helemaal niets meer gedaan. Hij had van de wethouder willen horen dat alles op alles zal worden gezet om de dip op te heffen, want de jongerenraad kan een belangrijke functie vervullen. Dan moet je echter wél zorgen dat de randvoorwaarden zodanig zijn dat zo'n raad ook goed kan functioneren.

Waar het gezondheid en McDonalds en dergelijke betreft, had ook kunnen worden gezegd dat kantines en scholen moeten worden aangepakt om te voorkomen dat daar allemaal rommel te verkrijgen is. Dat is een praktische uitvoering van een soort prioriteit.

De heer Eerenstein denkt dat de heer Dijkgraaf vast komt met het voorstel de kroket af te schaffen!

De heer Dijkgraaf had juist bedacht dit voorlopig maar niet te doen. Hijzelf eet de kroket niet, maar wilde nu de opmerkingen maken zoals hij zojuist heeft gedaan, omdat het dáár thans over gaat.

Van een jeugdbeleid tot 2020 wordt de Groen-Links-fractie niet vrolijk. Wordt het beleid vastgesteld zoals is voorgesteld, dan kun je daarmee alle kanten op. Eigenlijk zou je kunnen zeggen: we stoppen dit beleidskader in een la en we gaan wat dingen uitvoeren! Je kunt er ook niet nee tegen zeggen, want dan heb je helemaal niets. De fractie zal dus wel akkoord gaan, want aan het eind komt er een evaluatie en zal er nog eens flink met het college kunnen worden gesproken. Spreker vraagt het college dringend er voor te zorgen dat er op dat moment resultaten van het gevoerde jeugd beleid zijn.

Motie M7 wordt door de fractie gesteund. Het amendement A3 zal eveneens worden gesteund. Ten aanzien van motie M8 wil zij zich aansluiten bij hetgeen de heer Eerenstein heeft gezegd.

De heer Schoo wil toch nog eens de brief van 10 maart onder de aandacht brengen. Hoe meer hij die leest, hoe meer hij onder de indruk raakt van datgene wat daarin wordt gesteld. Hij wil de wethouder dan ook vragen deze brief minimaal bij de programmaleider neer te leggen, want er stáát nogal wat in. Bijvoorbeeld van hetgeen wordt gesteld over kindermishandeling schrikt hij verschrikkelijk. Hem dunkt dat prioriteiten die in brieven worden aangegeven een beetje naar voren moeten worden getrokken, want er zijn dingen bij waar de gemeente gewoon wat aan kan doen. Te denken is aan de regiefunctie, het zorgloket, folders enzovoort.

De moties en het amendement steunt de DOP-fractie. Spreker zou willen dat hij een woordvoerder als de heer Van der Weide in zijn fractie had! Hij houdt zich aanbevolen! Het klinkt uit zijn mond misschien raar, maar juist het overgewicht is een onderwerp dat hem erg aanspreekt. Misschien moet hij zich wel aansluiten bij het 'Vet Cool'-project!

De heer Van der Weide merkt op dat het, gezien zijn leeftijd, misschien handiger is dat de heer Schoo zich bij BGE aansluit.

De heer Schoo moet daar eens een nachtje over slapen, maar denkt dat hij dit niet kan maken! Eén vraag is nog open blijven staan; daarop is de burgemeester nog niet ingegaan. Het gaat om de 12-jarigen die als hangjongeren overlast bezor-

gen. Hij wil graag weten wat de burgemeester in dit opzicht kan doen in de gemeente Emmen.

Wethouder Thalens-Kolker wil nog even ingaan op de concreetheid en de afrekenbaarheid van een en ander en de opmerking over verschuilen achter woorden. Degenen die het uitvoeringsprogramma goed hebben bekeken, zullen hebben gezien dat het barst van de activiteiten die uitgevoerd gaan worden. In de commissie is reeds gezegd dat dit uitvoeringsprogramma kan worden gebruikt als monitor. Die zal in het najaar op de agenda worden gezet, opdat per item kan worden aangegeven wat er wel of niet is gebeurd. Concreter kan zij het niet maken. In aanvulling op hetgeen zij in eerste termijn over de moties en het amendement heeft gezegd nog het volgende. De doelstellingen in de kadernota, geformuleerd over 4.1.2, betreffen onder andere ontmoetingsplekken voor jongeren. Verder wordt op de pagina 32 aangegeven vanuit welke beleidsmatige invalshoeken het college hieraan vorm wil geven. Daar staat nogmaals dat participatie een van de zaken is die bij alle uitvoeringen gelden. Wat wordt geformuleerd, geldt voor de wijze van uitvoering van alle actiepunten. En wat de doelstellingen ten aanzien van jongerenvoorzieningen betreft: deze staan vermeld op de pagina's 22 en 23.

De heer Van der Weide heeft een vraag aan de wethouder, maar indirect ook aan de PvdA-fractie, aangezien zij de grootste fractie in de raad is. Als het amendement wordt aangepast, dus als doelstellingen hetzij geschrapt, hetzij gewijzigd worden, kunnen de wethouder en de genoemde fractie er dan wél mee uit de voeten dat het beleidsplan gaat gelden tot 2012?

Wethouder Thalens-Kolker wijst erop over de termijn al het een en ander te hebben gezegd.

De heer Sulmann zegt dat de PvdA-fractie hieraan niets heeft toe te voegen.

Wethouder Thalens-Kolker memoreert voorts dat over het VMBO, waarop de VVD-fractie nogmaals is ingegaan, in de commissie eveneens al het een en ander is gezegd. Zij heeft daar aangegeven op geen enkele manier het VMBO in een hoek te willen zetten. Zij heeft veel respect voor leerlingen die het VMBO volgen en voor de mensen die daarin werkzaam zijn. Er wordt in het Emmense veel aan gedaan om dit een goed niveau te geven. Als zij kijkt naar twee vakcolle-

ges en de wijze waarop de verschillende scholen aan voortgezet onderwijs in deze gemeente vorm geven, kan men daar alleen maar trots op zijn. Wel is het zo dat ten aanzien van de problematiek van individuele leerlingen de ogen niet moeten worden gesloten voor de realiteit.

De heer Eerenstein zegt dat het geen kwestie van wel of niet trots zijn op het VMBO. Hij heeft daar zelf ook warme gevoelens bij. Juist daarom heeft hij zijn opmerkingen gemaakt. Hij vindt het jammer dat in een kadernotitie, waarin de grote lijnen worden vastgelegd, zo wordt ingezoomd op dit schooltype. Landelijk gezien ligt dit al regelmatig onder vuur. Zijns inziens is het een gemiste kans dat een en ander in de kadernota is neergezet zoals dat is gedaan.

Wethouder Thalens-Kolker gaat ten slotte nog in op het functioneren van de jongerenraad en jeugdparticipatie. De fractie van GroenLinks gaf aan dat als de jongerenraad maar voldoende randvoorwaarden worden gegeven, die raad dan wel functioneert. Spreekster kan de heer Dijkgraaf evenwel verzekeren dat de jongerenraad volop ondersteund werd, zowel door mensen van Sedna als door interne mensen. Dat neemt niet weg dat het erg lastig is een groep jongeren langere tijd bij elkaar te houden. Anno 2009 moet je goed nadenken over de vorm en de middelen die je wilt gebruiken om jongeren bij het beleid te betrekken. De vorm zou dan weleens een andere kunnen zijn dan een jongerenraad.

De heer Dijkgraaf vindt dit een beetje makkelijk. Waarom doet de wethouder er niet alles aan om er voor te zorgen dat het wat wordt? De wethouder laat het nu gewoon liggen.

Wethouder Thalens-Kolker zegt dat de randvoorwaarden volledig waren ingevuld en dat er erg veel ondersteuning werd geboden. Niettemin moet worden geconstateerd dat de vorm, een jongerenraad, niet de vorm is die de continuïteit waarborgt. Vervolgens moet je goed nadenken of niet een andere vorm van jongerenparticipatie moet worden bevorderd.

De heer Eerenstein heeft over de regiefunctie in tweede termijn gezegd dat het hem gaat over de kwetsbaarheid van het totaal. Hij wil graag de garantie krijgen dat de organisatie zoals die nu is ingevuld die kwetsbaarheid niet kent, dat ervan uit mag worden gegaan dat de regiefunctie nu

optimaal is geregeld en dat daarvan straks de vruchten kunnen worden geplukt.

Wethouder Thalens-Kolker kan hierop bevestigend antwoorden.

De voorzitter is als portefeuillehouder nog een antwoord schuldig aan de DOP-fractie. Naar hij heeft begrepen, is in de wetgeving betreffende anti-voetbalvandalisme een bepaling opgenomen dat de burgemeesters de bevoegdheid hebben door middel van het instellen van een zogenaamde avondklok, wanneer daar aanleiding toe is, te beletten jongeren te beletten 's avonds zonder begeleiding op straat te vertoeven. Mochten er zich toch jongeren tot 12 jaar op straat bevinden en er niettemin iets zou gebeuren wat niet door de beugel kan, dan kunnen de ouders aansprakelijk worden gesteld. Als dit wetgeving is die tot en met de Eerste Kamer wordt aangenomen, zal dat ongetwijfeld tot de gemeenten komen. Spreker is erg benieuwd wat voor instrumentarium daarbij wordt aangereikt, want een dergelijke maatregel wordt meestal bedacht door Kamerleden die wat verder van de dagelijkse bestuurspraktijk af staan. Hij raakt zo langzamerhand onder de indruk van de wonderen die men verwacht van de functie van burgemeester, want het opstapelen van bevoegdheden begint onderhand on-Nederlandse vormen aan te nemen. Bij de functiewaardering zal dit vast wel ter sprake komen! De raad zal begrijpen dat hij nu zijn marktwaarde aan het opkrikken is! Alle gekheid op een stokje: in het kader van de openbare orde en veiligheid ligt er een aantal bevoegdheden bij de burgemeester. Zo nodig wordt daarvan gebruik gemaakt, maar waar mogelijk kiest het college er voor preventief te werken. Spreker denkt dat over enige tijd nog wel naar de raad zal worden gekomen betreffende de actuele besteding van veiligheidsmiddelen. Het is hem een lief ding waard dat die meer in de preventie worden gestoken dan in de repressie, maar als het moet, zullen ook maatregelen worden genomen. Overigens: Emmen kende al een samscholingsverbod voordat Amsterdam erover dacht! Hij heeft dus niet echt de Tweede Kamer nodig om maatregelen te nemen.

De heer Schoo had dit antwoord van de burgemeester verwacht.

De voorzitter vindt het altijd mooi als verwachtingen uitkomen!

De heer Dijkgraaf heeft aan het begin van de raadszitting op 26 maart aangekondigd een motie vreemd aan de orde van de dag te zullen indienen. Vanwege de lengte van die zitting is hij daarop teruggekomen en heeft hij aangekondigd de motie hedenavond te willen indienen. Dat zal hij alsnog graag doen, maar hij stelt voor eerst te behandelen in de eerstvolgende commissievergadering.

De voorzitter zegt dat de motie op zijn agenda gewoon onder B6 is opgenomen. Nu probeert hij te komen tot afronding van B2. Hij legt allereerst het amendement A3 ter besluitvorming voor.

De heer Hulsegge geeft de volgende stemverklaring.

Het gaat de PvdA-fractie met name om het punt: vaststelling van het beleidskader jeugdbeleid voor de periode 2008-2012. Op pagina 31 van dit kader wordt aangegeven dat elk jaar een evaluatie wordt gehouden waarbij wordt nagegaan in hoeverre het beschreven beleidskader nog actueel is, of het programma aan zijn doelen beantwoordt en of het programma op grond van de evaluatie voor het volgende jaar moet worden bijgesteld. Daarmee wordt in hoge mate tegemoetgekomen aan het voorgestelde in het amendement.

Dit amendement wordt vervolgens met 27 tegen 9 stemmen verworpen (de leden van de fracties van BGE, ChristenUnie, GroenLinks, SP en DOP stemmen voor).

Zonder hoofdelijke stemming wordt vervolgens conform het onder B2 vermelde voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

De voorzitter stelt vast dat motie M7 door het college is overgenomen.

Ten slotte wordt motie M8 met 30 ten 6 stemmen verworpen (de leden van de fracties van BGE, SP en DOP stemmen voor).

B5. Mededelingen en ingekomen stukken [Stuknr. RA09.0025]

1. Brief verkeerscommissie Oranjedorp over verkeersproblematiek in het dorp (Volgnr. 09.022534)

2. Brief SER Noord-Nederland over WMO; aanbesteden huishoudelijke zorg in Noord-Nederland (bijlage 'sociaal overwogen aanbesteden, ter inzage') (Volgnr. 09.23737)
3. Brandbrief energieverspilling d.d. 14-2-1009 van de tuinders van Emmen en LTO Noord Glaskracht, sectie Groningen/Drenthe (Volgnr. 09.24620)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de onder de nrs. 1 t/m 3 vermelde stukken voor kennisgeving aangenomen.

B6. Motie vreemd aan de orde van de dag van de fractie van GroenLinks inzake bankgarantie en kredietwaardigheid contractpartners

De voorzitter begrijpt dat de heer Dijkgraaf nu wil volstaan met het aankondigen van de motie.

De heer Dijkgraaf licht toe dat de motie gaat over een bankgarantie en de kredietwaardigheid van de aannemende partijen inzake de parkeerkelder Willinkplein. De motie beoogt dat die garantie en kredietwaardigheid goed voor elkaar zijn en is tijdens de zitting op 26 maart is aangehouden. Inmiddels is een hele toelichting op de motie gegeven.

Het verzoek aan het college in de desbetreffende motie is:

Met ingang van ...bij elk raadsbesluit over majeure projecten, begroot vanaf € 1 miljoen waarbij de gemeente betrokken is als private partij, in welke hoedanigheid dan ook, zorg te dragen voor een grote mate van zekerheid door:

1. *het onderzoeken van de kredietwaardigheid van de uitvoerende c.q. contractpartij;*
2. *het vergaren van een bankgarantie door de uitvoerende c.q. contractpartij, de raad te informeren over de wijze waarop het college het risicomanagement gaat toepassen bij het betrokken project.*

(Zie voor de volledige tekst van de motie de handelingen van de raadsvergadering van 26 februari 2009, pagina 19)

De heer Arends informeert wat dit toevoegt aan de bestaande praktijk. Er wordt gesproken over de gemeente als private partij, maar volgens spreker heeft de raad in februari tot in den treure bediscussieerd dat de gemeente niet als private

partij betrokken was bij de bouw van de parkeergarage Willinkplein, maar te maken had met de constructie die d'Haan aanging. Spreker snapt de link niet met de behandeling in februari en ook niet wat de motie toevoegt aan de bestaande praktijk. Als de gemeente als private partij een zaak met andere partijen doet, gebeurt er al wat in de motie wordt gevraagd.

De heer Dijkgraaf beoogt met de motie er voor te zorgen dat een zaak zoals zich heeft voorgedaan met de bouw van de parkeergarage Willinkplein in de toekomst niet meer kan vóórkomen en dat afspraken worden gemaakt om het risico tot een minimum te beperken.

De heer Arends merkt op dat in de al gememo-reerde discussie is gebleken dat de gemeente niet was betrokken bij de aanleg van de parkeerkelder, niet anders dan dat zij een aantal plekken zou huren van d'Haan als de kelder gerealiseerd zou zijn. Volgens hem probeert de heer Dijkgraaf nu de eerdere discussie over te doen. Hijzelf heeft daar niet zoveel behoefte aan. Waar de gemeente wél als private partij optreedt, daar is sprake van een geheel andere situatie. Waar nu om wordt gevraagd is bestaand beleid, dus volstrekt overbodig.

De heer Dijkgraaf is het daarmee absoluut niet eens. Een klein citaat uit de toelichting: "we daarom aan de gemeenteraad van Emmen vragen in te stemmen met het plan dat is ontwikkeld samen met ontwikkelaar De Boer Vastgoed, hier vertegenwoordigd door de heer d'Haan op basis van ..."

De heer Arends wijst erop dat De Boer Vastgoed helemaal niet aan de orde is. De heer Dijkgraaf wil nu toch weer de discussie overdoen. In de raadsvergadering van februari was de situatie helder en in het overdoen van de toen gevoerde discussie heeft spreker niet zoveel zin.

De voorzitter wil een praktisch voorstel doen, én gezien de tijd, én gezien het feit dat niemand de tekst van de motie voor zich heeft. De GroenLinks-fractie heeft natuurlijk het volste recht zaken aan de orde te stellen, maar het lijkt hem beter deze zaak te plaatsen op de agenda van de commissie bestuur, middelen en economie voor bijvoorbeeld mei. Dan is er voor iedereen in elk geval gelegenheid zich te verdiepen in de tekst.

De heer Dijkgraaf had dit ook willen voorstellen.

De heer De Wildt stelt als voorzitter van het presidium vast dat agendering voor de commissievergadering in mei wel erg laat zou zijn. Echter, voor de eerstvolgende vergadering van de commissie is het weer heel snel. Aangezien mei wat de heer Dijkgraaf betreft akkoord is, is er verder geen probleem.

Aangehouden zijnde tot de commissievergadering bestuur en middelen van mei, maakt de motie verder geen onderwerp van beraadslaging of besluitvorming uit.

Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering te 22.58 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
28 mei 2009.

De voorzitter,

De griffier,

AGENDA

Categorie nummer	Agenda nummer	Stuk nummer	Onderwerp
A	1	--	Opening en vaststelling agenda
A	2	--	Vragenhalfuur
A	3	RA09.0010	Notulen raadsvergadering van 26 februari 2008
A	4	RA09.0018)	Vaststelling verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Emmen 2009, inclusief bijlagen I t/m V + bijlage RIS.3500
A	5	RA09.0012	Grondexploitatie ten behoeve van project 'Klazienaveen-Noordwest' te Klazienaveen + bijlage RIS.3487
A	6	RA09.0019	Aanleg De Zwet en brug over Runde in Het Rundedal
B	1	RA09.0013	Nota van uitgangspunten 'Bestemmingsplan buitengebied Emmen (bijlagen RIS.3490 en RIS.3491)
B	2	RA08.0141	Beleidskader jeugdbeleid 2008-2020 (bijlagen RIS.3425 en RIS.3426) Bijlagen: - brief college over actieplan jeugd (09.016910 + bijlage RIS.3439) - brief college over uitvoeringsprogramma 2009 (09.021966 + bijlage RIS.3485)
B	3	RA09.0030	Kadernotitie 'Aan de slag met de vermaatschappelijking van de WSW (voorheen RA09.0017) Bijlagen: - Aan de slag met de vermaatschappelijking van de WSW/-eindversie De koers naar 2012 met de WSW in Zuidoost-Drenthe (RIS.3498) - Aan de slag met de vermaatschappelijking van de WSW/bijlage Samenvatting advies commissie-De Vries 'Werk naar vermogen'(RIS.3499) - Ter inzage: 'Werk naar vermogen', advies van de commissie fundamentele herbezinning WSW (commissie-De Vries) - Sheets vergadering d.d. 10-03-2009 (RIS.3540)
B	4	RA09.0031	Opheffing gemeenschappelijke regeling EMCO-groep (voorheen RA09.0016) Ter inzage: 4. Brief van het college (08.40658) aan de raad van 5 december 2008 inzake modernisering WSW en EMCO-groep + bijlagen RIS.3498 en RIS.3499 5. Gemeenschappelijke regeling EMCO-groep (RIS.3496) 6. Ambtelijke notitie van 2 februari 2009 'Stappenplan opheffing c.q. liquidatie gemeenschappelijke regeling' (RIS.3497)

B	5	RA09.0025	Mededelingen en ingekomen stukken
B	6	--	Motie vreemd aan de orde van de dag van de fractie van GroenLinks inzake bankgarantie en krediet waardigheid contractpartners

Sluiting.